

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE NOVI TRAVNIK ZA PERIOD 2021 2027

DECEMBAR, 2021.

POJMOVI

Aktivnost predstavlja konkretan način na koji se izvodi mjera;

Analiza stanja prikazuje trenutno stanje u svim privrednim i društvenim oblastima, najznačajnije trendove, raspoložive resurse, odnosno identifikuje ključne probleme i služi kao podloga za definiranje strateških pravaca i strateške platforme;

IPA je jedinstveni predpristupni finansijski instrument Evropske unije uspostavljen za finansijsku pomoć državama u njihovim nastojanjima da postanu članice EU;

Indikator služi kao kvalitativni i kvantitativni pokazatelj nivoa ostvarenja planiranih promjena koje se ostvaruju kroz realizaciju mjera, odnosno prioriteta i ciljeva.

Indikativni finansijski okvir predstavlja okvirni pregled potrebnih finansijskih sredstava za realizaciju strategije razvoja;

Jednake mogućnosti su princip definisan Poveljom o osnovnim pravima Evropske unije, koja utvrđuje nediskriminaciju, ravnopravnost muškaraca i žena, prava na kulturne, vjerske i jezičke različitosti svih građana te prava djeteta, starijih lica i invalida;

Mjera definira potrebno djelovanje na prepoznati problem na nekom užem području da bi se postigla željena pozitivna promjena, iz mjere proizilaze ključne aktivnosti kojima će se proizvesti realizacija razvojnih prioriteta i ciljeva razvoja;

Strateška platforma je temelj strategije razvoja kojim se usmjerava dugoročni razvoj teritorije za koju se radi strateški razvojni dokument. Strateška platforma, na bazi sveobuhvatne analize stanja, identifikuje strateške fokuse, viziju, strateške ciljeve i prioritete razvoja za dati planski period;

Strateško fokusiranje je usmjeravanje razvojnih pravaca na potencijale koji su razvojno najperspektivniji i probleme koji su najkritičniji, osiguravajući da se raspoloživi resursi iskoriste na najefikasniji način;

Strateški cilj predstavlja ono što se želi postići u datom planskom periodu, odnosno obuhvata oblast unutar koje je nužno djelovati;

UN Agenda 2030/SDG UN Agenda 2030. i ciljevi održivog razvoja - Program održivog razvoja do 2030. godine, koji sadrži **17 ciljeva održivog razvoja** usmjerenih na iskorjenjivanje siromaštva, borbu protiv neravnopravnosti i nepravde i rješavanje pitanja klimatskih promjena do 2030. godine; Ciljevi održivog razvoja predstavljaju nadgradnju Milenijskih razvojnih ciljeva;

Upravljanje razvojem je pretvaranje razvojnih ciljeva i prioriteta u konkretne aktivnosti sa jasnim finansijskim efektom i institucionalnim odgovornostima, njihova realizacija, te monitoring i evaluacija rezultata;

Vertrikalna i horizontalna koordinacija institucija je koordinacija odgovornosti i procesa između nadležnih institucija na različitim nivoima vlasti u Federaciji, kao i usklađivanje strateških dokumenata na različitim nivoima vlasti u Federaciji prema zajedničkim razvojnim ciljevima;

Vizija razvoja je slika budućnosti, odnosno zajednička perspektiva aktera o tome kakvu zajednicu žele izgraditi u dugoročnom periodu;

Naučno tehnološki park stimulira i upravlja protokom znanja i tehnologija između visoko školskih institucija, istraživačko-razvojnih institucija, MSP/kompanija i tržišta; olakšava kreiranje i rast na inovacijama kompanija;

Sadržaj

1.	METODOLOŠKI OKVIR STRATEGIJE OPĆINE NOVI TRAVNIK 2021- 2027	7
2.	STRATEŠKA PLATFORMA	9
2.1	Analiza stanja	9
2.2	Geografski položaj i prirodne karakteristike	11
2.3	Klima	12
2.4	Demografske karakteristike i trendovi	12
2.5	Dobna struktura stanovništva	13
2.6	Koeficijent dobne ovisnosti	14
2.7	Makroekonomske karakteristike	15
2.8	Zaposlenost i nezaposlenost – trendovi	15
2.9	Neto plaće	19
3.	STRUKTURA PRIVREDE	21
3.1	Mikro, mala, srednja i velika preduzeća	23
3.2	Rezultati poslovanja poslovnih subjekata (preduzeća)	24
3.1	Prihodi od izvoza (kumulativno po sektorima)	26
3.2	Rezultati poslovanja privrednih subjekata (preduzeća)	27
3.3	Lokacijski koeficijent	28
3.4	Prerađivačka industrija (djelatnost C)	29
3.5	Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala (djelatnost G)	30
3.6	Uvjeti poslovanja i poslovno industrijske zone – prostorno planska dokumentacija	32
3.7	Poljoprivredni i tursitički kapaciteti Općine Novi Travnik	36
3.8	Turistički kulturno historijski resursi	39
4.	DRUŠTVENI POKAZATELJI OPĆINE NOVI TRAVNIK	39
4.1	Obrazovanje	39
4.2	Predškolsko obrazovanje	40
4.3	Osnovno obrazovanje	41
4.4	Srednje i visoko obrazovanje	42
4.5	Kultura i sport	43
4.6	Nacionalni spomenici BiH na području općine Novi Travnik	44
4.7	Prirodno naslijeđe	46
4.8	Sportski objekti	47
4.9	Zdravstvena zaštita	49
4.10	Socijalna zaštita	50
4.11	Civilno društvo	52
4.12	Sigurnost građana	54
4.13	. Saobraćajna infrastruktura	55
4.14	Energija, potrošnja i infrastruktura	57
4.15	Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda	59
4.16	Upravljanje otpadom	61
5.	TRENDovi, STANJE I JAVNE POLITIKE ZA MLADU POPULACIJU NA RAZINI BIH	63
5.1	Izazovi općine Novi Travnik za javne politike prema mladima	65
6.	ANALIZA BUDŽETA I JAVNE ADMINISTRACIJE OPĆINE NOVI TRAVNIK	66
6.1	Prihodi	67
6.2	Projekcije sredstava za finansiranje realizacije strategije razvoja	68
7.	SWOT, STRATEŠKI FOKUSI, VIZIJA I CILJEVI	69
7.1	Pregled unutrašnjih i vanjskih faktora – SWOT analiza	69
7.2	Vizija razvoja, fokus i strateški ciljevi Općine Novi Travnik sa indikatorima	71
	Vizija razvoja općine Novi Travnik 2021. - 2027.	71
7.3	Strateški fokus i strateški ciljevi Općine Novi Travnik 2021-2027	71
7.4	Strateški ciljevi sa indikatorima	72
7.5	Ključni strateški projekti	73
7.6	Usklađenost sa strateškim dokumentima horizontalne i	75
	vertikalne razine uprave	75
7.7	Okvir za provođenje, praćenje, izvještavanje i evaluaciju strategije razvoja	105

Popis tabela, slika

SLIKA 1 GEOGRAFSKI POLOŽAJ OPĆINE NOVI TRAVNIK I SREDNJOBOSANSKOG KANTONA	9
SLIKA 2 SREDNJE MJESEČNE TEMPERATURE ZA PERIOD 2016.-2020.	12
SLIKA 3 PIRAMIDA DOBNE STRUKTURE OPĆINE NOVI TRAVNIK ZA 2020.GODINU	13
SLIKA 4 TREND BROJA ZAPOSLENIH 2016 – 2020	15
SLIKA 5 STOPA ZAPOSLENIH 2016 – 2020	16
SLIKA 6 BROJ NEZAPOSLENIH 2016 – 2020	16
SLIKA 7 OBRAZOVNA STRUKTURA NEZAPOSLENIH 2020	17
SLIKA 8 DOBNA STRUKUTRUA NEZAPOSLENIH 2016 – 2020	17
SLIKA 9 BROJ NEZAPOSLENIH 2016 – 2020	18
SLIKA 10 STOPA NEZAPOSLENIH 2016 – 2020	18
SLIKA 11 NETO PLAĆE 2016 – 2020	19
SLIKA 12 UKUPNI PRIHODI (SEKTOR C)	24
SLIKA 13 NETO DOBIT PERIOD 2015. -2020. (SEKTOR C)	24
SLIKA 14 NETO GUBITAK PERIOD (KUMULATIVNO PO SEKTORIMA)	25
SLIKA 15 PRIHOD OD IZVOŽA 2015 – 2020	26
SLIKA 16 INVESTICIJE PRAVNIH SUBJEKATA 2017 – 2020	26
SLIKA 17 BROJ ZAPOSLENIH DJELATNOST C 2015 – 2020	30
SLIKA 18 BROJ ZAPOSLENIH DJELATNOST G 2015 – 2020	31
SLIKA 19 PEDOLOŠKA KARTA OPĆINE NOVI TRAVNIK	36
SLIKA 20 PRIKAZ PUTNIH KOMUNIKACIJA NA PODRUČJU OPĆINE NOVI TRAVNIK	55
SLIKA 21 STRUKTURA NEZAPOSLENIH DO 35 GODINA	65
TABELA 1 PREGLED NASELJENIH MJESTA NA PODRUČJU OPĆINE NOVI TRAVNIK	10
TABELA 2 DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE OPĆINE NOVI TRAVNIK 2016. - 2020.	12
TABELA 3 KOEFICIJENT UKUPNE DOBNE OVISNOSTI 2016. - 2020.	14
TABELA 4 TROŠKOVI ZARADA I OSTALIH PRIMANJA	20
TABELA 5 REGISTROVANI POSLOVNI SUBJEKTI PO VRSTI I DJELATNOSTIMA	21
TABELA 6 REGISTROVANI POSLOVNI SUBJEKTI PO VRSTI I DJELATNOSTIMA SBK OPĆINA NOVI TRAVNIKA	21
TABELA 7 REGISTROVANI POSLOVNI SUBJEKTI PO DJELATNOSTIMA	22
TABELA 8 STRUKTURA PREDUZEĆA NOVI TRAVNIK PO VELIČINI	23
TABELA 9 EKONOMIČNOST POSLOVANJA 2015 - 2020	27
TABELA 10 RENTABILNOST POSLOVANJA 2015 - 2020	28
TABELA 11 LOKACIJSKI KOEFICIJENT	28
TABELA 12 POSLOVNE ZONE OPĆINE NOVI TRAVNIK	33
TABELA 13 TIPOVI I POVRŠINA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA	36
TABELA 14 BROJ POLJOPRIVREDNIH GAZDINSTAVA PO REGISTRU POLJOPRIVREDNIH SUBJEKATA U FBiH 2020.	
GODINA	37
TABELA 15 STOČNI FOND OPĆINE NOVI TRAVNIK 2020	37
TABELA 16 POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA OPĆINE NOVI TRAVNIK 2016 - 2020	38
TABELA 17 TURSITIČKI KAPACITET OPĆINE NOVI TRAVNIK	39
TABELA 18 ODGOJNO OBRAZOVNE USTANOVE U OPĆINI NOVI TRAVNIK 2021	40
TABELA 19 USTANOVE PREDŠKOLSKOG ODGOJA NA PODRUČJU OPĆINE NOVI TRAVNIK 2019-2021.	40
TABELA 20 PREGLED STANJA U OSNOVNOŠKOLSKIM USTANOVAMA 2017/2018 – 2020/2021	41
TABELA 21 PREGLED STANJA U PRVAČIĆA U OSNOVNOŠKOLSKIM USTANOVAMA 2017/2018 – 2020/2021	42
TABELA 22 ZANIMANJA U „MJEŠOVITOJ SREDNJOJ ŠKOLI“ NOVI TRAVNIK ZA ŠKOLSKU 2021/2022 I ŠKOLSKA 2020/2021.	42
TABELA 23 PREGLED STANJA U SREDNJOŠKOLSKIM USTANOVAMA	43
TABELA 24 PREGLED IZDVAJANJA ZA KULTURU IZ BUDŽETA OPĆINE	43
TABELA 25 PREGLED SPORTSKIH KLUBOVA OPĆINE NOVI TRAVNIK	48
TABELA 26 AKTIVNE NEVLADINE ORGANIZACIJE NA PROSTORU OPĆINE NOVI TRAVNIK	52
TABELA 27 RIZICI U OPĆINI NOVI TRAVNIK	54
TABELA 28 DUŽINA MAGISTALNIH, REGIONALNIH I LOKALNIH PUTEVA KROZ OPĆINU NOVI TRAVNIK	56
TABELA 29 UDALJENOST OD VAŽNIJIH MJESTA U GEOSTRATEŠKOM SMISLU	56

TABELA 30 POTROŠNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE JAVNIH ZGRADA OPĆINE NOVI TRAVNIK 2016. -2020. GODINE	57
TABELA 31 POTROŠNJA POJEDINIH ENERGENATA OPĆINE NOVI TRAVNIK 2016 – 2020.GODINE	57
TABELA 32 POTROŠNJA ENERGENATA OPĆINE NOVI TRAVNIK 2016. – 2020. GODINI	58
TABELA 33 POTROŠNJA ENERGIJE U SEKTORU PROMETA OPĆINE NOVI TRAVNIK	59
TABELA 34 UDIO POPULACIJE OD 15 – 35 GODINA U UKUPNOM STANOVNIŠTVU NOVI TRAVNIK	65
TABELA 35 STANJE PRIHODA I RASHODA U OPĆINI NOVI TRAVNIK 2016. – 2020. GODINA	67
TABELA 36 STRUKTURA IZDATAKA IZ BUDŽETA OPĆINE NOVI TRAVNIK 2016. 2020. GODINA	67

1. Metodološki okvir Strategije Općine Novi Travnik 2021- 2027

U skladu sa članu 15. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službeni list Federacije Bosne i Hercegovine", br.: 49/06 i 51/09), članova 5., 10., 20., 27. i 37. Zakona o razvojnog planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji BiH ("Službeni list Federacije BiH", broj 32/17), Uredbe o izradi strateških dokumenata u Federaciji BiH ("Službeni list Federacije BiH", broj 74/19), u skladu sa članu 38. stav 4. Statuta Općine Travnik ("Službeni list Općine Novi Travnik", broj: 3/08), Općina Novi Travnik donijela je Odluku o pristupanju izradi Strategije razvoja Općine Novi Travnik za period 2021. – 2027. ("Službeni list Općine Novi Travnik", br: 6//21.

Dokument Strateškog okvira razvoja Novog Travnika predstavlja sveobuhvatan, integrisan, multisektorski strateški dokument jasnih razvojnih ciljeva koji će usmjeriti lokalne javne politike uokvirene u strateškim ciljevima i prioritetima.

Izrada Strategije razvoja predstavlja javno transparentan i usaglašen proces razvojnog planiranja i njegovo efikasno upravljanje u skladu sa propisanim načelima i principima upravljanja razvojem regulisanim pravno normativnim okvirom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Sedmogodišnji ciljevi i prioriteti Općine Novi Travnik bit će definisani Strategijom razvoja, a instrumenti njihovog ostvarivanja, finansijski i institucionalni okvir za implementaciju, monitoring, evaluaciju i izvještavanje.

Strategija razvoja sadržavat će i prioritete prostornog razvoja i razvojne pravce definisane u strateškim dokumentima Srednjobosanskog Kantona/Kantona Središnja Bosna (u daljem tekstu SBK/KBS) i Federacije BiH, Bosne i Hercegovine, kao i dokumentima relevantnim za proces evropskih integracija. Institucionalni okvir izrade Strategije je usklađen sa relevantnim zakonom i uredbama o razvojnog planiranju i upravljanju razvojem.

Nositelj izrade Strategije razvoja je Općinski načelnik. Imenovana je radna skupina za izradu Strategije na čijem čelu je Koordinator sa tematskim radnim grupama i modelima rada. Sudionici u izradi su sve općinske službe, Općinsko vijeće Općine Novi Travnik, privredni subjekti, nevladine organizacije, predstavnici mlade populacije i nevladina udruženja koje rade na projektima sa mladima i svi drugi subjekti koji iskazuju interes za uključanje u proces izrade i razvijanje partnerstva. Strategiju razvoja usvaja Općinsko vijeće na prijedlog Općinskog načelnika.

Proces izrade Strategije, u skladu sa važećim pravno-normativnim okvirom, uključio je:

- ✓ Pripremu strateške platforme koja obuhvata analizu stanja, strateških pravaca razvoja, vizije razvoja, strateških ciljeva i mjera sa indikatorima
- ✓ Definisanje strateških prioriteta, odnosno smjerova djelovanja za ostvarivanje strateških ciljeva, kao i mjera kojima se vrši detaljnija razrada prioriteta sa indikatorima
- ✓ Utvrđivanje najznačajnijih strateških projekata koji će doprinjeti ostvarenju strateških ciljeva, odnosno čija implementacija će biti od najvećeg značaja za lokalni razvoj
- ✓ Usaglašavanje razvojnih pravaca i strateških ciljeva Općine Novi Travnik sa važećim Strategijama razvoja SBK i Federacije BiH
- ✓ Izradu okvirnog finansijskog plana za implementaciju Strategije razvoja po strateškim ciljevima,
- ✓ Prioritete i mjere sa strukturom načina finansiranja, za period važenja Strategije razvoja

- ✓ Utvrđivanje modela implementacije, praćenja, izvještavanja i evaluacije Strategije razvoja
- ✓ Usvajanje Strategije razvoja uz prethodnu provedbu procesa konsultacija.

Općinski načelnik je imenovao Radni tim Općine Novi Travnik, kao operativno i koordinaciono tijelo zaduženo za izradu Strategije razvoja Općine Novi Travnik za period 2021-2027. Radni tim čine:

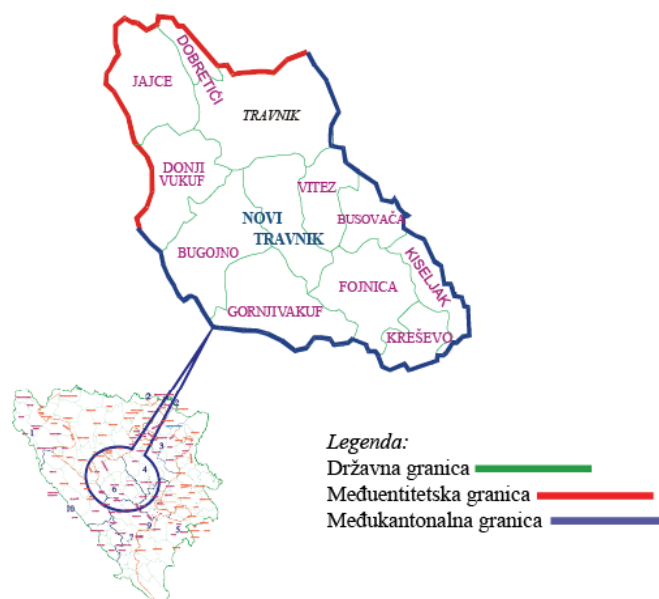
Lokalni razvojni tim Općine Nvi Travnik		
Ime i prezime	Pozicija u općini	e-mail
BRANKO BRKAN	Pomoćnik načelnika za privredu, poduzetništvo i lokalni ekonomski razvoj	ont.privreda@tel.net.ba
VIŠNJA ČOLIĆ	Stručni savjetnik za lokalni ekonomski razvoj, privredu i poduzetništvo	colic.visnja@gmail.com
JASMIN HODŽIĆ	Sekretar općine, Stručna služba za poslove Općinskog vijeća i Općinskog načelnika	sekretar@ont.gov.ba
EMIR LETIĆ	Pomoćnik načelnika, Služba za komunalne djelatnosti, obnovu i stambene poslove i Civilnu zaštitu	emir.letic@tel.net.ba
MIRJANA BLAŽEVIĆ	Pomoćnik načelnika, Služba za opću upravu i društvene djelatnosti	mirjana.blazevic@tel.net.ba
JASMIN SKOPLJAK	Pomoćnik načelnika, Služba za urbanizam, imovinsko pravne poslove i katastar	skopljak.jasmin@gmail.com
ANKICA CVITANOVIĆ	Pomoćnik načelnika, Služba za finansije i budžet	ankica.cvitanovic@tel.net.ba
IRMA CERIĆ	Stručni savjetnik za pravne poslove iz oblasti Civilne zaštite- koordinator za mjere zaštite i spašavanje i koordinator za mjesne zajednice	ont.cz@tel.net.ba
SELVER ZUKIĆ	Predsjedavajući Općinskog vijeća općine Novi Travnik	selver.zukic@ont.gov.ba
DRAGO TOKALIĆ	Šef unutrašnje organizacione jedinice – odsjek za imovinsko pravne poslove	drago.tokalic@hotmail.com
Spisak eksperata		
MARIJANA GALIĆ	Strateško planiranje i razvitak strateškog okvira za mlade – TIM LIDER	marijana.galic@gmail.com
ŽANA MRKONJIĆ	Održivi društveni razvitak	mrkonic.zana@gmail.com
HARIS ČATIĆ	Održivi privredni razvitak	haris@cedes.ba
Dr.sc. BORIS CRNOKIĆ	Digitalizacija i energijska efikasnost	boris.crnokic@sum.ba
VINKO BATINIĆ	Održivi ruralni razvitak i razvitak poljoprivrede	vinko.batinic@apcf.sum.ba

2. Strateška platforma

2.1 Analiza stanja

Nadležnosti i teritorijalna organizacija i osnovna obilježja Općine Novi Travnik

2020. godina Osnovni podaci	
Površina u km ²	242,47 km ² ili 24247 ha
Općine	Novi Travnik
Naseljena mjesta	52
Stanovništvo	23685, procjena sredinom godine
Prirodni priraštaj	-55
Gustoća naseljenosti	97,9
Prosječna neto plaća u KM	805 KM
Izvoz u mil. KM	71.007.127
Uvoz u mil. KM	49.213.376

Slika 1 Geografski položaj Općine Novi Travnik i Srednjobosanskog kantona¹

¹ Karta Srednjobosanskog kantona Izvor Federalni zavod za statistiku, godišnja saopštenja /Kantoni u brojkama

Administrativno područje Općine Novi Travnik, zauzima površinu od 242 km², ima 52 naseljena mjesta organizirana u 20 mjesnih zajednica. Pregled naseljenih mjesta po mjesnim zajednicama na području općine Novi Travnik prikazan je u tabeli ispod:

Tabela 1 Pregled naseljenih mjesta na području općine Novi Travnik

MJESNA ZAJEDNICA	Redni broj	NASELJE	POVRŠINA (km ²)
1. PEĆINE	1.	Donje Pećine	2,99
	2.	Gornje Pećine	4,82
	3.	Ruda	3,53
	4.	Kovačići	2,07
2. VODOVOD	5.	Vodovod	0,96
	6.	Bukvići	2,03
	7.	Krnjića potok	1,16
3.ŠENKOVIĆI	8.	Šenkovići	4,47
	9.	Kopila	1,95
	10.	Torine	1,87
	11.	Sinokos	3,14
4. MARGETIĆI	12.	Margetići	2,81
	13.	Hadžići	1,40
	14.	Zenepići	1,83
	15.	Vežzovići	1,73
5. NEVIĆ POLJE	16.	Nević polje	4,60
6. BUČIĆI	17.	Bučići	7,03
	18.	Balići	4,51
7. STOJKOVIĆI	19.	Stojkovići	3,79
	20.	Čehova	4,14
8. PEČUJ	21.	Pečuj	4,45
	22.	Petačići	2,18
9. TRENICA	23.	Trenica	3,40
	24.	Bugojčevići	1,63
	25.	Potočani	1,56
	26.	Duboko	1,45
	27.	Čakići	2,73
	28.	Zubići	1,79
10. OPARA	29.	Opara	2,15
	30.	Nova Opara	2,51
	31.	Orašac	4,30
	32.	Bistro	3,00
	33.	Božići	1,31
	34.	Reput	1,43
	35.	Turalići	0,66
	36.	Trnovac	0,66
11. ZAGRLJE	37.	Lisac	2,50
	38.	Pričani	2,29
	39.	Monjići	2,19
12. ROSTOVO	40.	Rat	3,75
	41.	Has	2,76
	42.	Seona	1,88
	43.	Sebešić	1,82
	44.	Dahovo	0,72
13. PRIBILOVIĆI	45.	Pribilovići	3,88

	46.	Budušići	1,20
14. RANKOVIĆI	47.	Rankovići	8,18
15. RASTOVCI	48.	Rastovci	4,49
16. KASAPOVIĆI	49.	Kasapovići	5,67
	50.	Djakovići	2,03
	51.	Isakovići	1,12
17. KALINSKA	52.	Gradsko područje naseljenog mjesta Novi Travnik	101,5 gradske MZ
18. BARE			
19. CENTAR I			
20. CENTAR II			

Izvor: Procjena ugroženosti općine Novi Travnik od prirodnih i drugih nesreća

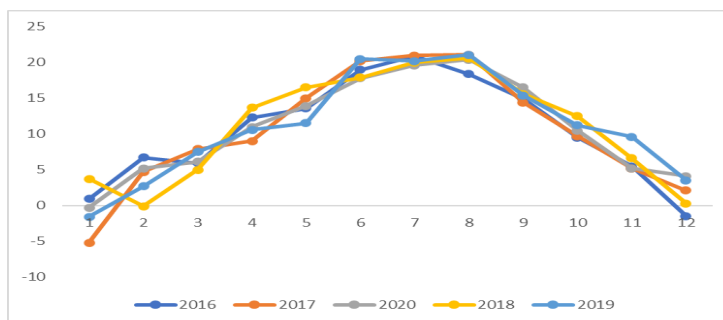
2.2 Geografski položaj i prirodne karakteristike

Općina Novi Travnik smještena je u centralnom dijelu SBK na 44° 11' 30" sjeverne geografske širine i 17° 40' 35" istočne geografske dužine i na nadmorskoj visini 516 m. Područje općine se nalazi u centralnom dijelu Bosne i Hercegovine i zahvata površinu od 242,47 km² ili 24247 ha ima 52 naseljena mjesta, a organizirana u 20 mjesnih zajednica. Novi Travnik se nalazi između planina Vilenice, Komara, Radovana i Vranice koje pružaju potencijal za planinski turizam. Od ukupne površine općine 70% je pokriveno šumom (16.951 ha ili 169,51 km²), a 52,42 km² (ili 21,66%) je poljoprivredno zemljište (obrađive površine, pašnjaci, ribnjaci i trstici i bare). Prema teritorijalnom uređenju pripada Srednjobosanskom Kantonu sa sjedištem u Travniku. Njeno učešće na teritoriji Kantona iznosi oko 7,6%. Općina Novi Travnik graniči sa općinama Travnik na sjeveru, Vitez na istoku, Fojnica na jugu, Gornji Vakuf - Uskoplje na jugozapadu, te općinom Bugojno na zapadu. Nalazi se 14 km jugoistočno od Travnika u uskoj dolini Jaglenice, u prostoru makroregionalne cjeline planinsko - kotlinske Bosne.

Dva su važna putna pravca: Magistralni put M16 Nević Polje – Novi Travnik – Bugojno, i Regionalni put R439 Novi Travnik- G.Vakuf/Uskoplje 28 km. Brojne su kulturno historijske građevine smještene u dolini rijeke Grlovnice na potezu Rostovo-Sebešić. Neiskorištene mogućnosti za ulaganje u planinski, ruralni, agro i eko turizam na području Sebešića i Pavlovice i ponuda kulturno-historijskog sadržaja - Nekropola stećaka Maculje koja je upisana na UNESCO-ovu listu zaštićenih spomenika i ostale nekropole. Najstarija naseljena mjesta, Pećine i Rudine, općine Novi Travnik kazuju o njenoj historijskoj važnosti i bogatim prirodnim resurcima. Još u vrijeme starog rimskog carstva, intenzivno se vadila željezna ruda, pa su tako i prva naseljena mjesta dobila simbolična imena Pećine i Ruda.

2.3 Klima

Slika 2 prikazuje prosječne mjesečne temperature u periodu od 2016. – 2020. godine sa mjerne stanice Bugojno. Obzirom da postavljeni senzori Federalnog hidrometeorološkog zavoda prikazuju rezultate unatrag dvije godine, nisu još uvijek pouzdani za analizu. Stanica Bugojno je geografski i klimatski najbliža stanica te je preporuka FHZ bila da se uzmu navedeni pokazatelji. Vidljivo je da se prosječna temperatura nije značajnije mjenjala u analiziranom periodu.

Slika 2 Srednje mjesečne temperature za period 2016.-2020.
Izvor: Federalni hidrometeorološki zavod; Obrada autora

2.4 Demografske karakteristike i trendovi

Prema popisu stanovništva iz 2013. godine, u općini Novi Travnik je evidentirano 23.832 stanovnika, od čega je urbanog stanovništva 37,8%, a ruralnog stanovništva 62,2%. Prosječna starost stanovništva je 36,3 godine. Prema procjeni Federalnog zavoda za statistiku (u daljem tekstu FZzS) iz 2020. godine, u općini Novi Travnik živi 23.685 stanovnika. Po gustoći naseljenosti Novi Travnik nalazi se na četvrtom mjestu u Srednjobosanskom kantonu i ima veću gustoću naseljenosti od prosječne gustoće naseljenosti ostalih 8 općina.

Tabela 2 Demografske karakteristike općine Novi Travnik 2016. - 2020. godine

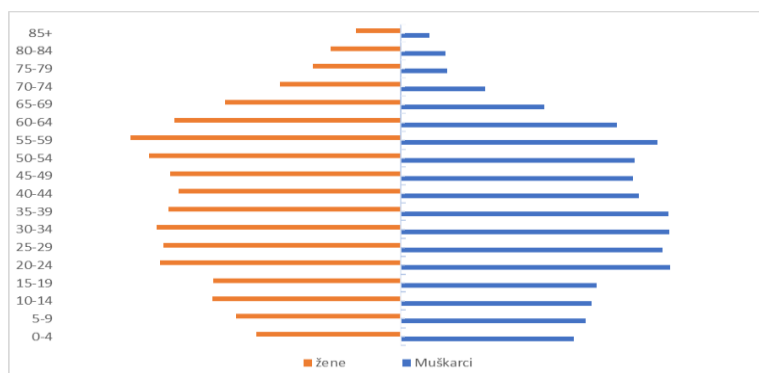
Godina	Broj stanovnika	Gustoća naseljenosti	Prirodno kretanje stanovništva	Stopa prirodnog rasta	Saldo migracija
2016	23.767	98,2	11	0,46	-30
2017	23.752	98,1	48	2,02	-33
2018	23.767	98,2	36	1,51	-75
2019	23.704	98,0	-11	-0,46	-73
2020	23.685	97,9	-55	-2,32	-37

Izvor: FZzS; Bilten Demografska statistik 2020. godine; Obrada autora

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku općina Novi Travnik u periodu od 2016. do 2020. godine bilježi kontinuirano smanjenje stanovništva, a kao rezultat u 2020. godini bilježi negativan prirodni prirast od 2,3%, što navodi na zaključak da je općina Novi Travnik suočena sa depulacijom.

2.5 Dobna struktura stanovništva

Starenje je proces koji prati ukupno stanovništvo zemalja Evropske Unije, zemalja regije, Bosne i Hercegovine, pa tako i općine Novi Travnik.

Slika 3 Piramida dobne strukture općine Novi Travnik za 2020.godinu

Izvor: FZzS;

Obrada autora

Dobna struktura stanovništva predstavlja broj stanovnika u pojedinim dobnim skupinama, predstavljajući historijski razvoj stanovništva tokom dužeg vremenskog razdoblja.

Piramidalni prikaz dobne strukture uglavnom je rezultat svih faktora koji određuju ukupno kretanje stanovništva. Odrednice dobne strukture čine: natalitet, mortalitet, migracije i vanjski faktori (privredna kriza, rat, prirodne katastrofe i dr.). Što je još važnije, buduće promjene u kretanju stanovništva ovise u velikoj mjeri o dobnoj strukturi stanovništva jer ona određuje natalitet, mortalitet i stopu rasta stanovništva.

Analiza dobne strukture može poprimiti tri tipa dobne strukture:

- 1) progresivni
- 2) stacionarni
- 3) regresivni.

Prvi tip, progresivni ili ekspanzivni tip dobne strukture, obilježen je širokom bazom piramide, što je objašnjeno visokim udjelom djece i dinamičnim razvojem, uzrokovan visokim stopama nataliteta. U slučaju ekspanzivnog tipa dobne strukture, jasan je oblik piramide grafikona.

Drugi tip, stacionarni ili stagnantni tip dobne strukture, obilježilo je sužavanje baze piramide i umjereni udio djece uz niske, stabilne stope nataliteta i mortaliteta iz kojih proizlazi nepromijenjen, te nizak ili nulti prirodni prirast. Oblik podsjeća na košnicu.

Treći tip regresivni ili kontraktivni tip dobne strukture karakterizira nizak udio djece tako da baza piramide postaje uža od njezina centralnog dijela, što uzrokuje nizak, opadajući prirodni prirast ili prirodno smanjenje i pokazuje ranije pomenuti proces depopulacije. Stope nataliteta praktički su na nivou stopa mortaliteta ili niže. Oblik piramide uže baze, širi se sredinom i blago se sužava pri vrhu gubi oblika piramide, upravo obilježava dobnu strukutru općine Novi Travnik kako je i prikazano na Slici 3.

2.6 Koeficijent dobne ovisnosti

Važan instrument za planiranje razvoja su specifični oblici dobne strukture, odnosno koeficijenti dobne ovisnosti. Na temelju dobne strukture stanovništva, moguće je izračunati osnovne koeficijente dobne ovisnosti u posmatranom periodu, koji u stvari pokazuju biološku strukturu stanovništva.

Tabela 3 Koeficijent ukupne dobne ovisnosti 2016. - 2020.

Godine	Koeficijent ukupne dobne ovisnosti	Koeficijent dobne ovisnosti mladih	Koeficijent dobne ovisnosti starih
2016	27,33	22,47	15,4
2017	27,34	22,08	15,55
2018	27,34	22,01	15,97
2019	27,88	21,93	16,73
2020	28,35	21,86	17,70

Izvor: FZzS; Obrada autora

Koeficijent ukupne dobne ovisnosti, koji pokazuje stepen opterećenosti stanovništva u radnoj dobi kontingentom mladih i staračkim kontingentom. Ovaj koeficijent za općinu Novi Travnik pokazuje blagu tendenciju povećanja u od 2016. do 2020. godine. Jedan od najvažnijih pokazatelja opterećenosti stanovništva u radno sposobnoj dobi, jest koeficijent dobne ovisnosti. Pođemo li od pretpostavke da se radni kontingent stanovništva (od 20 do 64 godine života) podudara s kontingentom radno aktivnog stanovništva (radne snage), onda koeficijente dobne ovisnosti možemo, iako su aproksimativni pokazatelj, smatrati vrijednim indikatorom stvarne opterećenosti radno aktivnim radno neaktivnim ili ovisnim (uzdržanim) stanovništvom. Drugim riječima, koeficijent dobne ovisnosti nam pokazuje koliko svaka (aktivna) osoba u radnoj dobi mora proizvesti dobara, kako bi osigurala egzistenciju za sebe, ali i za stanovništvo u ovisnoj dobi. Specifični koeficijenti dobne ovisnosti mladih i starih indiciraju nam strukturu same opterećenosti, kao i visinu potencijalnih ulaganja u ekonomski ovisne skupine stanovništva. Ako je veći, koeficijent dobne ovisnosti starih zahtijeva nešto manja i strukturalno homogenija sredstva u penzionom, socijalnom i zdravstvenom zbrinjavanju tih osoba, ali dugoročno će predstavljati značajan teret, jer se dio stanovništva koje prestaje biti dio radno aktivne dobi, zbog smanjenog broja mlađe populacije, neće moći u dovoljnom obimu zamijeniti stanovništvom koje postaje dio radno aktivne dobi.

Zaključno, ako je u strukturi dobne ovisnosti koeficijent dobne ovisnosti mladih veći od koeficijenta dobne ovisnosti starih, kao što je to slučaj u Novom Travniku, onda to traži značajna finansijska i druga materijalna ulaganja u “raspoloživi ljudski kapital”. Posmatrajući dugoročno, Novi Travnik raspolaže sa značajnim izvorom potencijalne radne snage koja i u kvantitativnom i u kvalitativnom smislu može zamijeniti one skupine stanovništva koje prestaju biti dio radno aktivne dobi.

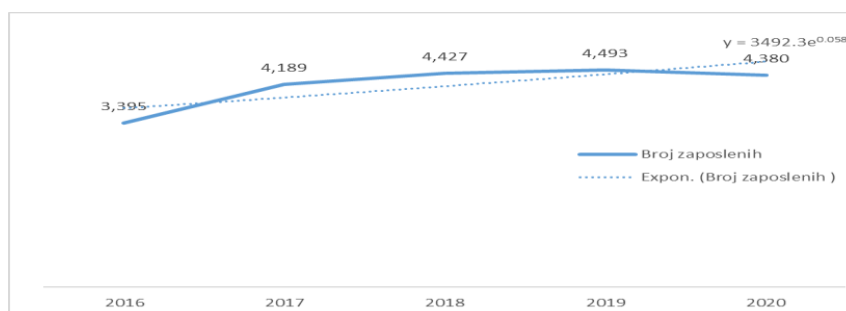
2.7 Makroekonomske karakteristike

Konkurentnost privredne dinamike na području općine Novi Travnik je dobrim dijelom uslovljena konkurentnošću Bosne i Hercegovine i SBK i fokusirana je na odgovarajuće lokacijske determinante konkurentnosti. Lokalna konkurentnost uključuje lokalne kompanije, locirane na području općine Novi Travnik, koje svojom konkurentnošću iskazuju sposobnost iskorištavanja prilika za stvaranje dodane vrijednosti u lokalnom i širem poslovnom okruženju. Konkurentnost općine Novi Travnik je rezultanta uticaja u makroekonomskom i lokalnom poslovnom okruženju.

Za investicije u infrastrukturu, sektor javnih usluga i preduzetničku infrastrukturu nema dovoljno izvora javnih investicija, zbog toga je neophodno privući privatne investitore koji će svojim sredstvima doprinijeti rješavanju javnih problema direktnim finansiranjem ili u jednom od modela javno-privatnog partnerstva. Odnos konkurentnosti i javno-privatnog partnerstva je dvostran i on doprinosi i jačanju konkurentnosti i jačanju produktivnosti, kao mjere ostvarenja potencijala konkurentnosti. Investicije finansirane kroz javno-privatno partnerstvo doprinose jačanju konkurentnosti općine Novi Travnik (na primjer, finansiranje izgradnje tehnološkog parka za inkubiranje biznisa u IT sektoru).

2.8 Zaposlenost i nezaposlenost – trendovi

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku općina Novi Travnik u periodu 2016.-2020. godine bilježi povećanje broja zaposlenih, uz zabilježeni pad u 2020. godini koji se dovodi u vezu sa posljedicama pandemije COVID-19. Broj zaposlenih u 2016. godini iznosio 3.395 zaposlenih, a nakon toga u 2017. godini bilježi značajan skok na 4.189 zaposlenih. Prosječna godišnja stopa rasta broja zaposlenih je iznosila značajnih 5,8%.

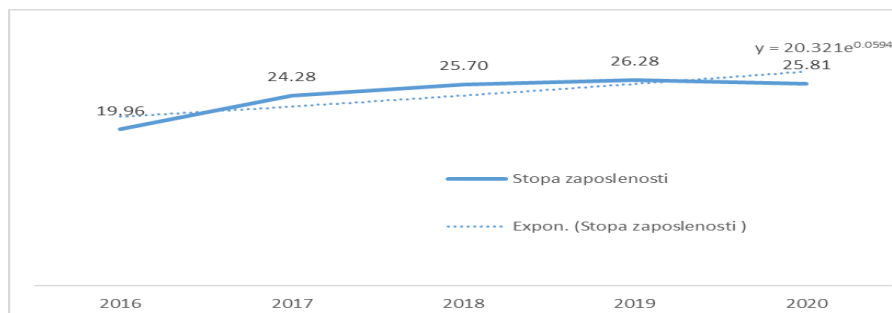
Slika 4 Trend broja zaposlenih 2016 – 2020

Izvor: FZzS, Obrada autora

Stopa zaposlenosti ², se kreće od 19.96% u 2016, pa do 25.81% u 2020. godini, što predstavlja značajan rast.

² Stopa zaposlenosti mjerena odnosom broja zaposlenih i raspoložive radne snage, preuzeto iz dokumenta Socio-ekonomski pokazatelji 2020, Federalni zavod za programiranje razvoja

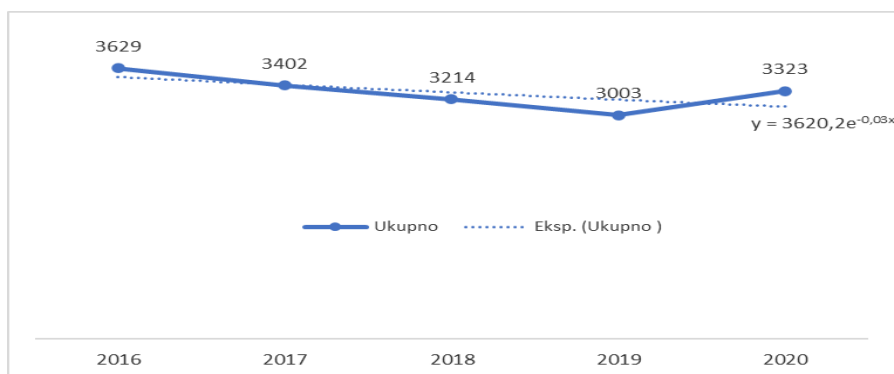
U odnosu na prosječne stope zaposlenosti u KSB, stopa zaposlenosti Novog Travnika je značajno niža od stope koja je 2020. godine iznosila 28,3%, dok je iste godine u FBiH prosječna stopa zaposlenosti bila 34,4%.

Slika 5 Stopa zaposlenih 2016 – 2020

Izvor: FZzS: Obrada autora

U periodu 2016-2020 godina, ukupan broj nezaposlenih na teritoriji općine Novi Travnik ima trend pada prosječnom godišnjom stopom od 3%, iako je u 2020. godini zabilježen značaj porast broja nezaposlenih u odnosu na 2019. godinu, primarno kao posljedica negativnih globalnih trendova izazvanih pandemijom COVID-19.

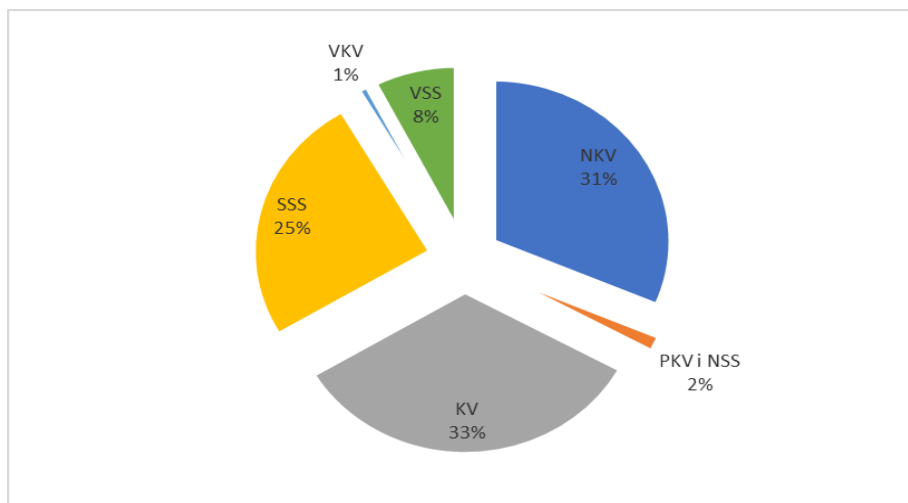

Slika 6 Broj nezaposlenih 2016 – 2020

Izvor: FZzS: Obrada autora

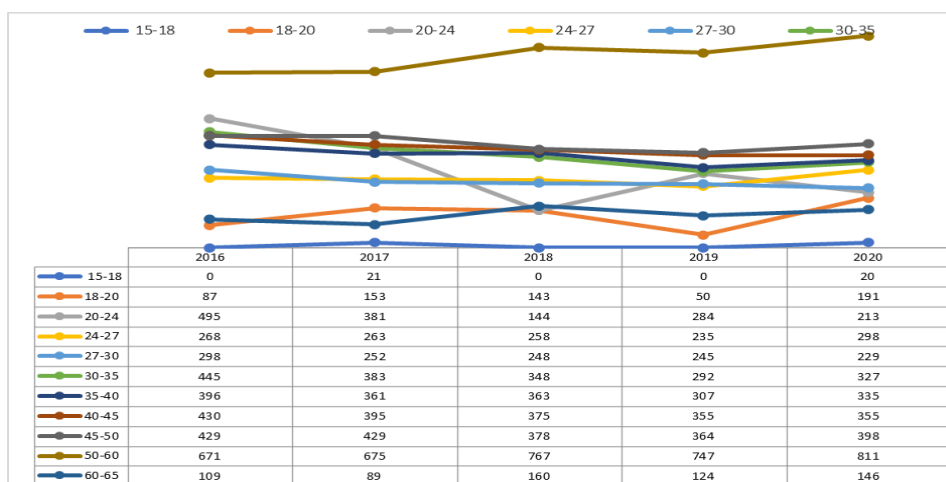
Broj nezaposlenih 2020. godine iznosio je 3.323 nezaposlene osobe, što predstavlja 9.68% od ukupnog broja nezaposlenih u SBK 2020. godine (34.312 nezaposlenih u SBK), odnosno 1.03% ukupno nezaposlenih u FBiH (321.581 nezaposlenih u FBiH).

U strukturi nezaposlenih u 2020. godini dominiraju KV (kvalificirani radnici) potom NKV radnici (nekvalificirani), a značajan je broj i lica sa SSS (Srednjom stručnom spremom).

Slika 7 Obrazovna struktura nezaposlenih 2020
Izvor: FZzS: Obrada autora

Obzirom da nezaposlena lica preko prijave na biro za zapošljavanje ostvaruju i druge socijalne benefite (zdravstveno osiguranje i slično), nije moguće ustvrditi da su sva ta lica aktivni tražioci posla.

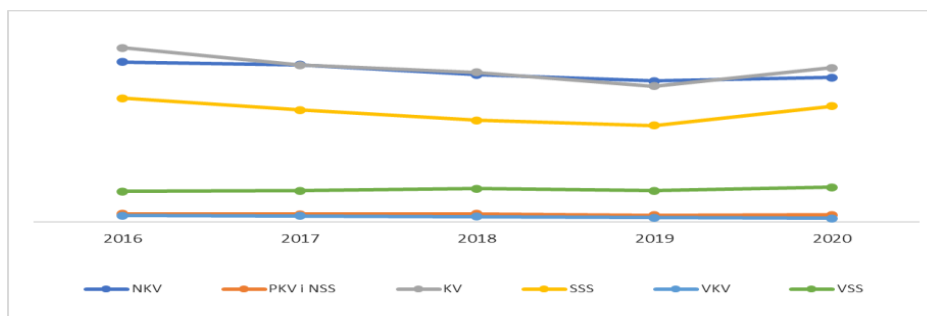

Slika 8 Dobna Struktura nezaposlenih 2016 – 2020
Izvor: Zavod za zapošljavanje, Općina Novi Travnik Obrada autora

Biro za zapošljavanje općine Novi Travnik bilježi naznačajniji broj nezaposlenih u dobi između 50-60 godina, pa možemo konstatirati kako se radi o teško zapošljivoj kategoriji stanovništva a za pretpostavku je da je ova kategorija u dugoročnoj nezaposlenosti tj u nezaposlenosti duljoj od 2 godine.

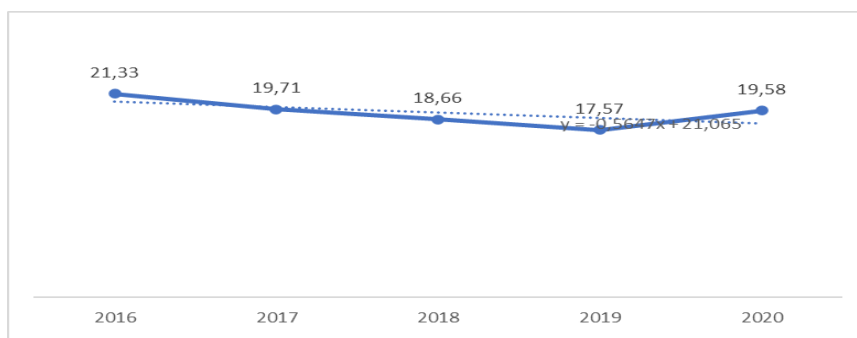
U periodu 2016-2020 godina, najznačajniji pad nezaposlenih bilježe kategorije KV (kvalificiranih) radnika, potom lica sa SSS (srednjom stručnom spremom), te NKV (nekvalificiranih) radnika.

Ovakvi trendovi bi se djelimično moglo pripisati zapošljavanju ali i odlasku radne snage u zemlje EU. Ono što zabrinjava je porast broja nezaposlenih sa VSS (visokom stručnom spremom).

Slika 9 Broj nezaposlenih 2016 – 2020
Izvor: FZzS: Obrada autora

Stopa nezaposlenosti opada prosječnom godišnjom stopom od 2.9% i kreće se od 21.33% u 2016 godini do 17.57% u 2019 godini, dok u 2020 godini naglo raste na 19.58%.

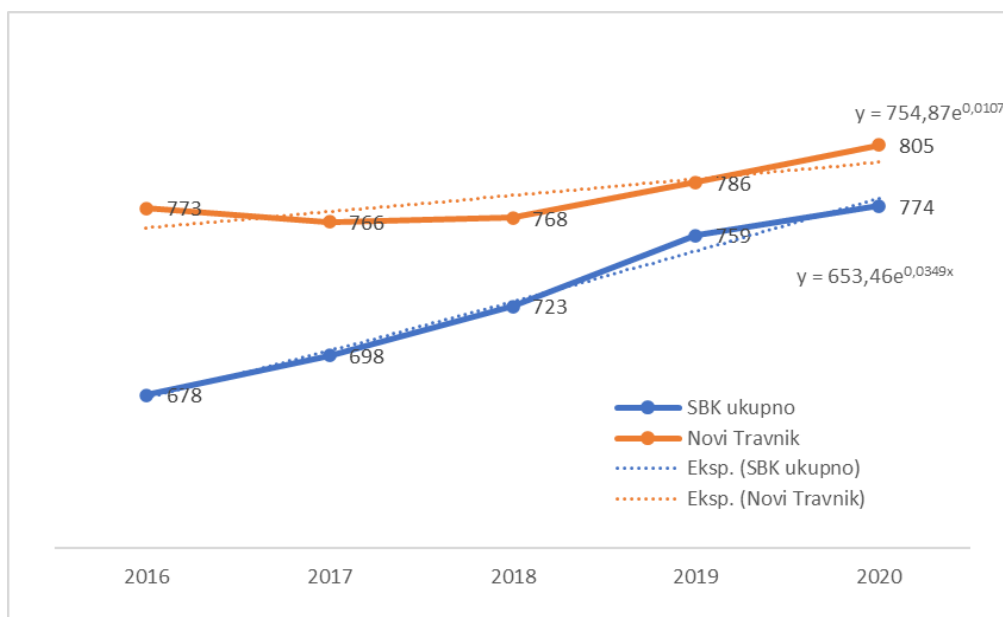
Slika 10 Stopa nezaposlenih 2016 – 2020
Izvor: FZzS: Obrada autora

U poređenju sa stopom nezaposlenosti (prema ILO metodologiji) za SBK koje u 2020. godini iznosila 19.43%, može se konstatovati da je stopa nezaposlenosti na teritoriji općine Novi Travnik na nivou stope nezaposlenosti u SBK.

Zaključak je da broj zaposlenih na teritoriji općine Novi Travnik, u periodu 2016. – 2020. godine raste značajno, prosječnom godišnjom stopom od oko 5.8%, sa izuzetkom 2020. godine kada dolazi do pada broja zaposlenih, koji prati opći trend kontrakcije kako u BiH, tako i u EU i svijetu uslijed posljedica COVID-19, ali i pored zabilježenog rasta je značajno manja nego stopa zaposlenosti SBK. U istom posmatranom periodu stopa nezaposlenosti opada prosječnom godišnjom stopom od 2.9%, te je u 2020. godini na nivou koji je zabilježen u SBK. U strukturi nezaposlenih dominiraju osobe sa stručnom spremom KV, NKV, te SSS, ali je zabilježen i pad broja nezaposlenih sa pomenutom kvalifikacionom strukturom, sa izuzetkom 2020. godine, što je posljedica općeg trenda i stanja. Zabrinjava povećanje broja nezaposlenih sa VSS, a potrebno je stimulirati obrazovanje kadrova za kojima postoji potreba na tržištu rada. S obzirom da nezaposlena lica preko prijave na biro za zapošljavanje ostvaruju i druge socijalne benefite (zdravstveno osiguranje i slično), nije moguće ustvrditi da su sva ta lica aktivni tražioci posla. Pored toga potrebno je obratiti pažnju na kvalitet obrazovnog sistema te upošljivost tako obrazovane radne snage.

2.9 Neto plaće

Prosječne neto plaće na teritoriji općine Novi Travnik su u 2016. godini bile značajno veće od prosječnih neto plaća u SBK. Spori rast prosječnih neto plaća, sa prosječnom godišnjom stopom rasta od 1.07% u Novom Travniku, te značajniji rast na teritoriji SBK, prosječnom godišnjom stopom rasta od 3.49% približavaju vrijednosti prosječnih neto plaća u Novom Travniku i SBK.

Slika 11 Neto plaće 2016 – 2020
Izvor: FZzS, Obrada autora

U skladu sa dostupnim podacima za 2020. godinu za općinu Novi Travnik (dostavljeni od strane BISNODE za aktivne privredne subjekte), prosječni troškovi zarada i ostalih ličnih primanja po uposleniku prema djelatnostima KDBIH 2010 su prikazane za ključne sektore lokalne ekonomije.

Najveći troškovi zarada i ostalih ličnih primanja po uposleniku su zabilježeni u sektorima Q (djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite), N (administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti), J (informacije i komunikacije), te E (snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša).

Najniži troškovi zarada i ostalih ličnih primanja po uposleniku bilježe se u sektorima F (građevinarstvo), A (poljoprivreda, šumarstvo i ribolov), R (umjetnost, zabava i rekreacija), te u sektoru P (Obrazovanje).

Tabela 4 Troškovi zarada i ostalih primanja ³

Djelatnost KDBIH 2010	Troškovi zarada i ostalih ličnih primanja
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	859
C Prerađivačka industrija	1526
E Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1786
F Građevinarstvo	906
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	1012
H Prijevoz i skladištenje	968
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	1049
J Informacije i komunikacije	1934
K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1201
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1336
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2135
P Obrazovanje	578
Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	2470
R Umjetnost, zabava i rekreacija	799
S Ostale uslužne djelatnosti	1073

Izvor: BISNODE

Obrađeno autora

Ono što je potrebno naglasiti da sektor C (Prerađivačka industrija) bilježi značajne troškove zarada i ostalih ličnih primanja po uposleniku u iznosu od 1.526 KM.

Zaključak je da na teritoriji općine Novi Travnik u periodu 2016. – 2020. godina bilježi se mnogo sporiji rast neto plaća, koje rastu prosječnom godišnjom stopom od 1%, u odnosu na ubrzani rast plaća u SBK, koje rastu prosječnom godišnjom stopom od oko 3.5%. Iako su 2016. godine prosječne neto plaće u Novom Travniku bile značajno veće u odnosu na SBK, danas je ta razlika značajno manja i primjetan je trend izjednačavanja. Najveći troškovi zarada i ostalih prosječnih primanja su zabilježene u sektorima gdje dominiraju javni/državni privatni subjekti (sa izuzetkom obrazovanja), dok su najniži zabilježeni u sektorima poljoprivrede, šumarstva i ribolova, te građevinarstva i obrazovanja.

³ Pokazatelj koji se računa kao omjer Troškova zarade i ostali ličnih primanja (216 do 218) Neto i Prosječnog broja zaposlenih na bazi stanja krajem svakog mjeseca, Neto preuzetih iz BISNODE baze podataka o pokazateljima poslovanja preduzeća n u općini Novi Travnik

3. Struktura privrede

Ukupan broj zvanično registrovanih pravnih subjekata (Federalni Zavod za statistiku) u općini Novi Travnik je 434 privredna subjekta, dok je na nivou SBK taj broj 5.318. Posmatrajući broj registrovanih pravnih subjekata u odnosu na ukupan broj stanovnika može se zaključiti da je broj registrovanih pravnih lica po stanovniku značajno veći na nivou SBK, nego u općini Novi Travnik.

Tabela 5 Registrovani poslovni subjekti po vrsti i djelatnostima

	Ukupno pravne osobe	Ukupno pravne osobe po stanovniku	Ukupno jedinica u sastavu	Ukupno jedinica u sastavu po stanovniku	Ukupno obrti	Ukupno obrti po stanovniku
SBK ukupno	5.318	0.021	2.683	0.011	5.467	0.022
Novi Travnik	434	0.018	235	0.010	338	0.014

Izvor: BISNODE

Obrada autora

Takođe još veća razlika je vidljiva kada se posmatra broj registrovanih obrta, gdje po stanovniku u Novom Travniku imamo 0.014 registrovanih obrta dok je prosjek na nivou SBK 0.022. Ovo može biti pokazatelj da je preduzetništvo kod lokalne populacije na relativno niskoj razini, i/ili da uslovi poslovanja i poslovno okruženje ne stimuliraju veći broj privrednih subjekata da djeluju na teritoriji općine Novi Travnik.

Tabela 6 Registrovani poslovni subjekti po vrsti i djelatnostima SBK Općina Novi Travnika

REGISTRIRANI POSLOVNI SUBJEKTI PREMA PODRUČJIMA KD BiH 2010 I OPĆINAMA, stanje 31.12.2020																						
Pravne osobe																						
SBK ukupno	5,318	146	28	16	41	48	174	1,047	253	97	61	8	32	152	57	257	152	157	532	260	0	0
Novi Travnik	434	16	3	2	1	2	6	1	17	3	9	1	1	14	1	25	15	17	52	98	0	0
Jedinice u sastavu																						
SBK ukupno		19	5	102	26	3	9	3	102	165	19	219	11	36	42	96	69	12	38	27	0	0
Novi Travnik		1	2	11	5	0	2	6	13	2	16	0	2	3	3	1	1	3	3	0	0	0
Obrti																						
SBK ukupno	5,467	59	0	17	27	13	178	216	899	246	46	11	5	215	63	0	49	69	34	19	0	0
Novi Travnik	338	10	0	3	1	1	7	7	17	1	4	0	0	15	4	0	3	3	2	0	0	0

Izvor: FZzS

Obrada autora

Posmatrajući strukturu privrede prema djelatnostima (KD BiH 2010), može se zaključiti da najčešće udio registrovanih privrednih subjekata u ukupnom broju registrovanih privrednih subjekata je sličan, poredeći podatke za Novi Travnik i SBK, te se na osnovu ovog pokazatelja možemo reći da Novi Travnik ima sličnu strukturu privrede u poređenju sa SBK. Posmatrajući podatke za registrovane pravne osobe na teritoriji općine Novi Travnik, djelatnosti koje su najzastupljenije su djelatnost S (Ostale uslužne djelatnosti), C (Prerađivačka industrija) G (Trgovina), i R (Umjetnost, zabava i rekreacija). Podaci o registrovanim jedinicama u sastavu ukazuju na dominantne sektore kao što su G (Trgovina), R (Umjetnost, zabava i rekreacija), te S (Ostale uslužne djelatnosti) i K (Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja). Podaci o

registrovanim obrtima pokazuju interes lokalnog stanovništva za bavljenje određenim djelatnostima kao što su, A (Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov), G (Trgovina), C (prerađivačka industrija), te S (Ostale uslužne djelatnosti).

Podaci Federalnog zavoda za statistiku prikazuju sve registrovane pravne osobe, no značajan broj među njima je pravnih lica koja su “u mirovanju” ili nemaju poslovne aktivnosti. U skladu sa podacima kojima raspolaže FIA (Finansijsko informatička Agencija FBiH), broj značajnih aktivnih pravnih lica na teritoriji Općine Novi Travnik u 2020. godini je bio 118. Značajni aktivni poslovni subjekti (pravna lica) su registrovana u slijedećim djelatnostima (KD BIH 2010):

Tabela 7 Registrovani poslovni subjekti po djelatnostima

Djelatnost KDBIH 2010	Broj registrovanih subjekata (značajnih-aktivnih)
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	3
C Prerađivačka industrija	37
E Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	2
F Građevinarstvo	5
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	32
H Prijevoz i skladištenje	6
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	1
J Informacije i komunikacije	3
K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	10
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1
P Obrazovanje	2
Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	3
R Umjetnost, zabava i rekreacija	1
S Ostale uslužne djelatnosti	1

Izvor: FZzS

Obrada autora

Najveći broj značajnih (aktivnih) registrovanih pravnih lica na teritoriji općine Novi Travnik je u sektorima C (Prerađivačka industrija), G (Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala), M (Stručne, naučne i tehničke djelatnosti) i H (Prijevoz i skladištenje).

Zaključak je: *Od ukupnog broja zvanično registrovanih pravnih lica (434) prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, pravnih lica u sastavu je 235, dok je registrovanih obrta 338. Broj registrovanih pravnih lica i obrta po glavi stanovnika je manje nego prosječno na nivou SBK, što ukazuje na to da je preduzetništvo kod lokalne populacije na relativno niskoj razini, i/ili da uvjeti poslovanja i poslovno okreženje ne stimuliraju veći broj privrednih subjekata da djeluju na teritoriji općine Novi Travnik. Broj značajnih (aktivnih subjekata) prema podacima FIA FBiH je značajno manji, te u 2020. godini i iznosi 118 registrovanih pravnih lica. Najveći broj takvih pravnih lica je registrovan u sektorima C (Prerađivačka industrija) i G (Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala).*

3.1 Mikro, mala, srednja i velika preduzeća

U skladu sa definicijom mikro, malih, srednjih i velikih preduzeća, a posmatrajući značajna (aktivna) preduzeća u 2020. godini, vidljivo je da u strukturu registrovanih pravnih lica dominiraju mikro preduzeća sa veoma malim brojem zaposlenih i niskim prometom, koji najčešće ne prelazi 500.000 KM. Malih preduzeća je najviše registrovano u C (prerađivačka industrija) i G (Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala), kao i srednjih preduzeća. Samo 2 velika preduzeća su registrovana na teritoriji općine Novi Travnik i to u sektoru C (Prerađivačka industrija).

Tabela 8 Struktura preduzeća Novi Travnik po veličini

Djelatnost KDBIH 2010	Mikro (do 9 zaposlenih i 2 mil Eura prometa)	Mala (do 49 zaposlenih i 10 mil Euraprometa)	Srednja (do 249 zaposlenih i 50 miliona Eura prometa)	Velika (250 i više zaposlenih i preko 50 mil Eura prometa)
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	3	0	0	0
C Prerađivačka industrija	20	12	4	2
E Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	0	2	0	0
F Građevinarstvo	4	1	0	0
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	24	6	2	0
H Prijevoz i Skladištenje	6	0	0	0
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelerstvo i ugostiteljstvo)	1	0	0	0
J Informacije i komunikacije	3	0	0	0
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0	0	0
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	10	0	0	0
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	0	1	0	0
P Obrazovanje	2	0	0	0
Q Djelatnost i zdravstvene i socijalne zaštite	1	1	1	0
R Umjetnost, zabava i rekreacija	0	0	1	0
S Ostale uslužne djelatnosti	1	0	0	0

Izvor: BISNODE

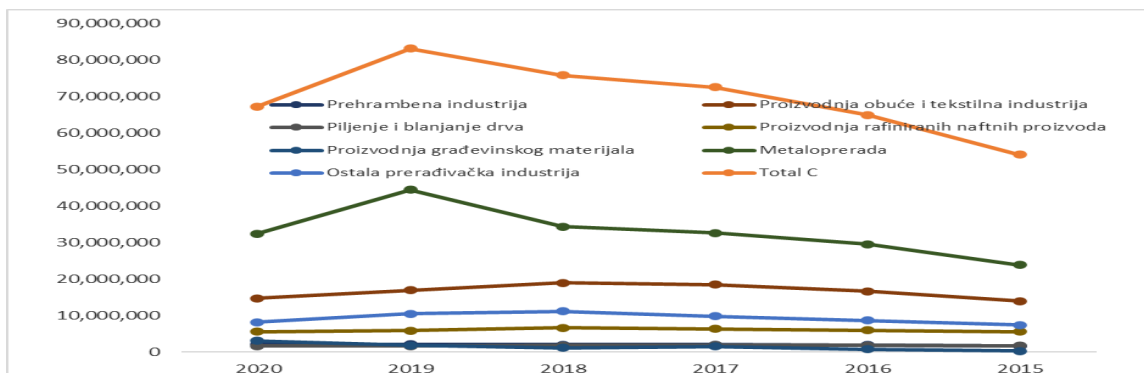
Obrada autora

Iako je registrovanih i aktivnih srednjih i velikih preduzeća relativno malo, oni generiraju veliki dio zaposlenosti kao i ostvarenog prometa.

Zaključak je da iako u strukturi registrovanih aktivnih privrednih subjekata dominiraju mikro preduzeća, značajan utjecaj na ukupnu zaposlenost i ostvareni promet imaju nekolicina srednjih i velikih preduzeća, registrovanih u sektorima C i G. Neka od tih značajnih preduzeća su u većinskom državnom vlasništvu.

3.2 Rezultati poslovanja poslovnih subjekata (preduzeća)

Ukupni prihodi koje su ostvarili značajni pravni subjekti (aktivni) registrovani na teritoriji općine Novi Travnik u sektoru C rastu značajno u periodu 2015.-2017. godina, sa oko 128 miliona KM na oko 172 miliona KM, dok u periodu 2019.-2020. godina značajno padaju, te u 2020. godini iznose 134 miliona KM.

Slika 12 Ukupni prihodi (Sektor C)

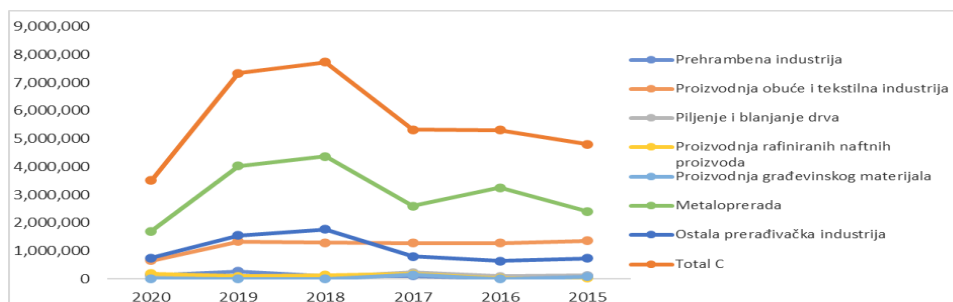
Izvor: BISNODE

Obrada autora

Preko 50% ukupnog prihoda ostvaruju značajne kompanije u sektoru C, u kojem je zbog posljedica pandemije COVID-19 došlo do značajnog smanjenja obima prodaje, dok sektor G bilježi stabilan blagi rast u periodu 2016.-2020. godina, te nisu vidljivi negativni efekti COVID-19. Najznačajniji pad bilježi sektor R, već u 2019. godini, neovisno o efektima pandemije COVID-19.

Zaključak je da dva sektora koji ostvaruju najznačajniji ukupni prihod, sektori C i G, bilježi stabilan rast, dok se u sektoru C vidi i negativan uticaj pandemije COVID-19 u 2020. godini. Sektor koji je od 2015, napravio značajan rast (Sektor R) u 2019. godini bilježi strmi pad, očigledno ne kao posljedica COVID-19 ili prirodnog smanjenja obima aktivnosti.

Ukupno ostvarena neto dobit registrovanih značajnih (aktivnih) privrednih subjekata Sektora C se kretala od 7.5 miliona KM u 2015., a rast je bilježen do 2019. godine kada je ukupno ostvarena neto dobit perioda iznosila oko 11.1 milion KM.

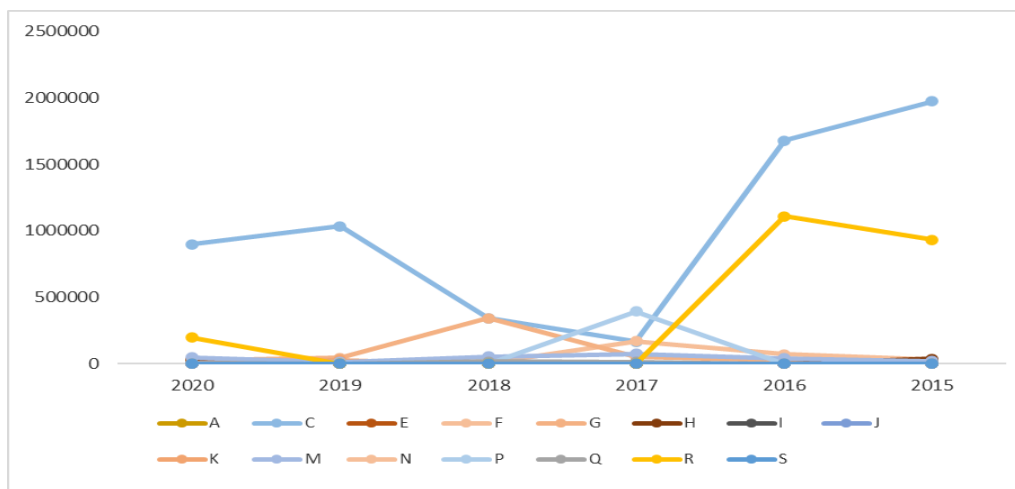
Slika 13 Neto dobit period 2015. -2020. (Sektor C)

Izvor: BISNODE

Obrada autora

Neto dobit naglo opada u 2020. godini se bilježi neto dobit koja je niža i od one bilježene u 2015. godini, odnosno 6.6 miliona KM.

Najznačajniju neto dobit bilježe sektor C, te taj sektor u 2019. bilježi oko 8 milion KM neto dobiti, potom sektor G koji bilježi oko 2 miliona KM, te sektor R oko 800.000 KM, dok drugi sektori kumulativno bilježe nisku neto dobit. Negativne posljedice COVID-19 pandemije su vidljive na ostvarene rezultate poslovanja u 2020. godini, kroz značajno smanjenje neto dobiti privrednih subjekata (sa izuzetkom sektora G).

Slika 14 Neto gubitak period (kumulativno po sektorima)

Izvor: BISNODE

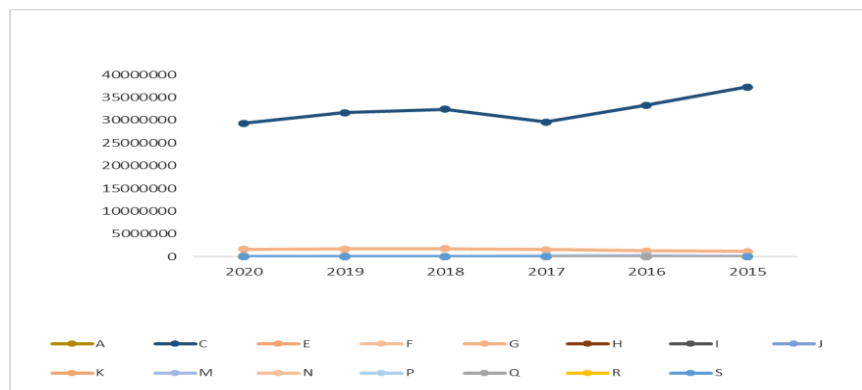
Obrada autora

Određene kompanije su bilježile i neto gubitak poslovnog perioda, te je kumulativni neto gubitak po sektorima za period 2015 – 2020. godina prikazan na Slici 14. Značajan neto gubitak u 2015. godini su ostvarili sektori C i R, a 2017. i 2018. godine se taj neto gubitak značajno smanjuje. Posljedice COVID-19 su učinile da veliki broj privrednih subjekata nije mogao neometano poslovati, te je kumulativni neto gubitak perioda zabilježen u 2019. i 2020. godini u sektorima C i R. Ostali sektori kumulativno su bilježili manje neto gubitke perioda, što navodi na zaključak da su rezistentni, manje osjetljivi na krizne situacije. Ukupan neto gubitak perioda (kumulativno za sve privredne subjekte) se kretao od oko 30 miliona KM u 2015. godini, preko 7.5 milion KM u 2018., do 12 milion u 2020. godini, očigledno kao posljedica uticaja COVID-19 pandemije.

Zaključuje se da iako je došlo do značajnog napredka u poslovanju privrednih subjekata na teritoriji općine Novi Travnik, u periodu 2015-2018 godina, rasta neto dobiti kompanija u ključnim sektorima, te smanjenja neto gubitaka perioda. Negativan uticaj pandemije COVID-19 u 2020. godini je očigledan u smanjenju neto dobiti i ponovnom povećanju kumulativnog neto gubitka. Mjere podrške i fleksibilnost privrednih subjekata su ipak održale većinu privrednih subjekata daleko iznad nivoa razvoja na kojem su bili 2015. godine.

3.1 Prihodi od izvoza (kumulativno po sektorima)

Ukupni prihod od izvoza ostvaren u značajnima (aktivnim) pravnim subjektima registrovanim na teritoriji općine Novi Travnik varira od oko 38 miliona KM u 2015 godini (maksimalno ostvareni godišnji izvoz) do oko 31 milion KM u 2020. godini.

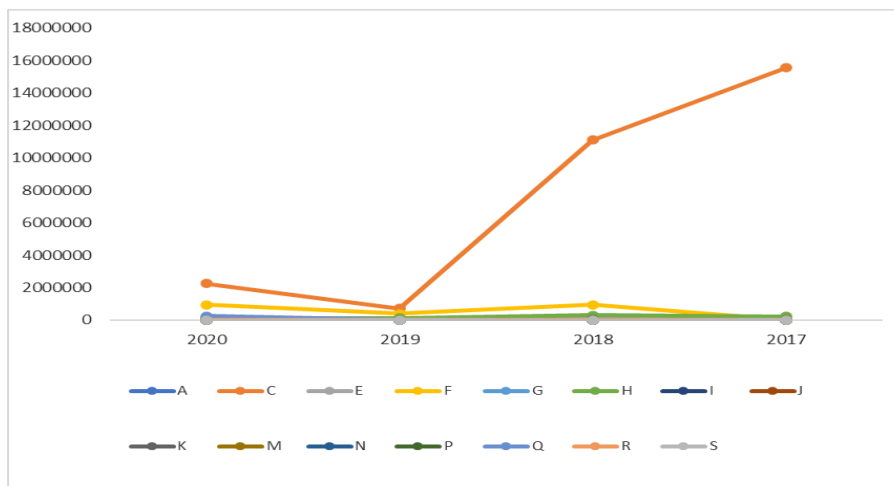

Slika 15 Prihod od izvoza 2015 – 2020

Izvor: BISNODE

Obrada autora

Očigledno je da preko 90% izvoza ostvaruju kompanije u sektoru C (prerađivačka industrija), a potom sektora G. Ostali sektori koji u 2020. godini ostvaruju izvoz (iako neznačajan u rasponu od 20.000 KM do 120.000 KM na godišnjem nivou) su sektori F, H, J i sektor M. Sektor koji dominira kao izvozni je sektor C (Prerađivačka industrija), a ostali sektori koji ostvaruju izvoz niskog obima su sektori G, F, H, J i sektor M. Ukupan izvoz u sektoru C bilježi trend pada od 2015. godine kada je bio najveći.

Slika 16 Investicije pravnih subjekata 2017 – 2020

Izvor: BISNODE

Obrada autora

Ukupne investicije pravnih subjekata registrovanih na teritoriji općine Novi Travnik su relativno niske i na godišnjem nivou ne prelaze 15.9 miliona KM koliko je zabilježeno u 2017. godini. U 2020. godini taj nivo investicija je i značajno niži i iznosi ukupno 3.72 miliona KM.

Najznačajniji sektori, nosioci investicionih ulaganja su C (Prerađivačka industrija), koja učestvuje u ukupnim investicijama pravnih subjekata sa preko 90%. Rekordni nivo investicija zabilježen je u sektoru C u 2017. godini, oko 15.55 miliona KM, a nakon toga nivo investicija opada do 2019, kada bilježi minimum. Oporavak je uočljiv u 2020. godini. Pored sektora C sa značajnijim investicijama se uočavaju i sektor F i sektor H. S obzirom na nivo investicija pravnih lica u SBK koji je u posmatanom periodu 2017. – 2020. godine iznosio oko 200 miliona KM, jasno je da nivo investicija na teritoriji općine Novi Travnik nije značajan, sa izuzetkom 2017. godine, kada je iznosio oko 10% ukupnih investicija pravnih lica na nivou SBK, i bio proporcionalan broju stanovnika općine Novi Travnik u odnosu na SBK.

3.2 Rezultati poslovanja privrednih subjekata (preduzeća)

Ekonomičnost ukupnog poslovanja privrede općine Novi Travnik u 2020. godini ostvarena je sa koeficijentom 1,05 u 2020. godini. Rast ekonomičnosti poslovanja zabilježen je u periodu 2015. – 2019. godina, dok je do pada došlo u 2020. godini, zbog uticaja posljedica COVID-19 pandemije.

Tabela 9 Ekonomičnost poslovanja 2015 - 2020

Djelatnosti	Godina 2020	Godina 2019	Godina 2018	Godina 2017	Godina 2016	Godina 2015	Index 2020/2015
A	1.32	1.34	1.21	1.16	1.01	1.09	20.9
C	1.05	1.09	1.11	1.08	1.07	1.05	-0.5
E	1.01	1.00	1.01	1.01	1.03	1.06	-4.6
F	1.02	1.05	1.01	0.96	0.99	1.01	1.1
G	1.08	1.07	1.05	1.05	1.05	1.03	4.4
H	1.02	1.08	1.13	1.13	1.22	0.97	4.9
I	1.06	1.25	1.16	1.16	1.17	1.22	-13.4
J	1.15	1.01	1.01	1.01	1.03	1.05	9.5
K	1.28	0.57	1.14	0.42	0.00	0.00	100.0
M	1.27	1.54	1.28	1.54	1.34	1.19	15.3
N	1.06	1.07	1.15	1.06	1.06	1.13	-6.1
P	1.01	1.01	1.00	0.67	1.04	1.03	-1.2
Q	1.01	1.01	1.00	1.00	1.00	1.00	0.4
R	1.95	1.17	1.01	1.01	0.95	0.73	30.5
S	0.21	1.05	1.00	1.04	1.12	1.01	20.6
TOTAL	1.05	1.09	1.07	1.05	1.04	1.03	1.9

Izvor: BISNODE

Obrada autora

U 2020. godini najveći faktor ekonomičnosti poslovanja zabilježili su sektori A, M i S, dok su pozitivne vrijednosti zabilježili i značajni sektori C, G, I F. Najveći rast u odnosu na 2015. godinu u 2020. godini bilježe sektori A, R, S i J, dok značajni sektori kao što je sektor C bilježe pad ekonomičnosti poslovanja. Rentabilnost poslovanja privrednih subjekata u periodu 2015. – 2020. godina prikazana kao omjer neto dobiti i stalnih sredstava kreće se od 0.04 u 2015. godini, potom varira između 0.04 i 0.06 do 2019. godine, te kao refleksija uticaja COVID-19, pada na 0.035 u 2020. godini. Ovakva rentabilnost je karakteristična za djelatnosti koje zahtjevaju veliko učešće stalnih sredstava (oprema, mašine, objekti) uz ostvarivanje relativno ograničenog profita. Industrijska proizvodnja (prerađivačka industrija, loan poslovi). U 2020. godini najveću rentabilnost poslovanja bilježe djelatnosti N,S,J,A, i djelatnost M, dok najznačajnije djelatnosti bilježe relativno nisku rentabilnost poslovanja C, F, G. Najveći rast rentabilnosti u odnosu na 2015. godinu, u 2020 godini bilježe djelatnosti S, J, Q i A, dok pad rentabilnosti bilježe najznačajnije djelatnosti kao što su C i F.

Najveće učešće stalnih sredstava u poslovnim sredstvima u 2020. godini bilježe sektori P, H, G, dok sektor C bilježi oko 40 % učešća stalnih sredstava u poslovnim sredstvima.

Tabela 10 Rentabilnost poslovanja 2015 - 2020

Djelatnosti	Godina 2020	Godina 2019	Godina 2018	Godina 2017	Godin 2016	Godina 2015	Index 2020/2015
A	0.37	0.34	0.33	0.27	0.02	0.10	257.0
C	0.03	0.05	0.06	0.04	0.05	0.04	-40.3
E	0.02	0.00	0.01	0.02	0.03	0.08	-80.9
F	0.01	0.03	0.01	0.00	0.01	0.01	11.2
G	0.07	0.06	0.05	0.03	0.07	0.04	90.3
H	0.02	0.05	0.08	0.08	0.13	0.02	30.4
I	0.02	0.11	0.08	0.10	0.08	0.13	-82.1
J	0.58	0.02	0.03	0.02	0.03	0.02	2547.1
K	0.00	0.00	1.34	0.00	0.00	0.00	0.0
M	0.22	0.23	0.17	0.35	0.22	0.07	196.1
N	31.58	57.23	62.92	0.00	110.30	171.84	-81.6
P	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	-27.3
Q	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	283.5
R	0.00	1.49	1.21	0.29	0.00	0.00	0.0
S	6.80	1.37	0.17	2.03	7.38	0.21	3128.9
TOAL	0.03	0.06	0.06	0.04	0.05	0.04	-14.9

Izvor: BISNODE

Obrada autora

Ukupno, posmatrajući gospodarstvo općine Novi Travnik, angažiranost stalnih sredstava za poslovne potrebe iznosi oko 45%, što je relativno nisko učešće.

3.3 Lokacijski koeficijent

Lokacijski koeficijent (LQ) predstavlja odnos udjela pojedinih djelatnosti u kreiranju radnih mjesta u općini Novi Travnik u odnosu na SBK. Djelatnosti koje imaju lokacijski koeficijent iznad 1 čine bazične djelatnosti općine Novi Travnik, a one ispod čine nebazične djelatnosti. Djelatnosti koje imaju lokacijski koeficijent iznad 2 pokazuju veći nivo specijalizacije, viši stepen razvoja (zaposlenosti) sektora.

Tabela 11 Lokacijski koeficijent

Djelatnosti	Lokacijski koeficijent LQ
A	0.22
C	2.20
E	1.68
F	0.49
G	0.61
H	0.31
I	0.01
J	0.33
K	0.04
M	0.51
N	1.01
P	0.06
Q	0.63
R	4.22
S	0.03

Izvor: BISNODE

Obrada autora

Jedina djelatnost koja ima lokacijski koeficijent iznad 2, u 2020. godini je djelatnost C (Prerađivačka industrija), te indicira viši nivo specijalizacije i viši stepen razvoja sektora (zaposlenosti) nego što je to prosjek na nivou SBK.

Pored pomenute djelatnosti koeficijent iznad 1 bilježe djelatnosti R, E i N. Djelatnost R uglavnom pokriva aktivnosti kockanja i klađenja, dok djelatnost E aktivnosti snabdijevanja vodom (privatni i javni sektor), a djelatnost N (javni sektor koji je na nivou razvijenosti SBK). Sve ostale djelatnosti su nebazične djelatnosti i kao takve manje razvijene u odnosu na prosjek SBK.

S obzirom na značaj djelatnosti C, i u budućem periodu potrebno je obratiti značajnu pažnju na podršku razvoja te djelatnosti na teritoriji općine Novi Travnik, s obzirom na postojanje ljudskih i materijalnih resursa te uslova za razvoj te djelatnosti.

3.4 Prerađivačka industrija (djelatnost C)

Generalno, prerađivačka industrija predstavlja okosnicu za povećanje efikasnosti poslovanja privrede i povećanje produktivnog zapošljavanja. Sa učešćem od oko 54% u ukupno ostvarenom prihodu značajnih privrednih subjekata (aktivnih pravnih lica) koja su registrovana na teritoriji općine Novi Travnik, te učešću u neto dobiti od 52.9%, i učešću u broju zaposlenih od oko 66%, ova djelatnost spada u ključne djelatnosti za razvoj ove općine. Stoga je potrebno više pažnje i poticaja usmjeriti na razvoj kapaciteta prerađivačke industrije, stvaranje preduslova za lakše poslovanje kompanija u ovom sektoru, ali i raditi na osnivanju novih, lokalnih MMS-a ili obrta koji će učestvovati u lancu vrijednosti već postojećih kompanija (kao dobavljači ili pružaoci specifičnih usluga). Ostvarena neto dobit djelatnosti ima trend rasta do 2018. godine, dok u 2020. godini bilježi nagli pad kao posljedica negativnih efekata COVID-19.

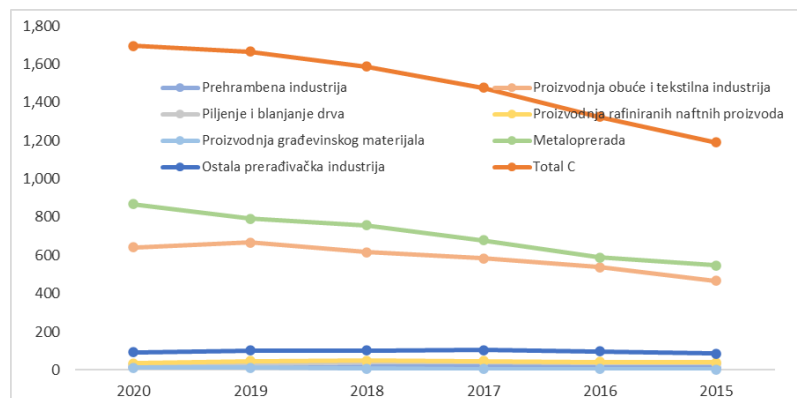
Iako generalno značajna i po mnogim pokazateljima uspješna djelatnost, postoje kompanije koje bilježe i neto gubitak u analiziranom vremenskom okviru (2015. – 2020. godine). Kao pokazatelj uspješnosti sektora vidljivo je smanjenje neto gubitka na nivou djelatnosti sa oko 2 miliona KM u 2015. godini, do oko 900.000 KM u 2020. godini. Ukupni prihodi značajnih privrednih subjekata registrovanih na teritoriji općine Novi Travnik u djelatnosti C bilježe konstantan rast do 2019. godine, a u 2020. godine, očekivani pad kao posljedicu COVID-19 pandemije. Stabilizacija prihoda se očekuje u 2022. godini, nakon smanjenja restrikcija vezanih za COVID-19.

Dominantne djelatnosti u okviru Prerađivačke industrije su slijedeće:

- Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda osim strojeva i opreme – Proizvodnja metalnih konstrukcija
- Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda osim strojeva i opreme – Strojna obrada metala
- Proizvodnja kože i srodnih proizvoda - Proizvodnja obuće
- Proizvodnja prehrambenih proizvoda
- Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala – Piljenje i blanjanje drva

Najznačajniju neto dobit u periodu 2015. – 2020. godina su bilježili Metaloprerađivački sektor, Proizvodnje obuće i tekstilna industrija, i potom ostala prerađivačka industrija (proizvodnja elektromotora, generatora, plastičarska industrija, proizvodnja rashladne i ventilacijske opreme). Najveće ukupne prihode u periodu 2015. – 2020. godina ostvarili su značajni privredni subjekti (aktivni) u sektorima metaloprerađivačke industrije, potom proizvodnje obuće i tekstila, ostala prerađivačka industrija, te proizvodnja rafiniranih naftnih proizvoda.

I prema ovom pokazatelju najznačajniji sektor je metaloprerađivačka industrija, a omjer ostvarenih prihoda u korist metaloprerađivačke se povećavao u periodu 2015. – 2020. godina.

Slika 17 Broj zaposlenih djelatnost C 2015 – 2020

Izvor: BISNODE

Obrada autora

Ukupan broj zaposlenih u djelatnosti C konstantno raste od 2015. godine, pa čak i u toku krizne 2020. godine bilježi se rast zaposlenih. Ovom rastu najviše doprinosi porast zaposlenih u sektorima Metaloprerađivačke i Proizvodnje obuće i tekstilne industrije, dok u ostalim sektorima Prerađivačke industrije taj broj ne varira mnogo tokom posmatranog perioda. Iako je neto dobit znatno veća u metaloprerađivačkom sektoru, broj uposlenih nije proporcionalno veći u odnosu na industriju proizvodnje obuće i tekstilnu industriju. Radna intenzivnost industrije obuće i tekstilne industrije se vidi u omjeru uposlenih i neto dobiti, gdje je u poređenju sa Ostalom prerađivačkom industrijom neto dobit veoma slična, ali je broj uposlenih višestruko manji.

3.5 Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala (djelatnost G)

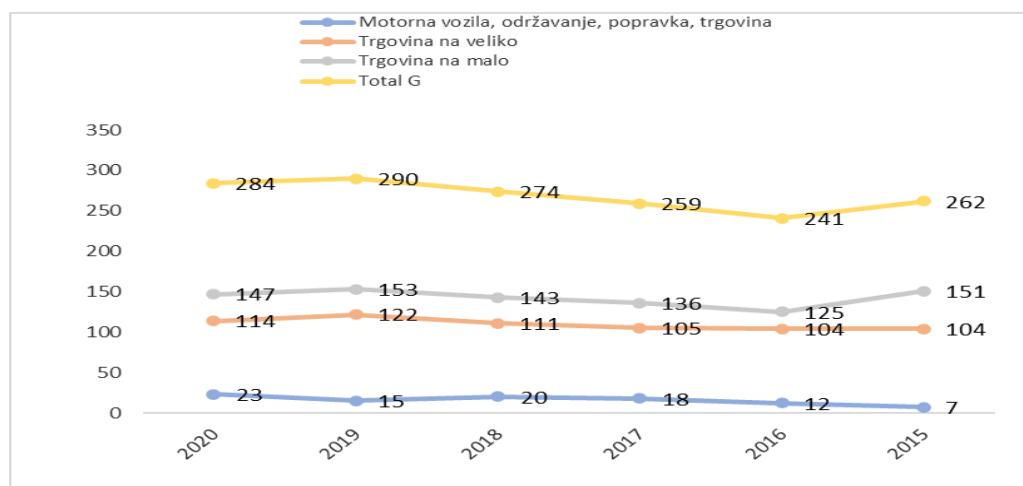
Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala, također spada u značajnu djelatnost u smislu zapošljavanja i ostvarenog prometa i dobiti. Prerađivačka industrija veoma je značajna za povećanje efikasnosti poslovanja privrede i povećanje produktivnog zapošljavanja. Sa učešćem od oko 28.31% u ukupno ostvarenom prihodu značajnih privrednih subjekata (aktivnih pravnih lica) koja su registrovana na teritoriji općine Novi Travnik, te značajnom učešću u neto dobiti od 34.78%, i skromnijem učešću u broju zaposlenih od oko 11.02%, ova djelatnost spada u bitne djelatnosti za razvoj ove općine. Ostvarena neto dobit djelatnosti varira, a trend rasta od 2017. godine nije prekinut ni u 2020. godini, niti uslijed posljedica COVID-19. Ova djelatnost je pokazala visoku rezistenciju na krizne situacije.

Iako generalno značajna i po mnogim pokazateljima uspješna djelatnost, postoje kompanije koje bilježe i neto gubitak period. Kao pokazatelj uspješnosti sektora vidljivo je smanjenje neto gubitka na nivou djelatnosti sa oko 350.000 KM u 2017. godini, do oko 50.000 KM u 2020. godini, bez obzira na utjecaj COVID-19 pandemije. Ukupni prihodi značajnih privrednih subjekata registrovanih na teritoriji općine Novi Travnik u djelatnosti G nakon inicijalnog pada u 2016. godini održavaju se gotovo konstantni sa blagim trendom rasta koji usporava u 2020. godini. Ne očekuje se značajna promjena trenda u ovoj djelatnosti i u budućem periodu. Dominantne djelatnosti u okviru Trgovine na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala (djelatnost G) slijedeće:

- Motorna vozila, održavanje, popravka, trgovina motornim vozilima
- Trgovina na veliko
- Trgovina na malo

Najznačajniju neto dobit u periodu 2015. – 2020. godina su bilježili Sektor trgovine na veliko, čija neto dobit naglo raste u 2020. godini bez obzira na implikacije COVID-19, dok sektor Trgovine na malo bilježi značaj pad neto dobiti u 2020. godini. Sektor trgovine motornim vozilima, održavanjem i popravkom motornih vozila u cijelom periodu bilježi relativno nisku neto dobit, sa tendencijom rasta u 2020. godini. Registrovani pravni subjekti (aktivni) na teritoriji općine Novi Travnik u djelatnosti G bilježe značajne ukupne prihode, te je ta djelatnost po ovom kriteriju druga po značaju. Nakon naglog pada u 2016. godini, koji je generiran uglavnom padom prihoda u sektoru Trgovine na malo, dolazi do rasta ukupnih prihoda sve do 2019. godine, a u 2020. godini do blagog pada, vjerovatno pod utjecajem COVID-19. Ukupan prihod ostvaren u Trgovini na veliko konstantno raste od 2016. godine, i značajno je veći od ukupnog prihoda ostvarenog u sektoru Trgovine na malo u 2020. godini.

Sektor Trgovine motornim vozilima, održavanjem i popravkom motornih vozila zanemarivo učestvuje u generiranju cjelokupnog prihoda u sektoru G.

Slika 18 Broj zaposlenih djelatnost G 2015 – 2020

Izvor: BISNODE

Obrada autora

Ukupan broj zaposlenih u djelatnosti G konstantno raste od 2016. godine, do 2019. godine, a u toku krizne 2020. godine bilježi se blagi pad broja zaposlenih u sektoru G.

Ovom trendu najviše doprinosi kretanje broja zaposlenih u sektorima Trgovina na veliko i Trgovina na malo, dok u sektoru trgovine motornim vozilima, održavanjem, popravkama motornih vozila broj zaposlenih ne prelazi 30, i bilježi konstantan rast od 2015. godine. Ova djelatnost nije radno intenzivna što je vidljivo iz omjera uposlenih i neto dobiti. Iako u djelatnostima A, E, F, H, J, I, K, M, N, P, Q, i S postoji najmanje jedan ili nekoliko značajnijih pravnih lica (Aktivnih) registrovanih na teritoriji općine Novi Travnik. Specifičnost Novog Travnika je razvoj djelatnosti R i to djelatnost kockanja i klađenja, koja od 2019. bilježi nagli pad ostvarenih prihoda.

3.6 Uvjeti poslovanja i poslovno industrijske zone – prostorno planska dokumentacija

Na teritoriji općine Novi Travnik nalaze se dvije greenfield poslovne zone, industrijsko-uslužna zona „Neobarje“ površine 59.26 ha i poslovno-industrijska zona Stojkovići površine 45,00 ha, namjenjenih investitorima u proizvodne kapacitete, primarno metalna industrija, prerada drveta, tekstil i obuća te druge proizvodne i uslužne djelatnosti. Greenfield zone su djelimično opremljene baznom infrastrukturom. Zona „Neobarje“ raspolaže sa 2.420 m unutrašnjih saobraćajnica i priključkom na magistralnu cestu M 16.4, 2.675 m vodovodne i hidrantske mreže, 2.260 m fekalne i 1.622 m oborinske mreže, trasa napajanja šireg područja nalazi se uz sjevernu granicu Zone.

Na lokaciji se nalazi gasna stanica magistralnog gasovoda Zenica-Travnik DN 400/50 bar i podzemni telefonski magistralni vod položen sa sjeverne strane magistralne prometnice. Karakteristika ovih zona jeste da su djelom u Općinskom, a dijelom u privatnom vlasništvu.

Zemljište je namijenjeno za prodaju investitorima. Jedina turistička poslovna zona na teritoriji općine Novi Travnik, površine 4.000 ha nalazi se u zoni Sebešić. Brownfield Zona – Poslovno industrijska zona BNT je u privatnom vlasništvu a zemljište ili objekti se mogu kupiti ili iznajmiti u dogovoru sa vlasnikom. Zona ima kompletnu infrastrukturu i već je aktivna, te u njoj posloju mnogobrojni subjekti.

Zona je pogodna za djelatnosti proizvodnje i prerade lakog metala, drvoprerađivački sektor i sektor proizvoda od drveta, dizajn proizvoda od drveta i srodnih održivih energetske proizvoda, Tekstil i obuća, modni dizajn i sl.

Više informacija o statusu pomenutih zona je predstavljeno u nastavku:

Tabela 12 Poslovne zone općine Novi Travnik

INDUSTRIJSKO-USLUŽNA ZONA “NEOBARJE” NOVI TRAVNIK

	Vrsta informacije	Informacija
1	Da li je donesena općinska Odluka o uspostavi zone? Datum Odluke	Odluka Općinskog vijeća Novi Travnik 16.11.2006.god.
2	Naziv zone	Industrijsko-uslužna zona Neobarje Novi Travnik
3	Vrsta ulaganja	Greenfield
4	Površina	Obuhvat plana 57,03 ha, za investitore namijenjeno 29,26 ha
5	Vlasništvo	45% javno (Općinsko), 55% privatno
6	Opis lokacije zone u odnosu na transportne koridore	Zona se nalazi uz magistralnu cestu M16.4; udaljenost do priključka na koridor Vc je 30 km; udaljenost do željeznice je 40 km.
7	Broj i površina parcela koje su slobodne i raspoložive su za investiranje	58 parcela ukupne površine 241.500 m ² Fleksibilno planiranje/moguća pisanje parcela
8	Poslovna mogućnost: kupovina zemljišta, najam zemljišta u zoni	Kupovina zemljišta
9	Cijena prodaje ili najma zemljišta u zoni	Određuje se u javnom pozivu Cijena zemljišta po zadnjem pozivu bila je 12,00 KM/m ²
10	Opremljenost infrastrukturom	Izgradnja infrastrukture je u toku. Do sada je izgrađeno: Saobraćajnice – 2.420 m unutrašnjih saobraćajnica i jedan priključak na magistralnu cestu M16.6 Vodovod - 2.675 m vodovodne i hidrantske mreže Kanalizacija - 2.260 m fekalne i 1.622 m oborinske mreže Električna energija – trasa napajanja šireg područja nalazi se uz sjevernu granicu Zone Plin – na lokaciji se nalazi plinska stanica magistralnog gasovoda Zenica-Travnik DN 400/50 bar Telekomunikacije – podzemni telefonski magistralni vod položen sa sjeverne strane magistralne prometnice
11	Prioritetni sektori za investiranje u zonu	Metalna industrija, prerada drveta, tekstil i obuća
12	Procedura i uslovi ulaska u zonu (naziv dokumenta koji ih određuje)	U skladu sa Zakonom o građevinskom zemljištu FBiH i Zakonom o stvarnim pravima FBiH, te Pravilnikom o postupku javnog konkursa za raspolaganje nekretninama u vlasništvu Federacije BiH, kantona, gradova i Općina, raspisuje se Javni oglas o prodaji i izgradnji građevinskog zemljišta radi izgradnje poslovnog objekta putem javnog nadmetanja-licitacije.
13	Postojeći privredni subjekti u zoni	Aktivni korisnici u Zoni su : „Alfa“ d.o.o. i „Kavat“ d.o.o. Investitor David je završio poslovni objekat. Investitori FTM, Eurodom, Ti Oi i Limo-mar započeli su izgradnju objekata.
14	Dokumentacija potrebna za investiranje u zonu i ko je izdaje	Prostorni plan općine Novi Travnik 2026.god. Regulacioni plan Poslovnog centra – Industrijsko-uslužne zone Neobarje (2006.god.) Izmjene i dopune Regulacionog plana Poslovnog centra – Industrijsko-uslužne zone Neobarje (2015.god.) Služba za urbanizam, imovinsko-pravne poslove i katastar
15	Ostale informacije	Studija izvodljivosti Razvoj infrastrukture za Industrijsko-uslužnu zonu Neobarje Novi Travnik, završena 2014. godine uz podršku Evropske Unije IPA 2009.

POSLOVNO-INDUSTRIJSKA ZONA “STOJKOVIĆI” NOVI TRAVNIK

	Informacija
Da li je donesena općinska Odluka o uspostavi zone? Datum Odluke.	-
Naziv zone	Poslovno-industrijska zona Stojkovići Novi Travnik
Vrsta ulaganja	Greenfield
Površina	Obuhvat plana 45,00 ha
Vlasništvo	Javno (Općinsko) i privatno
Opis lokacije zone u odnosu na transportne koridore	Zona se nalazi uz magistralnu cestu M16.4; udaljenost do priključka na koridor Vc je 30 km; udaljenost do željeznice je 40 km.
Broj i površina parcela koje su slobodne i raspoložive su za investiranje	30 ha
Poslovna mogućnost: kupovina zemljišta, najam zemljišta u zoni	Kupovina zemljišta
Cijena prodaje ili najma zemljišta u zoni	Javno (Općinsko) – Javni poziv Privatno – U dogovoru s vlasnikom
Opremljenost infrastrukturom	Djelimično opremljena
Prioritetni sektori za investiranje u zonu	Proizvodni i uslužni sektori
Procedura i uslovi ulaska u zonu (naziv dokumenta koji ih određuje)	U skladu sa Zakonom o građevinskom zemljištu FBiH i Zakonom o stvarnim pravima FBiH, te Pravilnikom o postupku javnog konkursa za raspolaganje nekretninama u vlasništvu Federacije BiH, kantona, gradova i Općina, raspisuje se Javni oglas o prodaji neizgrađenog građevinskog zemljišta radi izgradnje poslovnog objekta putem javnog nadmetanja- licitacije.
Postojeći privredni subjekti u zoni	Gradevinar d.d., Žilić d.o.o., Croatia osiguranje d.d., Autosaobraćaj-Promet d.o.o.
Dokumentacija potrebna za investiranje u zonu i koje izdaje	Prostorni plan općine Novi Travnik 2026.god. Izmjene i dopune regulacioni plan Poslovno-industrijska zona Stojkovići (1982.god.) Služba za urbanizam, imovinsko-pravne poslove i katastar

POSLOVNO-INDUSTRIJSKA ZONA “BNT” NOVI TRAVNIK

	Vrsta informacije	Informacija
1	Da li je donesena općinska Odluka o uspostavi zone? Datum Odluke.	Da.(Ne)
2	Naziv zone	Poslovno-industrijska zona “BNT”
3	Vrsta ulaganja	Brownfield
4	Površina	64 ha
5	Vlasništvo	Privatno
6	Opis lokacije zone u odnosu na transportne koridore	Općina Novi Travnik je sa susjednim općinama u kantonu Travnik, Vitez i Bugojno povezana magistralnom cestom M-16, a sa općinom Gornji Vakuf/Uskoplje regionalnom cestom R-439. Udaljenost općine Novi Travnik od glavnog grada BiH, Sarajeva, je 90 km. Udaljenost do Jadranskog mora i grada Splita (Republika Hrvatska) je 180 km magistralnom cestom M-16.4 Novi Travnik-Bugojno. Međunarodni aerodrom Sarajevo je od Općine udaljen 100 km, dok je najbliža željeznička stanica (Zenica) udaljena 40 km. Udaljenost do autoceste kojajeu izgradnji na koridoru V-c iznosi 30 km.
7	Broj i površina parcela koje su slobodne i raspoložive su za investiranje	U dogovoru sa vlasnikom
8	Poslovna mogućnost	Kupovina i najam zemljišta i objekata
9	Cijena prodaje ili najma zemljišta u zoni	U dogovoru sa vlasnikom
10	Opremljenost infrastrukturom	Asfalt kroz zonu, dovedena električna energija, voda, kanalizacija, telekomunikacije i rasvjeta u kompletnoj zoni.
11	Prioritetni sektori za investiranje u zonu	Proizvodnja uz usluge podrške, posebno: Proizvodnja i prerada lakog metala Drvoprerađivački sektor i sektor proizvoda od drveta, dizajn proizvoda od drveta i srodnih održivih energetske proizvoda Tekstil i obuća, modni dizajn i pozamanterija
12	Procedura i uslovi ulaska u zonu (naziv dokumenta koji određuje)	U dogovoru sa vlasnikom
13	Postojeći privredni subjekti u zoni	U BNT zoni pretežno posluju firme iz metalnog sektora, pored nekoliko firmi iz tekstilnog sektora. ADKd.o.o. Kaprom d.o.o. Lubosd.o.o. Gold Promexd.o.o. Atenad.o.o. Skopljak d.o.o. UNISEnergetikad.o.o. KGL d.o.o. FAIK d.o.o., Greben d.o.o. Inox Niled.o.o. NTForgingd.o.o. Glasstex Bosnia d.o.o. BNTTMiHd.o.o. BNT Hidraulika.d.o.o. BNTHoldingd.o.o. TM Micron steel d.o.o.
14	Dokumentacija potrebna za investiranje u zonu i ko je izdaje	Prostorni plan općine Novi Travnik 2026.god. Komisija imenovana od strane Općinskog vijeća daje stručno mišljenje da li se može raditi intervencija u prostoru u BNT Zoni (izgradnja objekta, postavljanje privremenog objekta). Na osnovu pozitivne stručne ocjene Komisije dokumentaciju za građenje izdaje Služba za urbanizam, imovinsko-pravne poslove i katastar.

Izvor: Općina Novi Travnik

3.7 Poljoprivredni i tursitički kapaciteti Općine Novi Travnik

Općina Novi Travnik zauzima površinu 24.247 ha. Poljoprivredno zemljište iznosi 26 % ukupne teritorije. U okviru poljoprivrednog zemljišta, obradive poljoprivredne površine (oranice, okućnice, livade) zauzimaju površinu oko 5.284 ha ili skoro 94% od ukupnih poljoprivrednih površina. U strukturi poljoprivrednog zemljišta oranice zauzimaju oko 41,4 %, livade 38,87 % i okućnice 5,6 %.

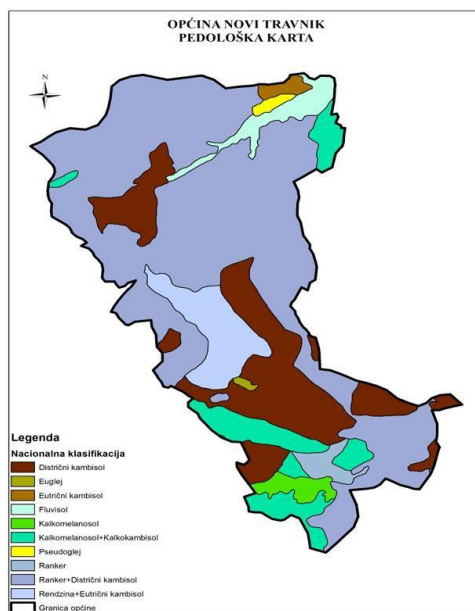
Tabela 13 Tipovi i površina poljoprivrednog zemljišta

Poljoprivredno zemljište	Površina (ha)	%
Oranice	2.200	41,4
Livade	1.989,00	38,87
Okućnice	302	5,6
Prirodni travnjaci i pašnjaci	793	15,00
UKUPNO	5.284,00	100

Izvor: Općina Novi Travnik

U oblasti poljoprivrede prevladava sljedeća struktura poljoprivrednih kultura: žitarice (kukuruz, ječam, zob) povrće (krompir, luk, grah), krmno bilje, dok je uzgoj jagodičastog voća u stalnom porastu.

Na području općine je 1120 poljoprivrednih proizvođača upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava.

Slika 19 Pedološka karta Općine Novi Travnik

Izvor: Općina Novi Travnik

Ako se uzme u obzir površina raspoloživog obradivog zemljišta (oranice i bašte, voćnjaci i livade) i procjena trenutnog broja stanovnika, općina Novi Travnik ima oko 0,24 ha obradivog zemljišta po glavi stanovnika. Okosnicu poljoprivrede Novog Travnika čine proizvođači mlijeka (oko 250) i proizvođači maline (oko 550).

Većina farmi (registrovani obrta) ima 10 do 20 muznih grla (10 obrtnika) i jedna sa preko 80 (Smrike). Ostali individualni proizvođači uglavnom imaju do 10 grla. Na području općine nema otkupljivača, ni većih prerađivača (prerada je individualna)

Proizvođači maline su najbrojniji, uglavnom imaju zasade do 2 duluma. Od otkupljivača/prerađivača na području općine imamo samo zadrugu OPH EKO (Herceg), koja posjeduje hladnjaču, sušaru, te vrši otkup jagodičastog voća, šumskih plodova, ljekovitog bilja i povrća. Također u manjem obimu vrše preradu otkupljenih sirovina.

Tabela 14 Broj poljoprivrednih gazdinstava po registru poljoprivrednih subjekata u F BiH 2020. godina

Ukupan broj poljoprivrednih gazdinstava						
Do 1 ha	1 - 3 ha	3 - 5 ha	5 - 10 ha	10 - 50 ha	Preko 50 ha	Ukupno
934	224	26	9	2	0	1195
Struktura u % (Ukupno = 100)						
78	19	2	0,8	0,2		

Izvor: Općina Novi Travnik

Govedarstvo je najznačajnija grana stočarstva u općini Novi Travnik, koja je, indirektno, jedna od najvažnijih grana poljoprivrede. Općina Novi Travnik raspolaže ukupno sa 1.510 grla od čega 1.250 grla su muzne krave sa godišnjom proizvodnjom cca 3.400,000 litara mlijeka, ostalo su grla koja se ne muzu (tovna, podmladak).

Tabela 15 Stočni fond općine Novi Travnik 2020

Vrsta stoke	Godina 2020
Goveda	1510
Ovce	4010
Svinje	1760
Konji	50
Perad	24500
Broj košnica	2724
Broj ribnjaka	2

Izvor: Općina Novi Travnik

Osiguran je organizovani otkup mlijeka sa prostora općine Novi Travnik koji obavlja nekoliko firmi, proizvođača mlijeka i mliječnih proizvoda u BiH. Ovčarstvo ima kapacitet od 4.010 ovaca. Kozarstvo čini 140 koza. Prosječna proizvodnja mlijeka po grlu je 170 litara, a prosječna proizvodnja mesa po grlu se procjenjuje na oko 15 kg. Mlijeko i meso koza postaju kulinarske vrijednosti i delikatesi koji se serviraju u posebnim prilikama.

Svinjogojstvo čini 1.760 svinja, a proizvodnost je oko 250 kg žive mjere po rasplodnoj krmači. peradarstvo - 25.000 komada, perad-nosilice.

Tabela 16 Poljoprivredna proizvodnja općine Novi Travnik 2016 - 2020

Vrsta proizvodnje	2016	2017	2018	2019	2020
Ječam	392	350	375	405	297
Zob	0	275	300	345	240
Raž	168	125	100	100	50
Pšenica	420	375	375	325	300
Kukuruz	140	75	75	50	60
Vrsta voća	2016	2017	2018	2019	2020
Šljive	11100	11500	11500	11500	11500
Jabuke	5900	5900	5900	5800	5800
Kruške	1700	1700	1700	1700	1700
Maline	35	40	60	55	54
Vrsta proizvodnje	2016	2017	2018	2019	2020
Šljive	111	115	138	115	138
Jabuke	86	100	118	98,6	116
Kruške	17	22	26	22,1	25
Maline	700	600	480	440	432
Vrsta povrća	2016	2017	2018	2019	2020
Krompir	150	170	170	160	150
Luk	10	10	10	10	10
Mrkva	4	4	4	4	4
Kupus	6	7	7	7	7
Grah	16	18	18	18	18
Paradajz	5	5	5	5	5
Vrsta proizvodnje	2016	2017	2018	2019	2020
Krompir	750	850	850	800	750
Luk	20	20	30	30	30
Mrkva	32	24	24	24	24
Kupus	36	42	42	42	42
Grah	16	18	21	21	23
Paradajz	20	20	20	20	20

Izvor: Općina Novi Travnik

Općina Novi Travnik raspolaže sa 20.670 stabala voćnih drvenastih vrsta (stablašica). Proizvodnja maline rasporstranjena je na cca 50 ha površine pod zasadima sa godišnjom proizvodnjom cca 680 tona, dok je plastenička proizvodnja na cca 6.000 m², koju otkupljuju otkupljivači i na kraju završava na inozemnom tržištu.

Prisutna je značajnija raznovrsnost i rasprostranjenost privredno važnih ljekovitih biljnih vrsta. Mogućnost plantažnog uzgoja na manjim proizvodnim površinama. Prerada ljekovitog bilja u destilate.

U Registar pčelara upisano je 59 pčelara, od čega 47 ima preko 20 košnica. Ukupno ima 2.849 košnica pčelinjih društava.

3.8 Turistički kulturno historijski resursi

Kreiranje turističkog proizvoda zahtjeva funkcionalnu strukturu turističkih resursa. Osnovni turistički resursi obuhvaćaju geološki značaj prostora; klima; vode; biljni svijet; životinjski svijet; prirodno naslijeđe, kulturno-istorijsko naslijeđe, kulturne i vjerske ustanove, sportsko rekreativni sadržaji; turističke staze, putevi, ceste, manifestacije, znameniti ljudi i događaji, kultura života i rada. Općina Novi Travnik je posvećena zaštiti prostora i životne sredine kroz striktno provođenje Prostornog plana i detaljnih Regulacionih planova.

Posebnosti općine Novi Travnik su nacionalni spomenici i nekropole: nekropola stećaka MACULJE na Rostovu, koja je uvrštena na listu UNESCO-a, zatim, grob sa stećkom u mjestu Bistro, nekropola Kaurlaš u Zagrlju, nekropola kod sela Orašac, nekropola sa stećcima u Bistrom, nekropola sa stećcima Opara, nekropola sa stećcima Sebešić, spomenik žrtvama fašizma „Smrike“, stara džamija u naselju Šenkovići. Pored navedeni resursa značajno je navesti jezera kao prirodne atrakcije, šumska staništa, reljefne pogodnosti i dr.

Tabela 17 Tursitički kapacitet općine Novi Travnik

PRIRODNE LJEPOTE	KULTURNO NASLIJEĐE
Zaštićena područja: • Park prirode Vranica • Vilinska pećina na Sebešiću - u blizini sela Sebešić na Vilinskoj kosi i po prostranstvu je srednje veličine, a po ukrasima in njihovom mnoštvu spada među najljepše i najinteresantnije pećine. U pećini ima nekoliko veoma lijepih dvorana s ukrasima, stalaktitima, stalagmitima, stupovima i likovima pojedinih životinja. Dva mala jezera čine posebnu ljepotu. Kao prirodna speleološka rijetkost i ljepota i s obzirom na ambijent i lijepe okolne planinske pejzaže Vilinska pećina ima karakter rezervata ambijentalne zaštite. • Slapovi na rijeci Jaglenici • Dva jezera: prirodno jezero Has nastalo od Haskog potoka i vještačko jezero Radovan nastalo poslije kopa rudnika, oba poribljena. Ovim vodotokovima gospodare Klub sportskih ribolovaca i Ribolovno društvo Novi Travnik. • Bogatstvo riblje vrste i raka govori o čistoći voda rijeka i jezera na području Novog Travnika. Dobri su uvjeti za ribolovni turizam. Riblje vrste koje su na raspolaganju ribolovcima su: potočna, jezerska i kalifornijska pastrmka, mladica, zlatovčica, sapača, lipljan, šaran i rak kamenjaš.	• 6 nekropola sa stećcima – starim nadgrobniim spomenicima: • 2 nekropole proglašene nacionalnim spomenicima BiH: • Povijesno područje - Nekropola sa stećcima Maculje sa 101 stećkom i 16 krstača uvrštena je na UNESCO-ovu listu zaštićenih spomenika. Nalazi se na 20 km udaljenosti od Novog Travnika. • Povijesno područje - Nekropola sa stećcima Opara sa 48 stećaka. Nalazi se na putu Novi Travnik - Gornji Vakuf (Uskoplje). • Nekropole Duboko, Bistro, Kaurlaš i Sebešić. • Spomenik žrtvama fašizma „Smrike“, proglašen nacionalnim spomenikom BiH • Staradžamija u naselju Šenkovići, proglašena nacionalnim spomenikom BiH

Izvor: Novi Travnik, Investicijski profil Novi Travnik, 2020

4. Društveni pokazatelji općine Novi Travnik

4.1 Obrazovanje

Obrazovanje na području SBK oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja regulirane su Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju, Zakonom o osnovnoj školi i Zakonom o srednjoj školi Srednjobosanskog kantona i njima je definirana nadležnost Kantona po pitanju osnivanja, upravljanja i rada. Obrazovanje u Srednjobosanskom kantonu organizovano je na četiri nivoa: predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje.

U 2012. godini jedina ustanova za predškolski odgoj na području općine Novi Travnik bila je Javna ustanova "Dječji vrtić". Broj djece na jednog odgajatelja u općini Novi Travnik u toj godini je 14, a za razinu SBK broj je bio veći tek za jednu jedinicu. U 2021. godini na području općine su tri predškolske ustanove, osam osnovnoškolskih i tri srednjoškolske.

Tabela 18 Odgojno obrazovne ustanove u Općini Novi Travnik 2021

	PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE	OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE	SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE
Predškolske ustanove, osnovne i srednje škole	- JU „Dječji vrtić Novi Travnik” - Dječji vrtić „Anđeli” - Obdanište „Sultan Fatih”	- OŠ "Safet-beg-Bašagić" Novi Travnik - OŠ "fra Marijan Šunjić" Stojkovići - OŠ "Mehmedalija Mak Dizdar - Vodovod OŠ "Musa Ćazim Ćatić Trenica - JU Osnovna muzička škola Novi Travnik - OŠ "Edhem Mulabdić" Opara - OŠ "Novi Travnik" Novi Travnik - OGŠ "Jakova Gotovca" Novi Travnik	„Mješovita srednja škola” Novi Travnik - SŠ "Novi Travnik" Novi Travnik - Srednja glazbena škola "Jakova Gotovca" Novi Travnik

Izvor: Općina Novi Travnik

Na području općine ne postoji registrovana niti jedna visokoškolska ustanova. Prema popisu iz 2013. godine na 1000 stanovnika su 83 učenika osnovnih škola i 42 srednjih škola.

4.2 Predškolsko obrazovanje

U godini pred polazak u školu u Bosni i Hercegovini predškolsko obrazovanje obvezno je za svu djecu predškolskog uzrasta i ono je besplatno. To propisuje Okvirni zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju u BiH, usvojen 2007. godine.

Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju u SBK usvojen je 2017. godine.

Tabela 19 Ustanove predškolskog odgoja na području Općine Novi Travnik 2019-2021.

GODINA	PREDŠKOLSKA USTANOVA	BROJ KORISNIKA
2019/2020	JU Dječji vrtić Novi Travnik	102
	Dječji vrtić Anđeli	29
	Obdanište „Sultan Fatih”	58
2020/2021	JU Dječji vrtić Novi Travnik	130
	Dječji vrtić Anđeli	31
	Obdanište „Sultan Fatih”	48

Izvor: Općina Novi Travnik

Iz tablice koja slijedi da Novi Travnik ima tri ustanove predškolskog odgoja od kojih su dvije privatne i jedna javna ustanova, u kojima je trenutno 209 mališana.

4.3 Osnovno obrazovanje

Analizirajući trendove u osnovnim školama općine Novi Travnik u školskoj godini 2019/2020 dolazi do rasta broja učenika.

Tabela 20 Pregled stanja u osnovnoškolskim ustanovama 2017/2018 – 2020/2021

Škola	godina/broj učenika		Muškaraca	Žena	Br.odjeljenja	Br. Zaposlenih	Nastavno osoblje	Nenastavno osoblje
OŠ“Safet-beg-Bašagić“ Novi Travnik	2017/2018	483	252	231	22	45	35	10
	2019/2020	530	282	248	25	56	42	14
	2021/2022	515	277	238	25	55	43	12
OŠ “fra Marijan Šunjić“ Stojkovići	2017/2018	235	116	119	12	33	25	8
	2019/2020	202	102	100	11	33	26	7
	2021/2022	187	94	93	12	33	26	7
OŠ“Mehmedalija Mak Dizdar Vodovod	2017/2018	170	98	72	8	24	17	7
	2019/2020	198	105	93	9	29	20	9
	2021/2022	185	92	93	9	33	25	8
OŠ “Musa Ćazim Ćatić“ Trenica	2017/2018	215	109	106	11	30	24	6
	2019/2020	223	110	113	11	35	29	6
	2021/2022	225	119	106	12	45	36	9
JU Osnovna muzička škola Novi Travnik	2017/2018	135	70	65	11	11	6	5
	2019/2020	128	73	55	11	12	8	4
	2021/2022	95	51	44	12	12	8	4
OŠ“Edhem Mulabdić“ Opara	2017/2018	414	210	204	20	43	31	12
	2019/2020	436	213	233	22	52	38	14
	2021/2022	418	203	215	21	49	36	13
OŠ“Novi Travnik“ Novi Travnik	2017/2018	486	257	229	25	53	41	12
	2019/2020	447	237	210	23	51	39	12
	2021/2022	402	228	174	22	49	36	13
OGŠ“Jakova Gotovca“ Novi Travnik	2017/2018	100	41	59	11	15	8	7
	2019/2020	100	35	65	12	14	8	6
	2021/2022	105	38	67	12	9	8	5

Izvor: Općina Novi Travnik

U OŠ “Safet-beg-Bašagić“, OŠ “Mehmedalija Mak Dizdar Vodovod, OŠ “Musa Ćazim Ćatić“ Trenica, OŠ “Edhem Mulabdić“ Opara evidentan je porast broja učenika, da bi u školskoj godini 2021/2022 došlo do smanjenja broja učenika u ovim osnovnim školama, izuzevši OŠ “Musa Ćazim Ćatić“ Trenica u kojoj je bilo upisano dva učenika više nego u prethodnoj.

Pad broja učenika bilježe OŠ “fra Marijan Šunjić” Stojkovići, JU Osnovna muzička škola Novi Travnik, OŠ “Novi Travnik” Novi Travnik. Pad prvačića evidentan je u svim osnovnim školama u školskoj godini 2020/2021, osim u OŠ “Mehmedalija Mak Dizdar Vodovod, gdje je upisano tri prvačića više nego u 2017/2018 godini.

Tabela 21 Pregled stanja u prvačića u osnovnoškolskim ustanovama 2017/2018 – 2020/2021

NAZIV ŠKOLE	PRVAČIĆI	PRVAČIĆI	PRVAČIĆI
	2017/2018	2019/2020	2020/2021
OŠ “Safet-beg-Bašagić” Novi Travnik	61	51	54
OŠ “fra Marijan Šunjić” Stojkovići	30	16	15
OŠ “Mehmedalija Mak Dizdar Vodovod	18	28	21
OŠ “Musa Ćazim Ćatić”	36	24	22
JU Osnovna muzička škola Novi Travnik			13
OŠ “Edhem Mulabdić”	54	46	39
OŠ “Novi Travnik”	48	45	43
OGŠ “Jakova Gotovca” Novi Travnik			20 učenika pripremnog razreda
Ukupan broj škola: 8	247	210	194 ; 207; 227

Izvor: Općina Novi Travnik

Inkluzija u školama i pristup invalidnim osobama - U okviru projekta „inkluzija je pravo, ali obaveza“ nastavno osoblje u osnovnim školama je educirano za rad sa djecom s poteškoćama u razvoju i za izradu individualnih nastavnih planova. Infrastrukturno većina škola raspolaže sa pristupnim rampama i uklonjenim barijerama za osobe sa invaliditetom.

4.4 Srednje i visoko obrazovanje

Raspoloživost u srednjim strukovnim školama prema zanimanju prikazani su u tabeli ispod.

Tabela 22 Zanimanja u „Mješovitoj srednjoj školi“ Novi Travnik za školsku 2021/2022 i školska 2020/2021.

Stručno zanimanje	Trajanje programa/stupanj
Mašinski tehničar za kompjutersko upravljanje	4 godine
Mašinski tehničar za konstruktor na računar	4 godine
Tehničar drumskog saobraćaja	4 godine
Vozač motornih vozila	3 godine
Zavarivač	3 godine
Operater na CNC mašinama	3 godine
Prodavač	3 godine
Gimnazija	Opća gimnazija IV
Elektrotehnika „A“	Tehničar za računalstvo / IV
	Elektrotehničar / IV
Cestovni promet „A“	Tehničar cestovnog prometa / IV
Ostala zanimanja – EU Vet	Kozmetički tehničar / IV
Strojarstvo „C“	Automehaničar / III

Izvor: Općina Novi Travnik

Infrastrukturno većina srednjih škola zadovoljava uslove za održavanje nastave, ipak jasno se vidi da se u kontinuitetu smanjuje broj učenika u srednjim školama.

Ovo je rezultat nezadovoljavajućeg odabira srednjoškolskih smjerova, pa su djeca primorana putovati na školavanje u Travnik i druge lokalne zajednice SBK.

Tabela 23 Pregled stanja u srednjoškolskim ustanovama

Kategorije učenika	„Mješovita srednja škola“ Novi Travnik			SŠ“Novi Travnik“ Novi Travnik			Srednja glazbena škola“ Jakova Gotovca“ Novi Travnik		
	2017/2018	2019/2020	2021/2022	2017/2018	2019/2020	2021/2022	2017/2018	2019/2020	2021/2022
Broj učenika	374	250	256	412	378	313	56	54	58
Muškarci	236	179	181	255	266	235	24	24	27
Žene	138	71	75	157	112	78	32	30	31
Broj odjeljenja	16	14	15	21	20	19	9	6	6
Broj zaposlenih	42	39	43	35	38	39	15	21	21
Nastavno osoblje	35	32	34	27	31	31	9	15	16
Nenastavno osoblje	7	32	9	8	7	8	6	6	5

Izvor: Općina Novi Travnik

4.5 Kultura i sport

Općina Novi Travnik raspolaže iznimnim kapacitetima za odvijanje kulturnih, sportskih i rekreativnih potreba njegovih građana. Naime, u gradu se nalazi Dom kulture s kino dvoranom (600 mjesta za sjedenje) u čijim prostoru djeluje i Gradska biblioteka. Gradska sportska dvorana sa oko 3.000 mjesta ima veliku binu i uvjete za održavanje scenskih nastupa. Pored kulturnih dešavanja i manifestacija, sportska dvorana je pogodna i za sve dvoranske sportove (košarka, rukomet, odbojka, mali nogomet, tenis i sl., a posjeduje i trim kabinet kao i prateće sadržaje kao što su uredi, kafić, svlačionice te pokretnu binu za boks i veliku binu za održavanje scenskih nastupa itd).

Tabela 24 Pregled izdvajanja za kulturu iz budžeta općine

GODINA/BUDŽETA	2017	2018	2019	2020
Ukupan budžet	6.300.554 KM	6.725.867	6.692.819	6.265.395
Iznos za kulturu	64.645	36.483	101.220	92.506,53
Postotak %	1.026 %	0.54%	1.51 %	1.47 %

Izvor: Općina Novi Travnik

Unatoč u uvodnom dijelu navedenoj činjenici općina Novi Travnik je jedna od rijetkih općina u SBK koja nema registrovanu Javnu ustanovu koja je nadležna da se bavi pitanjima kulture, dok se u općinama u okruženju pitanjima kulture uglavnom bave javne ustanove registrovane za tu djelatnost u saradnji sa organizacijama civilnog društva i lokalnom zajednicom. Centri za kulturu se uglavnom finansiraju iz budžeta općine, ali ostvaruju i vlastite prihode. U općini Novi Travnik, kao lokalnoj zajednici pitanjem kulture i organizacijom kulturnih dešavanja, trebalo bi se baviti preduzeće „Odmor, rekreacija, sport i kultura“ d.o.o. (ORSK).

Trenutno, preduzeće ORSK nema ni materijalne ni ljudske potencijale da se bavi pitanjima kulture u lokalnoj zajednici. Podrška preduzeću iz budžeta je: 48.000 KM subvencija preduzeću ORŠK za redovno poslovanje, 13.200 sredstva za angažovanje osobe za rad u gradskoj biblioteci i 12.000 KM za termine korištenja sportske dvorane od strane sportskih klubova. Uposljeno je 8 osoba slijedeće strukture: direktor, blagajnica - tajnica, pravnik po ugovoru o djelu, 2 redara - portira i 3 tri spremačice.

Najvećim dijelom kulturna dešavanja (kino, pozorišne) predstave, književne večeri, izložbe, edukativne predstave za djecu, dječja olimpijada, igre bez granica za djecu, manifestacije u povodu Dana općine (2019. godine 32 manifestacije i kulturna događaja), Decembarski dani kulture 2019.godine, (18 kulturnih dešavanja), organizacija Dočeka Nove godine 2020. na otvorenom, Doček Nove godine za djecu, obilježavanje Dječje nedjelje su bili u organizaciji Općine i uz veliki angažman Službe za opću upravu i društvene djelatnosti, koja nema popunjeno radno mjesto državnog službenika koji bi se bavio pitanjem kulture. U Gradskoj biblioteci u Općini Novi Travnik koja je 14.06.2016. godine ponovo otvorena, s knjižnim fondom od 11.000 knjiga, te brojem članova od 161-200, nema zaposlene osobe koja bi ispunjavala uslove prema zakonu i koja bi obavljala poslove bibliotekara na što je ukazala komisija resornog ministarstva. Veliki problem u radu preduzeća i biblioteke je činjenica da se nisu mogli registrovati kao kulturna ustanova. Tako je 19.02.2016. godine ORŠK podnio prijavu za upis u registar kulturnih ustanova pri resornom ministarstva u skladu sa članom 6. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja registra kulturnih ustanova SBK („Službene novine SBK/KSB“, broj 6/14).

4.6 Nacionalni spomenici BiH na području općine Novi Travnik

Stara džamija u selu Šenkovići

Stara (vojnička) džamija u selu Šenkovići je najstariji objekat arhitekture iz turskog perioda vladavine BiH. Od Novog Travnika udaljena je 8 km. Nacionalnim spomenikom BiH proglašena je 14.11.2005.godine.

Nekropola stećaka Maculje

Nekropola stećaka Maculje sa 117 stećaka, 101 stećak i 16 krstača ,jedna je od najljepših nekropola u BiH.Od Novog Travnika je udaljena 21 km u pravcu Gornjeg Vakufa (Uskoplja). Nalazi se na 998m nadmorske visine.

Nacionalnim spomenikom BiH proglašena je 17.09. 2007. godine.

Na UNESCO-vu listu spomenika svjetske kulturne baštine upisana je sa još 20 nekropola iz BiH 15.07.2016.godine

Do nekropole stećaka Maculje dolazi se asfaltnim putem, postavljena je turistička signalizacija, tabla sa znakom UNESCO-a, napravljen parking i suvenirnica.

Nekropola stećaka Bistro

Nekropola stećaka Bistro od Novog Travnika je udaljena 10 km, u pravcu Novi Travnik – Gornji Vakuf (Uskoplje). Nekropola se sastoji od 26 stećaka, od toga su najviše zastupljeni sanduci, sljemenjaci i ploče. Nekropola se nalazi pored rijeke Grlonice.

Nekropola stećaka Bistro proglašena je Nacionalnim spomenikom BiH 19.05.2009.godine.

Nekropola stećaka Opara

Nekropola stećaka Opara od Novog Travnika je udaljena 12 km, u pravcu Gornjeg Vakufa (Uskoplja).

Nekropola se sastoji od 42 stećka, od čega su 10 sljemenjaci, 29 sanduci i 3 ploče.

Jedan sanduk je izdubljen u obliku korita, a jedan je sa bočne strane ukrašen polumjesecom, a sa druge strane motivom savijene ruke sa pet prstiju.

Nekropola stećaka Opara proglašena je Nacionalnim spomenikom BiH 19.05.2009.godine.

Grob sa stećkom Bistro

Usamljeni stećak na lokalitetu „Ispod kose,, po obliku sljemenjak,, sa postoljem orjentisan je po pravcu sjever-jug. Na stećku je uklesana figura čovjeka sa okrenutim rukama prema mjesecu. Pored toga uklesana je i zvijezda.

Grob sa stećkom proglašen je Nacionalnim spomenikom BiH 11.09.2007. godine.

Spomenik se nalazi ispod sela Bistro, pored Bistračkog potoka.

Nekropola kod sela Orašac

Nekropola se sastoji od dva antropomorfna nadgrobnika koji podsjećaju na križ.

Spomenik je od Novog Travnika udaljen 14 km, i nalazi se u pravoslavnom groblju.

Nekropola stećaka Orašac proglašena je Nacionalnim spomenikom BiH 11.09.2007.godine.

Nekropola stećaka Kaurlaš u Zagrlju

Nekropola stećaka Kaurlaš u Zagrlju od Novog Travnika je udaljena 15 km u pravcu Novi Travnik-Gornji Vakuf (Uskoplje). Nekropola se sastoji od 40 stećaka, posebno se ističu 3 krstače

Nekropola stećaka Sebešić

Nekropola Sebešić sa stećcima, antropomorfnim nadgrobnicima koji podsjećaju na križ i tumulusom od Novog Travnika je udaljena 30 km. Nekropolu čine 13 stećaka i 5 antropomorfni nadgrobni i tumulus na kome se nalazi nekropola.

Posebno se ističe jedna krstača koja ima ukrase na oba strane. Nekropola stećaka Sebešić proglašena je Nacionalnim spomenikom BiH 11.09.2007.godine.

Nekropola žrtvama fašizma u Novom Travniku

Nekropola žrtvama fašizma Smrike „Novi Travnik“ podignuta je 1975.g odine u spomen na 700 žrtava fašističkog terora iz 1941.godine. Nekropola je djelo poznatog arhitekta Bogdana Bogdanovića. Nekropola se sastoji od 12 skulptura izgrađenih od bihacita, ploče, staze i humke. Nekropola žrtvama fašizma u Novom Travniku proglašena je Nacionalnim spomenikom BiH 26.03.2012.godine.

Na području općine Novi Travnik obilježavaju se brojne kulturne manifestacije od kojih su najprepoznatljivije:

- Međunarodni sajam poljoprivrede i eko turizma „Dani maline“
- Međunarodni festival dječje glazbe „Dok teče Lašva“
- Međunarodna smotra folklora „Rujanski susreti“

Kad je u pitanju medijska kultura, na području općine Novi Travnik djeluje jedan medij. Riječ je o privatnoj radio stanici „Drukčiji radio“ Novi Travnik. Postoji više Internet portala koji se prioritetno bave događanjima s prostora općine. Ako stavimo naglasak na sportske aktivnosti neizostavno je JP ORŠK d.o.o. (Odmor, rekreacija, sport i kultura) preduzeće kome je Općina Novi Travnik osnivač. Djelokrug rada preduzeća su sportske, rekreativne, kulturne, zabavne i dr. aktivnosti. Preduzeće upravlja sa Domom kulture u Novom Travniku (u kojem postoji kino dvorana i biblioteka, Sportskom dvoranom Novi Travnik, Gradskim bazenom i malim sportskim terenima.

4.7 Prirodno naslijeđe

Vilinska pećina u selu Sebešić ,nalazi se ispod Vilinske kose. Vilinska pećina 1954.godine proglašena je prirodnom rijetkosti BiH. Pećina ima strmi ulaz,prostrane dvorane i veliki broj pećinskog ukrasa (stalagmita i stalaktita).

Slapovi na rijeci Jaglenici

Rijeka Jaglenica koja izvire kod sela Pećine pravi veliki broj slapova i kaskada protičući kroz prelijepe predjele. Slapovi na rijeci Jaglenici proglašeni su prirodnom rijetkosti 1956. godine.

4.8 Sportski objekti

Gradska sportska dvorana s 2 500 sjedećih mjesta je potpuno uređena za sve dvoranske sportove kao što su košarka, rukomet, odbojka, mali nogomet, tenis i sl. a posjeduje i u potpunosti uređen trim kabinet. Dvorana ima osposobljeno vlastito centralno grijanje, ureda i svlačionica, ali dvorana ne posjeduje grijanje. Dvorana raspolaže sa pratećim sadržajem kao što su uredi, kafić, svlačionice te pokretnu binu za boks i veliku binu za održavanje scenskih nastupa kao što su koncerti. Od otvorenih sportskih terena u naselju Novi Travnik nalazi se: nogometni teren površine 1200,0 m²; košarkaški teren površine 400,0 m²; odbojkaški teren površine 200,0 m²; bazen površine 1000,0 m². Od zatvorenih objekata za fizičku kulturu u općini Novi Travnik nalazi se sportska dvorana površine 2500,0 m².

Otvoreni olimpijski bazen, pedeset metara dug i dvadeset tri metara širok, sagrađen 1958. godine, ponovno u funkciju stavljen 2007. godine, uz kog se nalazi devastirana kuglana, mali sportski tereni, objedinjeni prostor na otvorenom gdje se nalaze teren za košarku, rukomet, tenis i odbojkaški teren. Pored navedenih sportskih kapaciteta Općina Novi Travnik rasplaže i sa gradskim stadionom sa pomoćnim terenom i tribinama.

Vlastitu sportsku dvoranu posjeduje novotravnička OŠ „Novi Travnik“ Novi Travnik, a koristi se i za potrebe Srednje škole kao i treninge sportskih klubova. U fazi izgradnje je zatvorena sportska dvorana uz OŠ „Safvet beg Bašagić“ Novi Travnik.

- ✓ Škole posjeduju sljedeće sportske terene (otvorene i zatvorene terene):
- ✓ OŠ «Safvet beg Bašagić» Novi Travnik – ima otvorene sportske terene, sportska dvorana u izgradnji
- ✓ OŠ «Edhem Mulabdić» Opara – posjeduje dvoranu 180 m² i otvoreno igralište
- ✓ OŠ « Mehmedalija Mak Dizdar» Vodovod – posjeduje sportsku dvoranu dimenzija 20mx11m kao i vanjski sportski teren(asfalt dim. 39x20m)
- ✓ OŠ «Musa Čazim Čatić» Trenica – posjeduje dvoranu
- ✓ OŠ»Novi Travnik» Novi Travnik – posjeduje sportsku dvoranu
- ✓ OŠ»fra Marijana Šunjića» Stojkovići – posjeduje sportsku dvoranu
- ✓ Osnovna muzička škola Novi Travnik – nema dvoranu
- ✓ Osnovna glazbena škola Jakova Gotovca Novi Travnik – nema dvoranu
- ✓ Mješovita srednja škola Novi Travnik – posjeduje dvoranu od 140 m² i otvoreno igralište
- ✓ Srednja škola «Novi Travnik» Novi Travnik – ne posjeduje dvoranu
- ✓ Srednja glazbena škola Jakova Gotovca Novi Travnik – nema dvoranu

U samom gradu Novom Travniku, na više lokacija nalazi se nekoliko košarkaških igrališta, a u funkciji je i jedno privatno tenisko igralište.

Sportski savez općine Novi Travnik je krovna sportska organizacija za općinu koja u svom članstvu ima 21 klub kroz koje je zastupljeno 12 sportova. U okviru Sportskog saveza općine Novi Travnik djeluju sljedeći klubovi:

Tabela 25 Pregled sportskih klubova općine Novi Travnik

1.	NK NOVI TRAVNIK	Federalni-II liga	Pioniri, kadeti, junior, seniori
2.	NK MLADOST	Kantonalni	Kadeti, seniori
3.	KNK BOBOVAC	Omladinska liga	Cicibani, predpioniri
4.	ŽNK MLADOST	Federalni-I liga	Seniori
5.	JK 1. MART	Državni ,federalni	Seniori, kadeti
6.	JK FTM	Državni,federalni	Seniori , kadeti
7.	JK ZMAJ	Državni, federalni	Seniori, junior, kadeti, pioniri
8.	KK ORHIDEJA	Državni, federalni, kantonalni	Kadeti, junior, seniori
9.	KK NOVI TRAVNIK	Kantonalni	Juniori, pioniri, predpioniri
10.	TK NOVI TRAVNIK	Kantonalni	Seniori,junior,kadeti
11.	OK VICTORY	Kantonalni	Kadeti, juniori, pioniri,predpioniri
12.	ŽOK LIBERO	Kantonalni	Pioniri, predpioniri
13.	SRD NOVI TRAVNIK	Državni, federalni, kantonalni	Seniori
14.	PD KUK	Rekreacija	
15.	PD MEDEX	Rekreacija	
16.	KBS LUGAN TEAM	Državni	Seniori, junior, kadeti, dječaci, veterani
17.	ŠK NOVI TRAVNIK	Državni	Pioniri, predpioniri
18.	SSK BRATSTVO	Državni, federalni, kantonalni	Seniori,junior, kadeti
19.	SSD META	Federalni, kantonalni	Seniori, juniori, kadeti
20.	AK MLADOST	Državni	Seniori
21.	MNK NOVI TRAVNIK	Kantonalni	Seniori,junior, kadeti

Izvor: Općina Novi Travnik

4.9 Zdravstvena zaštita

Nezavidna statistika kao posljedica COVID 19 prati i stanovništvo općine Novi Travnik, pa je od početka pandemije na području općine registrovano 588 pozitivnih na COVID 19. Na bolničkom liječenju bilo je 211 pacijenata, a 53 je preminulo od COVID-19. I okolnost koje su pratile COVID 19 apostrofirale su važnost stalnog unapređenja kvalitete zdravstvene zaštite koja se temelji na vrijednostima koju su ugrađene u koncept rada i usvojene u svakodnevnoj praksi i koje trebaju osigurati zdravstvenu uslugu koja je: efikasna, orijentirana na pacijenta, pružena na vrijeme, sigurna, efektivna i pružena pod jednakim uslovima.

Zdravstvena zaštita i zdravstvene usluge u Novom Travniku pružaju se u centralnom objektu Doma zdravlja i pet područnih ambulanti, s raspoloživim stručnim kadrom 92 uposlenika (od čega je 72 zdravstvena radnika i a ostali su nezdravstveni radnici).

Osnovna djelatnost JU Dom zdravlja Novi Travnik je organiziranje i pružanje primarne zdravstvene zaštite i dijelom specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u skladu sa Dokumentacijskom osnovi i potpisanim Ugovorima o finansiranju zdravstvene zaštite sa Zavodom za zdravstveno osiguranje SBK.

Na području općine ne postoji niti jedna bolnica ili lječilište. Pacijenti koji trebaju bolnički tretman upućuju se u Kantonalnu bolnicu Travnik, bolnicu Dr. fra Mato Nikolić Nova Bila, Travnik - ili bolnice u drugim kantonima kao što su Zeničko-dobojski, Sarajevski, ili sl.

Kvaliteta zdravstvenih usluga nije na zadovoljavajućem nivou zbog nedovoljnog broja liječnika i stomatologa, ograničenosti budžeta, te niskog standarda stanovništva koje nije u mogućnosti plaćati liječenje u privatnim zdravstvenim ustanovama.

Usluge primarne zdravstvene zaštite na području općine Novi Travnik pruža/osigurava JU Dom zdravlja. Rad u Domu zdravlja Novi Travnik se organizira u sljedećim službama:

- ✓ Služba opće/porodične medicine,
- ✓ Služba hitne medicinske pomoći,
- ✓ Služba za zdravstvenu zaštitu predškolske djece,
- ✓ Služba za zdravstvenu zaštitu školske djece,
- ✓ Služba za zdravstvenu zaštitu žena,
- ✓ Pneumoftiziološki dispanzer,
- ✓ Stomatološka služba,
- ✓ Higijensko-epidemiološka služba,
- ✓ Laboratorijska dijagnostika.
- ✓ Rtg kabinet

U okviru svog rada Dom zdravlja osigurava pružanje i dijela sekundarne zdravstvene zaštite kroz djelatnost konzultativnih-specijalističkih pregleda; hirurg (2 puta sedmično), radiolog / UZ (2 puta sedmično), neuropsihijatar (2 puta sedmično), ORL (1 put sedmično).

Rad se organizira i u 4 područne ambulante (Opara, Medenik, Bučići, Stojkovići). Pružanje zdravstvenih usluga 24 sata dnevno, 365 dana u godini osigurano je radom dežurne službe/HMP. U Domu zdravlja uposleno je 98 radnika, od toga 72 radnika su medicinski kadar.

Prostorni kapaciteti su nedostatni za pružanje primarne zdravstvene zaštite po standardima i normativima u zdravstvu. Planirana je gradnja nove lamele uz postojeći objekat za laboratorijsku dijagnostiku i službu za zdravstvenu zaštitu djece. Rodilište nije registrovano. Porodi se obavljaju u bolnicama u Novoj Biloj i Travniku. Planovi za unapređenje: Prostorno proširenje, dostupnost zdravstvene zaštite na primarnoj razini i poboljšati kvalitetu pružanja zdravstvenih usluga u centralnom objektu i područnim ambulantama, informatizacija primarne zdravstvene zaštite i unapređenje rada porodične medicine, nabavka savremenije dijagnostičke, medicinske opreme i edukacija postojećeg kadra (specijalizacije)

4.10 Socijalna zaštita

Sistem socijalne zaštite osigurava javnu i solidarnu društvenu pomoć pojedincima i društvenim grupama kojima je ta pomoć najpotrebnija. U odnosu na druge dijelove sistema socijalne sigurnosti, socijalna zaštita bi trebala biti sektor koji osigurava zadovoljavanje osnovnih životnih potreba osobama koje svoju socijalnu sigurnost nisu uspjele samostalno ostvariti. Djelovanjem ovog sistema ostvaruje se humana i socijalna dimenzija države i društva. Socijalna zaštita djece i porodica s djecom praktično je organizovana kroz socijalnu, dječju i porodično-pravnu zaštitu. Ova oblast uređena je kroz zakone o socijalnoj zaštiti, dječjoj zaštiti i porodične zakone i provodi se prvenstveno putem centra za socijalni rad i ustanova socijalne zaštite. U općini Novi Travnik socijalna zaštita se provodi putem JU Centar za socijalni rad. Centar za socijalni rad Novi Travnik je ustanova socijalne zaštite, koju je osnovala Općina Novi Travnik sa ciljem provođenja socijalne, dječje i porodične zaštite i pružanje usluga socijalne zaštite.

U 2020. godini putem ovog Centra za korisnike socijalne zaštite koji su ostvarili prava je isplaćeno ukupno 2.481.458,52 KM. Za prava prema Zakonu o socijalnoj zaštiti iz budžeta SBK za 2020. godinu je ukupno uplaćeno 808.407,97 KM.

Za korisnike prava Centra socijalne zaštite (osiguravaju 80% iz federalnog i 20% iz budžeta SBK), isplaćeno je ukupno 156.032,92 KM. Za korisnike prava na osobnu invalidninu iz budžeta Vlade Federacije je isplaćeno ukupno 1.497.017,63 KM (podaci preuzeti iz baze SOTAC). Iz budžeta općine Novi Travnik je za jednokratne novčane pomoći putem Centra isplaćeno 20.000 KM.

Socijalna uključenost bori se protiv društvene problematike sprječavanja pojave isključivanja zbog siromaštva, nedostatka osnovnog znanja i kao rezultat diskriminacije. Pojave kao što su ove pojedinca ili grupe stanovništva isključuju iz mogućnosti zaposlenja, ostvarenja prihoda, obrazovanja i aktivnosti u društvenim zajednicama. Sredstva za brigu o socijalnoj uključenosti stanovništva su minimalna.

Stalna materijalna pomoć odnosno pravo na stalnu novčanu pomoć ostvaruje najsiromašniji dio stanovništva. Općina Novi Travnik je za ove korisnike preuzela plaćanje troškova komunalnih usluga za one koji se nalaze u sistemu korištenja ovih usluga (troškove odvoza smeća i potrošnje vode). Ukupan broj korisnika stalne materijalne pomoći sa 31.12.2020. godine je 80 korisnika. Broj korisnika stalne materijalne pomoći sa 31.09.2021. godine je 87 korisnika.

Pravo na dječji doplatk ostvaruju samo određene kategorije djece prema Zakonu, a isto je uvjetovano i prihodovnim cenzusom. Ukupan broj korisnika dječjeg doplatka sa 31.12.2020. godine je 84 korisnik. Broj korisnika dječjeg doplatka sa 31.09.2021. godine je 83 korisnika. Ukupan broj korisnika jednokratnih novčanih pomoći sa 31.12.2020. godine je 167 korisnika. Broj korisnika jednokratnih novčanih pomoći sa 30.09.2021. godine je 142 korisnika.

Osim Centra za socijalni rad u Novom Travniku određene usluge iz socijalne zaštite pružaju:

- JU Edukacijsko rehabilitacijski centar „Duga“– pruža usluge socijalne zaštite i odgoja i obrazovanja djece i omladine s poteškoćama u razvoju na stepenu umjerene, teže i teške mentalne retardacije uz pridružene smetnje. Centar pruža i dnevni, poludnevni, produženi i stacionarni boravak.

Prema onom što je izneseno ispred JU Edukacijsko rehabilitacijski centar „Duga“, osnovni problemi što se izgubio osjećaj, posebno kod mlađe populacije, djelovanja i rada za javno dobro. Osnovni nedostaci kod ove institucije su vezane uglavnom uz probleme prostorne infrastrukture, ali i kadrovskih rješenja, koja bi doprinijela unaprijeđenju rada rehabilitacijskog centra.

- Crveni Križ općine Novi Travnik.
- Muslimansko dobrotvorno društvo "Merhamet", čija je djelatnost humanitarne prirode , i pri kojem djeluje javna kuhinja koju koristi 145 korisnika.
- „ Kuća njege starimo zajedno “ dom za smještaj starih lica.

Briga o starim i iznemoglim osoba u Općini Novi Travnik ostvaruje se u sklopu jedne ustanove za stare i iznemogle osobe „Kuća njege starimo zajedno“ d.o.o. Novi Travnik.

U ranjivoj grupi su svakako i djeca bez roditeljskog staranja, od kojih je pet smješteno putem ovog Centra. Osobe s mentalnim i fizičkim smetnjama te invalidne osobe koje putem ovog Centra ostvaruju pravo na osobnu invalidninu tzv. „neratnu invalidninu“ ukupan broj sa 31.12.2020. godine - 518 korisnika.

Jednakost svih članova društva, kao jedna od ključnih vrijednosti ustavnog poretka Bosne i Hercegovine, potvrđena je usvajanjem Zakona o zabrani diskriminacije (2009), gdje su na jednom mjestu sažete odredbe o diskriminaciji.

Trebaju se preduzeti mjere u cilju osiguranja uživanja prava svih osoba s invaliditetom na osnovama jednakih mogućnosti i bez diskriminacije, te uspostaviti jedinstven pristup egzistencijalnim pitanjima osobama s invaliditetom, te poboljšati njihovu uključenost u društvene aktivnosti.

Zaključujemo da je socijalno uključivanje proces u kojem siromašni i socijalno isključeni dobiju mogućnost i sredstva za dostojanstven život. Stoga je važno na vrh prioriteta staviti socijalno uključivanje jer budžetska izdvajanja za njih nisu fiskalni trošak, već investicija u ljudske resurse, te razvijati svijest javnosti da upravo socijalno isključene osobe trebaju biti glavni akteri u rješavanju problema socijalne isključenosti u BH društvu. Doprinijeti boljem umrežavanju organizacija civilnog društva općine Novi Travnik u borbi za socijalno uključivanje marginaliziranih, vidljivije zastupanje njihovih interesa i potreba.

4.11 Civilno društvo

Općina Novi Travnik dugi niz godina vodi registar nevladinih organizacija koje djeluju na području općine. U jednom trenutku u registru je bilo evidentirano cca 120 organizacija. Veliki broj organizacija je neaktivan ili se ugasio.

Manje ili više aktivne, na području općine djeluje cca 80 nevladinih organizacije s različitim tipovima aktivnosti.

Tabela 26 Aktivne nevladine organizacije na prostoru općine Novi Travnik

Naziv	Tip aktivnosti
Asocijacija organskih proizvođača SBK/KSB	Poslovna
Bošnjačka zajednica kulture "Preporod" Novi Travnik, Kalinska bb	Kultura
Crveni križ općine Novi Travnik	Humanitarna
Društvo "Hrvatska žena - Kraljica Katarina" Novi Travnik, Fra Marijana Šunjića 40	Kultura i Žene
Hrvatsko kulturno društvo "Napredak" Novi Travnik, Ive Andrića 25	Kultura
Kulturno-umjetničko društvo "Novotravničko biserje" Novi Travnik, Kalinska bb	Kultura
Kulturno-umjetničko društvo "Stari hrast 2000" Novi Travnik	Kultura
Lovačko društvo "Pavlovica" Novi Travnik, Ljudevita Gaja 16	Lov
Omladinsko udruženje "Nova vizija", Opara, Opara bb	Mladi
Muslimansko dobrotvorno društvo "Merhamet" – Osnovni odbor Novi Travnik, Kalinska 4B	Humanitarana
Planinarsko društvo "KUK" Novi Travnik, Ljudevita Gaja 33	Sport i rekreacija
Planinarsko društvo "Medex" Novi	Sport i rekreacija
Športsko ribolovno društvo SRD "Novi Travnik" Novi Travnik	Lov
Udruga "Dok teče Lašva" Novi Travnik	Kultura

Udruga mladih "Fra Marijan Šunjić 1798" Novi Travnik, Bučići	Kultura i Mladi
Udruženje građana penzionera Novi Travnik	
Udruga umirovljenika Novi Travnik	
Lovačka organizacija Srndać	Lov
Udruženje roditelja, građana i prijatelja za pomoć osobama sa posebnim potrebama „Osmijeh“	Socijalna zaštita
Udruga dijabetičara, djece i malih „Slatkiš“ Novi Travnik	Socijalna zaštita
Udruga za poticaj razvoja općine Novi Travnik „Pront“	Kultura i mediji
Udruženej teatar „Talija“ Novi Travnik	Kultura
Udruženje građana „Centar za kulturu življenja Radogost“ Novi Travnik	kultura
Udruga „Novotravničke mažuretkinje“ Novi Travnik	Kultura
Udruženje građana "Reunion" Novi Travnik, Stjepana Radića 12	Ostalo
Udruženje poslodavaca UPONT Novi Travnik	Poslovna
Zavičajna zbirka i botanički vrt "Baština" Novi Travnik	Ostalo
Kulturno-sportsko društvo „Glavica“, Rankovići, Novi Travnik	Kultura i šport
Udruga građana „Moja zemlja Bučići“, Novi Travnik	Kultura i šport
Udruga građana „Norma“ Vilenička b. b., Novi Travnik	Kultura i šport
Udruga građana „Uvijek Mladi“, Nević Polje, Novi Travnik	Sport i rekreacija
Udruga građana „Stari Grad “Kaštel” “, Novi Travnik	Kultura

Izvor: Općina Novi Travnik

Organizacije koje se bavi se sportom, kulturom i ekologijom, prikazane su prethodnom tabelom. Više je organizacija civilnog društva koje se bave pitanjima boračke populacije. U registru se nalaze i 4 omladinska udruženja (Općina ima trajno otvoren javni poziv za upis omladinskih udruženja, u skladu sa o Zakonu o mladima). Također, određen broj nevladinih organizacija bavi se zaštitom kulturno historijske baštine kao i očuvanju narodnih običaja, nošnji i plesova.

Općina Novi Travnik od 2016. godine objavljuje Javni poziv organizacijama civilnog društva za dodjelu sredstava putem LOD metodologije, kao transparentnog načina utroška sredstava prema Odluci Općinskog vijeća „ Odluka o usvajanju LOD metodologije za finansiranje projektnih aktivnosti OCD na području općine Novi Travnik“ iz 2016. god.

4.12 Sigurnost građana

Danas su najveći izazovi za zdravlje ljudi onečišćen zrak, voda, zemljište, nepravilno odlaganje komunalnog i opasnog otpada, pesticidi, radiološka kontaminacija, UV zračenje, buka, globalna promjena klime itd.

S druge strane realna opasnost jest i postojanje minskih polja i NUS-a i prema standardizaciji može se reći da je općina Novi Travnik srednje ugrožena općina po pitanju te problematike. Kontaminiranošću minama i NUS-ima najugroženija su područja koja su se nalazila u zoni ratnih dejstava, prije svega područja mjesnih zajednica: Nević Polje, Stojkovići, Pribilovići, Rankovići, Trenica. Veliki broj minskih polja, i sumnjivih površina nalazi se u područjima linija razgraničenja. U periodu od 1997 – 2001. godine smrtno je stradalo dvoje, a lakše ili teže povrijeđeno devet osoba. Prema podacima BHMACH-a od 13.12.2017. godine za područje općine Novi Travnik sumnjiva površina ugrožena minama iznosi 3.499.316 m².

Tabela 27 Rizici u općini Novi Travnik

R. br.	Reprezentativni rizici u općini Novi Travnik	Rizici	
		Samo na teritoriji općine Novi Travnik	Sa potencijalom utjecaja na susjedne općine
1.	Poplave	+	+
2.	Snježni nanosi i veliki snijeg	+	+
3.	Suša	+	+
4.	Oluja	+	+
5.	Tuča (grad i led)	+	+
6.	Mraz i niske temperature	+	+
7.	Epidemije	+	+
8.	Epizootije zaraznih bolesti	+	+
9.	Kalamitet biljnih bolesti i štetočina	+	+
10.	Klizanje i odronjavanje tla	+	-
11.	Velike nesreće u drumskom i zračnom prometu i transportu	+	-
12.	Nesreće od mina i NUS-a	+	+
13.	Kalamiteti biljnih bolesti i štetočina	+	+
14.	Veliki požari	+	+
15.	Zagađivanje zraka, vode i zemljišta	+	+

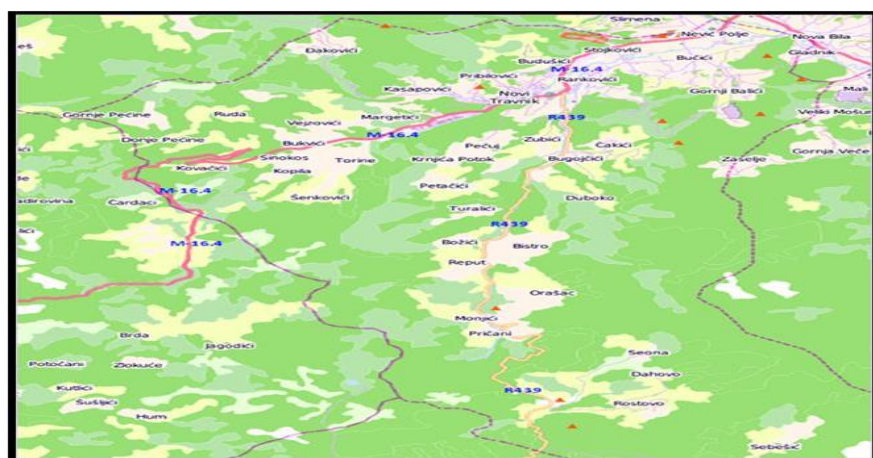
Izvor: Općina Novi Travnik

Mogući prirodni rizici na području općine Novi Travnik, te njihov potencijalni utjecaj na ugroženost općine Novi Travnik i susjedne općine, prikazan je u prethodnoj tablici.

4.13. Saobraćajna infrastruktura

Općina Novi Travnik ima izuzetno dobar geostrateški položaj, nalazi se u centralnom dijelu države i na važnom križanju koje povezuje centralnu Bosnu sa zapadom. Kroz općinu prolazi jedan regionalni put R439, duljine 24 km, te jedan magistralni put M16-4, duljine 24,5 km. Ostali putevi su asfaltirani lokalni putevi s ukupnom dužinom 159,88 km.

Na teritoriji općine postoji više manjih mostova koji povezuju lokalne puteve kao i oni koji povezuju lokalne puteve sa privatnim imanjima, ne postoji tačan broj niti evidencija istih. Od navedenih, može se izdvojiti most u Stojkovićima koji je kompletan rekonstruisan nakon posljednjih poplava, most kod Vatrogasnog doma koji povezuje Magistralni put sa gradskom zonom, most (kružni tok u ulici Mehmeda Spahe), par mostova na kompletnom potezu Kasapovačkog potoka, most kod Sportske dvorane, i slični manji mostovi kako je i navedeno na cijeloj teritoriji grada sa svim MZ-a. Nadvožnjak tzv. Viadukt povezuje cestu prije samog ulaza u poslovnu zonu BNT.

Slika 20 Prikaz putnih komunikacija na području općine Novi Travnik
Izvor: Općina Novi Travnik

Novi Travnik raspolaže sa dvije autobuske stanice:

1. Autobuska stanica u ulici Mehmeda Spahe kod benzinske pumpe Merkez oil – novoizgrađena,
2. Autobuska stanica u ulici Stjepana Tomaševića, preko puta bivše Gradske pekare (novi kružni tok).

Novi Travnik je u neposrednoj blizini (30 km) glavnog regionalnog transportnog koridora Vc na pravcu Budimpešta (Mađarska-EU)- Osijek (Hrvatska-EU)-Sarajevo (BiH)- Ploče (Hrvatska-EU) koji je dio Pan-Evropskog koridora povezan sa TEN mrežom.

Dobar geostrateški položaj općine je jedna od najbitnijih pogodnosti za razvoj. Prednost položaja općine Novi Travnik jeste što se nalazi u centralnom dijelu države i na važnom je pojasu koji povezuje centralnu Bosnu sa zapadnim krajevima.

Tabela 28 Dužina magistralnih, regionalnih i lokalnih puteva kroz općinu Novi Travnik

PUT	KROZ OPĆINU (km)
Magistralni put M16-4 Nević Polje - Novi Travnik - Bugojno	24,5
Regionalni put R439 Novi Travnik - Gornji Vakuf-Uskoplje	24,0
Lokalni putevi na području općine	159,88

Izvor: Općina Novi Travnik

Cestovnom mrežom kroz centralnu BiH, iz Novog Travnika se može brzo i uz niske troškove transportovati na tržišta Hrvatske i dalje u EU, Srbije i Crne Gore i dalje u centralnu, sjevernu i istočnu Evropu, Tursku i Bliski Istok.

Tabela 29 Udaljenost od važnijih mjesta u geostrateškom smislu

Udaljenost od	Udaljenost (km)
Banja Luka	106
Mostar	136
Sarajevo	90
Tuzla	170
Zenica	45
Granični prijelaz Izačić	240
Granični prijelaz Doljani	177
Aerodrom Split (Trogir), Hrvatska	216
Aerodrom Zagreb(Pleso), Hrvatska	293
Aerodrom Beograd (Surčin), Srbija	346
Luka Ploče, Hrvatska	204
LukaBar, Crna Gora	351
Luka Koper, Slovenija	529

Izvor: Općina Novi Travnik

Važno je naglasiti da prosječna udaljenost Novog Travnika od glavnih centara u Bosni i Hercegovini iznosi oko 100km.

4.14 Energija, potrošnja i infrastruktura

Općinski izdaci za energiju u javnim zgradama u 2020. godini su bili 58.124,00 KM. Potrošnja energije za javnu rasvjetu iznosila je 675 MWh, a za javni prijevoz 7.903 MWh. Potrošnja energije javnih zgrada u nadležnosti općine Novi Travnik za period 2016. - 2020. godini prikazana je u sljedećoj tablici:

Tabela 30 Potrošnja električne energije javnih zgrada općine Novi Travnik 2016. -2020. godine

KATEGORIJA	POTROŠNJA ENERGIJE (MWH/PERIOD)		
	Električna energija	Lož ulje	Drvena biomasa
Administracija	87,08	354,81	63,05
Cjelodnevni boravak	109,54	0,00	0,00
UKUPNO	196,62	354,81	63,05

Izvor: Općina Novi Travnik

Na godišnjem nivou, najviše energije potroše zgrade namijenjene sportu 82,20 %, s druge strane, zgrade namijenjene cjelodnevnom boravku u ukupnoj potrošnji sudjeluju sa 17,80 %. Struktura korištene energije u javnim zgradama u nadležnosti Općine Novi Travnik, za referentni period 2016. – 2020. godine, je sljedeća:

- lož ulje: 57,74%,
- električna energija: 32 %,
- drvena biomasa: 10,26%.

Naredna tablica prikazuje potrošnju pojedinih energenata za potrebe javnih zgrada:

Tabela 31 Potrošnja pojedinih energenata općine Novi Travnik 2016 – 2020.godine

KATEGORIJA	POTROŠNJA ENERGIJE (MWH/GOD)				
	Električna energija	Lož ulje	Lignit	Mrki ugalj	Drvena biomasa
Obrazovanje	746,18	852,02	1729,52	1729,52	0,00
Zdravstvo	92,20	0,00	0,00	0,00	498,48
Kultura	483,55	0,00	0,00	0,00	0,00
Obdaništa	48,24	306,53	0,00	0,00	0,00
Administracija	246,16	0,00	16,53	16,53	176,98
Sport	192,26	1.105,42	182,42	182,42	0,00
Cjelodnevni boravak	43,27	0,00	42,71	42,71	85,42
UKUPNO	1.851,86	2.263,97	1.971,17	1.971,17	760,88

Izvor: Općina Novi Travnik

Udio potrošene energije po pojedinim kategorijama iz prethodne tablice iznosi:

- zgrade namijenjene obrazovanju: 57,3%,
- zgrade namijenjene sportu troše: 18,9%,
- zgrade namijenjene zdravstvu troše: 6,7%,
- zgrade namijenjene kulturi: 5,5%,

- administrativne zgrade: 5,2%,
- zgrade za predškolsko obrazovanje i odgoj: 4%,
- zgrade namijenjene cjelodnevnom boravku: 2,4%.

Struktura potrošnja energije u javnim zgradama koje nisu u nadležnosti Općine Novi Travnik godinu je sljedeća:

- lož ulje: 25,67%,
- lignit: 22,35%,
- mrki ugalj: 22,35%,
- električna energija: 21%,
- drvena biomasa: 8,63%.

Struktura korištene energije za grijanje domaćinstava je sljedeća:

- drvena biomasa: 84,8%,
- lignit i mrki ugalj: 5,4%,
- električna energija: 4,2%,
- prirodni plin: 0,1% ,
- lož ulje: 0,1%.

Struktura ukupne potrošnje energije u stambenim zgradama je sljedeća:

- drvena biomasa: 68,1%,
- električna energija: 23,1%.

Ukupna grijana površina u sektoru zgradarstva iznosi 555 570 m², a ukupna potrošnja energije u iznosi 144 491 MWh. Drvena biomasa je još uvijek najzastupljeniji energent u potrošnji energije. Najmanje zastupljen energent je prirodni gas, kao što je vidljivo u narednoj tablici:

Tabela 32 Potrošnja energenata općine Novi Travnik 2016. – 2020. godini

POTROŠNJA ENERGIJE (MWH/GOD)						
Vrsta zgrade	Električna Energija	Prirodni gas	Lož ulje	Lignit	Mrki ugalj	Drvena biomasa
Javne zgrade u nadležnosti Općine	196,62	0,00	354,81	0,00	0,00	63,05
Javne zgrade koje nisu u nadležnosti Općine	1851,86	0,00	2.263,97	1.971,17	1.971,17	760,88
Stambene zgrade	31.157,93	79,53	135,50	5.850,05	5.850,05	91.984,28
Ukupno	33.206,40	79,53	2.754,28	7.821,22	7.821,22	92.808,22

Izvor: Općina Novi Travnik

Struktura potrošnje energije u sektoru zgradarstva je sljedeća:

- stambene zgrade: 93,47%,
- javne zgrade u nadležnosti Općine: 0,43%,
- javne zgrade koje nisu u nadležnosti Općine doprinose: 6,10%.

Ukupna potrošnja energije za 27 vozila javnog prijevoza u referentnom periodu iznosila je 5.219 MWh.

Potrošnja energije u privatnih i komercijalnih vozila u referentnom periodu je iznosila:

- dizel: 34 544 MWh (63 %),
- benzin 19 297 MWh (36 %),
- LPG 711 MWh (1 %).

Ukupna potrošnja energije iz sektora prometa na području općine Novi Travnik je prikazana u tablici:

Tabela 33 Potrošnja energije u sektoru prometa općine Novi Travnik

Podsektor	Potrošnja energije (MWh)			
	Dizel	Benzin	LPG	Ukupno
Vozila u vlasništvu Općine	74	0	0	74
Javni prijevoz	5.219	0	0	5.219
Privatna i komercijalna vozila	34.544	19.297	711	54.552

Izvor: Općina Novi Travnik

Javna rasvjeta na području općine Novi Travnik električnom energijom napaja se sa niskonaponske mreže putem 26 priključnih tačaka na kojima se vrši mjerenje potrošnje električne energije. Javna rasvjeta na području općine, po broju komada ukupno novih LED rasvjetnih tjela ima cca 3190 kom, a natrijuma cca 960 kom.

Zaključak je da specifična potrošnja energije u okviru stambenog sektora je jako visoka. Naime, prema Pravilniku o minimalnim zahtjevima za energetske karakteristike, u zavisnosti od oblika zgrade, specifična potrebna energija za grijanje za nove stambene zgrade ograničena je na 47 do 90 kWh/m². U skladu s time, postojeći stambeni fond je energetske jako neefikasan, te će biti potrebno preduzeti značajan broj mjera za povećanje energetske efikasnosti u budućnosti. Potrebno je unaprjeđenje sistema javne rasvjete u smjeru smanjenja potrošnje električne energije, te olakšanja i unaprjeđenja održavanju javne rasvjete. Upravljanje javnom rasvjetom je potrebno unaprijediti radi smanjenja potrošnje električne energije.

4.15 Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda

Kroz općinu Novi Travnik protječu potoci i rijeke: Jaglenica (20,00 km), Grlonica (22,00 km), Usora (3,00 km), Blatnica (8,00 km), Studena (12,00 km), Vilenički potok, Bistrica i Mutnica a vrela su im utrobe planina: Mravinjac, Stojište, Šenkovačka planina, Pavlovica, Goletica, Vilenica i Crni vrh. Korita spomenutih vodotoka bogata su biljnim i životinjskim svijetom, osobito potočnom pastrmkom. Rijeka Bistrica pripada Vrbaskom slivu a Grlonica Lašvanskom riječnom slivu. Vodotok Jaglenice se formira na padinama planine Komar i ukupna površina sliva iznosi oko 40 km². Najviša kota na slivu iznosi 1.510 m.n.m, a kota priliva na zahvatnom mjestu je 650 m.n.m.

Maksimalna putanja vode iznosi oko 5 km, dok je prosječan dužni pad vodotoka oko 10%. Pećinska rijeka Jaglenica sabire sve vode od Gornjih Pećina, Kopila i Hrzovca da bi se na Ratanjskom polju sastala s Grlonicom koja se u Nević Polju ulijeva u rijeku Lašvu kao njena desna pritoka postajući dio Lašvanskog riječnog sliva. Sliv Lašve leži u planinskoj zoni srednje Bosne, između planinskih masiva Vlašića, Komara i Vranice.

U općini Novi Travnik postoje dva jezera: Jezero Has u selu Has na Pavlovici i jezero Radovan, nastalo poslije kopa rudnika. Ovim vodotokovima gospodare Klub sportskih ribolovaca i Ribolovno društvo Novi Travnik.

Osnovne morfometrijske karakteristike sliva su izvanredna razvučenost i sasvim nepravilan oblik. Osa sliva je duga 42 km, a prosječna širina je 23 km, dužina toka 50 km a površina sliva 925 km². Izvorište Lašve leži na sutoku obronka masiva Vlašića i Komara.

Vodoopskrbna izvorišta na području općine Novog Travnika su:

- Dusina
- Lupežovac
- Oparac (improvizirani vodozхват)
- Točak
- Vrelo I i II
- Dalečko vrelo
- Jaglenica

Dusina je izvorište čiji protok varira, a na osnovi izmjerene zahvaćene vode (mjerena izvršena u periodu 7/2018 do 8/2019) srednji protok iznosi $Q = 40$ l/s. Vodna dozvola vrijedi do 2023.god. Na vodozahvatu Dusina potrebno je sanirati kaptažu i ogradu, instalirati kamere i elektromagnetni mjerač protoka, te izvršiti zamjenu fazonskih komada i armature.

Na vodozahvatu Lupežovac je ugrađen vodomjer 8.mj.2018.g. i njegov prosjek za navedeni period iznosi $Q = 16$ l/s. Vodna dozvola vrijedi do 2023.god. Na vodozahvatu Lupežovac potrebno je sanirati kaptažu i ogradu, instalirati kamere i elektromagnetni mjerač protoka, te izvršiti zamjenu fazonskih komada i armature.

Oparac je improvizirani vodozхват i nema ugrađen vodomjer. Prema istražnim radovima njegov kapacitet iznosi 70 l/s. Trenutno se zahvata cca 10-tak litara. Vodna dozvola vrijedi do 2023.god. Potrebno je uraditi Glavni projekat s istražnim radovima i realizacija istog. Potrebna ugradnja kamera.

Zahvaćena voda od Dalečkog vrela ne ulazi u vodovodni sustav grada. Projektirani kapacitet izvorišnog podsustava Dalečko vrelo iznosi 60 l/s.

Na vodozahvatu Točak nema vodomjera. Njegov kapacitet se procjenjuje na 5 l/s. Za izvorište Točak potrebno je uraditi elaborat za zaštitu izvorišta. Također, potrebno je sanirati vodozхват i rasteretnu komoru Točak, zamijeniti fazonske komada i armaturu, ugraditi el.mag.mjerač

protoka i kamere. Vrelo I i II je manjih kapaciteta i nema ugrađen vodomjer. Za izvorište Vrelo I i II potrebno je uraditi elaborat za zaštitu izvorišta. Također, potrebno je sanirati vodozahvat, zamijeniti armaturu, ugraditi el.mag.mjerač protoka i kamere. Otvoreni vodozahvat Jaglenica ima ugrađen mjerač protoka i zahvaća u prosjeku 50 l/s. Maksimalni kapacitet koji može zahvatiti je 60 l/s. Prilikom obilnih padavina, voda se zamuti te se smanjuje na 30 l/s i isključuje za grad i naselja, a taj dio vode ostavlja se za Ind.zonu Bratstvo kao tehnološka voda. Za otvoreni vodozahvat Jaglenac potrebno je uraditi Idejni i glavni projekat rekonstrukcije postojećeg postrojenja za preradu pitke vode, gdje bi se analiziralo kompletno postrojenje (predbrana, brana, otvoreni taložnici, zatvoreni taložnici, brzi filteri i rezervoar), te optimizirao rad samog postrojenja.

Potrebno je nabaviti dva agregata, za hlornu stanicu Opara i Jaglenica, kako bi u slučaju nestanka struje, proces hlorisanja nesmetano odvijao. Također, izvršiti utopljanje objekta vezano za energetska audit koji je urađen 2020.g. Potrebno je uraditi fizičku zaštitu i zone, te dodatno postaviti kamere.

Zaštitne zone izvorišta, odnosno prva zaštitna zona izvorišta Oparac, Dusina, Lupežovac i Jaglinac ima označenu i ograđenu fizičku zaštitu. Potrebno je sanirati dijelove fizičke zaštite. Otvoreni vodozahvat Jaglenica dijelom je pokriven kamerama. Na vodozahvatu (I zaštitna zona) Oparac, Dusina i Lupežovac postoji instaliran alarm preko solarnih panela koji trenutno nije u funkciji. Potrebno osposobiti alarm i ugraditi kamere u zaštitnim zonama.

U zaštitnim zonama i dalje je prisutna sječa šume, poljoprivredni nasadi i disperzne deponije.

Na području Novog Travnika postoje dva komunalna preduzeća i to JP Vilenica-Vodovod i JKP Vilenica-Čistoća. Ukupna usluga prikupljanja, odvoza i deponiranja komunalnog otpada pruža se za 3 159 domaćinstava u ruralnom dijelu i 3 249 domaćinstava u urbanom dijelu i 318 pravnih subjekata. Prikupljeni komunalni otpad se odlaže na Regionalnu deponiju „Mošćanica“ d.o.o. Zenica.

Na području općine postoje dva groblja i to Gradsko groblje na Ratanjskoj (odlukom Vijeća ovim grobljem upravlja JKP Vilenica čistoća d.o.o. Novi Travnik, i Gradsko mezarje Rosulje (u vlasništvu i pod upravom Islamske zajednice Novi Travnik), ostalo su lokalna mezarja i groblja po mjesnim zajednicama.

4.16 Upravljanje otpadom

Godišnja količina proizvedenog otpada u općini Novi Travnik prosječno iznos oko 4 000 t, a od toga se reciklira oko 150 t krutoga otpada. Broj domaćinstava i pravnih subjekata od kojih se prikuplja otpad je sljedeći:

- 3.159 domaćinstava u ruralnom dijelu,
- 3.249 domaćinstava u urbanom dijelu s 5.814 članova,
- i 318 pravnih subjekata.

Otpad se odlaže na deponiju „Regionalna Deponija Mošćanica“ d.o.o. Zenica u Zenici. Na Regionalnoj deponiji "Mošćanica" se otpad doprema sa područja regije za upravljanje čvrstim otpadom – Zenica, koju čine Grad Zenica i Grad Visoko, te općine Travnik, Vitez, Busovača, Zavidovići, Žepče i Novi Travnik. Prema statističkim podacima, regija koju opslužuje Regionalna deponija "Mošćanica" ima oko 400.000 stanovnika, a što uključuje i stanovništvo općine Novi Travnik. Na Regionalnoj deponiji "Mošćanica" se mogu odlagati sljedeće vrste otpada:

- komunalni otpad, odnosno otpad iz domaćinstava kao i drugi otpad koji je zbog svoje prirode ili sastava sličan otpadu iz domaćinstva,
- bezopasni industrijski otpad sličnih karakteristika komunalnom otpadu, odnosno sličnih karakteristika otpadu iz domaćinstava,
- građevinski otpad,
- kabasti otpad iz domaćinstava (dijelovi namještaja, kućanski električni uređaji i sl.),
- stare autogume i olupine automobila,
- muljevi iz postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda samo ako masena koncentracija materije i fizičko- hemijske veličine u eluatu ovih muljeva zadovoljavaju vrijednosti za deponije bezopasnog otpada i ako su dehidrirani na najmanje 30% suhe materije.

U okviru Regionalne deponije "Mošćanica" nalazi se reciklažno dvorište, namijenjeno razvrstavanju i privremenom skladištenju posebnih vrsta otpada, kao što su: papir, plastika, staklo, otpadne gume, metalni glomazni i sitni otpad, kabasti kućni otpad, ambalaža od drveta, krupni i sitni električni i elektronički otpad, fluorescentne cijevi, baterije i akumulatori. Na ovoj deponiji s područja općine Novi Travnik izmjerene godišnje količine odloženog otpada su oko 4 000 t ili 290 kg/stan, dok se procjenjuje da bi te količine trebale biti oko 5 300 t. Struktura odlaganog otpada je sljedeća:

- plastika: 6,94 %,
- papir: 15,5 %,
- staklo: 5,76%,
- elektronski otpad: 8,54%,
- građevinski otpad: 1,38%,
- organski otpad- otpad iz vrtova: 16,59 %,
- tekstil: 6,94 %
- ostalo/nekategoriizirano: 38,04 %

U sistemu upravljanja otpadom općine Novi Travnik registrirani su sljedeći kapaciteti za odlaganje otpadom:

- urbani dio: 130 kontejnera zapremine 1,1 m³ na 35 lokacija i 3100 PVC kanti zapremine 120 - 140 l,
- pravni subjekti: 23 kontejnera zapremine od 5 m³ i 1,1 m³ i PVC kante zapremine 120 - 140 l (nema podatka o broju).

U sistemu upravljanja otpadom općine Novi Travnik broj i vrsta mehanizacije za prijevoz i odlaganje krutog otpada je sljedeća:

- Iveco N3 Teretno vozilo 2C3C (2013), masa vozila 19 t, kapacitet 7 t;
- Mercedes benz ECONIC (2004), masa vozila 7,5 t, kapacitet 10,5 t, ukupna gross masa pod punim kapacitetom vozila je 18 t;
- Man N3 Teretno vozilo (2004), masa vozila 9,8 t, kapacitet 5,2 t, ukupna gross masa pod punim kapacitetom vozila je 15 t;
- Mercedes Benc N1 (2004), kapacitet 880 kg;
- Mercedes Benc Grajfer N3 Teretno vozilo 1820 (1993), masa vozila 9,9 t, kapacitet 8,3 t, ukupna gross masa pod punim kapacitetom vozila je 18,2 t;
- Mercedes Benc-nakladač N3 Teretno vozilo (2007), zapremina tereta 5 m³;
- Caddy (2005), nosivost 580 k;
- FIAT DABLO -N1 teretno vozilo (2011).

Općina Novi Travnik za odlaganje krutog otpada na regionalnoj deponiji plaća 45,70 KM (bez PDV-a), odnosno 53,47 KM (s PDV-om) po toni.

5. Trendovi, stanje i javne politike za mladu populaciju na razini BiH

U Novom Travniku je prema službenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, stanovništvo do 35 godina, čini oko 11%. Za mladu populaciju definisani su prioriteti na nivou Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, zatim entiteskih zakona o mladima, te kantonalnih i općinskih službi zaduženih za mlade.

U tom smislu najznačajnije prioritetne oblasti za mladu populaciju su:

- ✓ Obrazovanje
- ✓ Zapošljavanje
- ✓ Zdravlje
- ✓ Socijalni status
- ✓ Participacija u javnom životu
- ✓ Kultura, sport i slobodno vrijeme

Tako da se trendovi ove populacije mogu pratiti ali i razvijati kroz navedene prioritete. Pored zapošljavanja, obrazovanje i stalna edukacija predstavljaju najznačajnije faktore utvrđivanja položaja mladih, a što je definirano Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Ključni izazovi na ovom polju su:

- ✓ Neuvezanost obrazovnog sistema sa sektorom rada i zapošljavanja, odnosno tržištem rada.
- ✓ Obrazovni sistem je baziran na nastavi bez praktične komponente u obrazovanju.
- ✓ Izuzetno visoka stopa nezaposlenosti i neproektivnosti radne snage.

- ✓ Nekompatibilnost obrazovanja sa potrebama na tržištu rada.
- ✓ Kašnjenje sa reformama u obrazovnom sistemu.
- ✓ Ne postoje politike razvoja ljudskih resursa.

Zdravlje predstavlja osnovni uslov cjelokupnog razvoja društva, ono je odgovornost pojedinca, zajednice i državnih institucija, a rad na ovim pitanjima je dugoročna investicija. Mladi u BiH se na ovom polju susreću s brojnim rizicima a najintenzivniji su: učinci rata, pogoršani uslovi života, povećana zloupotreba psihoaktivnih supstanci, alkohola i duhanskih proizvoda, loše mentalno zdravlje (s povećanom stopom suicida), loše fizičko zdravlje prouzrokovano ne bavljenjem sportom, vršnjačko nasilje, neinformiranost o seksualno reproduktivnom zdravlju, i dr. Također znatan dio populacije mladih ne posjeduje zdravstveno osiguranje, njih 10%. Bosna i Hercegovina posjeduje solidnu pravnu osnovu kada je u pitanju ovo područje. Pored niza zakona koji se indirektno odnose na zdravlje mladih, postoje četiri zakona koji direktno reguliraju područje zdravlja mladih osoba:

- ✓ Zakon o sprečavanju i suzbijanju zlouporaba opojnih droga;
- ✓ Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u BiH;
- ✓ Zakon o ravnopravnosti spolova u BiH;
- ✓ Okvirni zakon o osnovnom i srednjom obrazovanju u BiH.

Na polju socijalnih politika za mlade kako na državnoj, tako i na lokalnoj nivou nužno je djelovati u smjeru

- ✓ usklađivanja standarda, regulativa i politika (među različitim administrativnim jedinicama)
- ✓ uspostava institucionalnog okvira (koji će omogućiti politike uključivanja)
- ✓ poboljšanje efikasnosti službi za socijalnu pomoć
- ✓ stvaranje dugoročne stambene politike

U praktičnom smislu, sudjelovanje mladih znači da su oni upoznati sa svojim pravima i obavezama u društvu, da ih praktikuju, brane, da imaju mogućnost predstavljanja svojih potreba, te da se one uzimaju u obzir prilikom kreiranja javnih politika. Najznačajniji međunarodni dokumenti koji tretiraju ovo područje su Evropska povelja o sudjelovanju mladih u životu na lokalnoj i regionalnoj razini, Bijela knjiga Evropske unije iz 2001. godine. Svega 5% mladih su članovi omadinskih organizacija, 6% članovi političkih partija, 1% članovi predstavničkih tijela mladih.

Najveći izazovi s kojima se mladi susreću u ovom području:

- ✓ Nedostatak zakonske regulative
- ✓ Nedostatak programskog pristupa
- ✓ Transparentnost pri dodjeli i raspodjeli javnih sredstava
- ✓ Nedostatak javnih prostora za mlade
- ✓ Niska razina rada s mladima
- ✓ Niska razina sudjelovanja mladih u bosanskohercegovačkom društvu.

Slobodno vrijeme predstavlja skup aktivnosti kojima se pojedinac po svojoj volji može potpuno predati. Institucije koje su primarno nadležne za pitanja kulture, sporta i slobodnog vremena mladih su nadležna ministarstva na nivou entiteta.

Osnovni problem u ovoj oblasti podrazumjevaju, nedostatan pravni okvir, ne postojanje strateškog djelovanja, slabi institucionani kapaciteti, nedostatna vertikalna koordinacija na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini.

5.1 Izazovi općine Novi Travnik za javne politike prema mladima

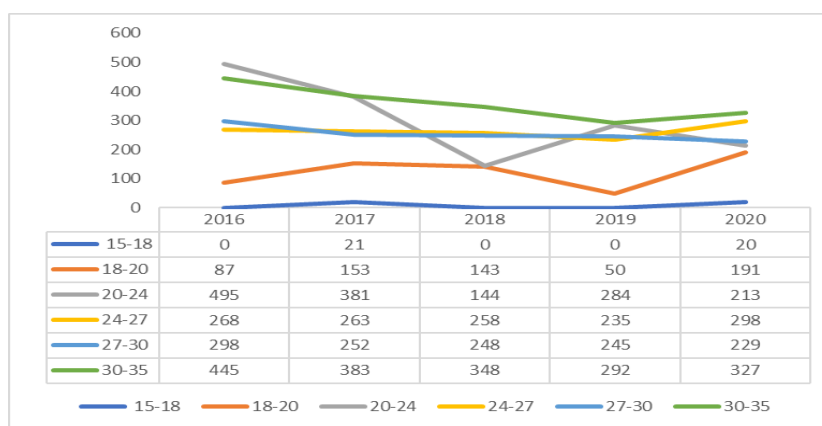
Dobna struktura stanovništva od 15 – 35 godina predstavlja okosnicu razpoložive buduće radne snage. Općina Novi Travnik raspolaže sa 5,7% populacije dobi 15-19 u ukupnom stanovništvu općine, 7,6% između 20-24 godina, 7,4% dobne strukture 25-29 godina i 7,6% 30-34 godine. Ovakvi pokazatelji rezultat su svih faktora koji određuju ukupno kretanje stanovništva, od nataliteta, migracija i ostalih vanjskih faktora.

Tabela 34 Udio populacije od 15 – 35 godina u ukupnom stanovništvu Novi Travnik

Dobna struktura	Udio u ukunom stanovništvu općine	Muškarci	Žene
15-19	5,733587	51,03093	48,96907
20-24	7,637745	52,73632	47,26368
25-29	7,477306	52,34331	47,65669
30-34	7,684188	52,36264	47,63736

Izvor: FZzS, Obrada autora

Porema podacima Biroa za zapošljavanje općine Novi Travnik, izdvojeni su podaci o nezaposlenima koji se odnose na populaciju do 35 godina. Najznačajniji broj nezaposlenih osoba je upravo u dobi između 30-35 godina. Ova dobna kategorija je bilježila pad sve do 2020. godine, kad je evidentan nagli skok nezaposlenih u ovoj dobnoj kategoriji. Kategorije mlade nezaposlene populacije 20-24 godine brojila je najveći broj nezaposlenih u 2016. godini. Ova dobna struktura bilježi i najznačajnij pad u broju nezaposlenih.

Slika 21 Struktura nezaposlenih do 35 godina

Izvor: Zavod za zapošljavanje općine Novi Travnik, Obrada autora

Pad u broju nezaposlenih se nastavio i u 2020. godini pa se ovo ipak može vezati za napuštanje općine Novi Travnik

U sklopu izrade strateškog okvira općine Novi Travnik 2021. - 2027. godine, urađena je zasebna radionica na kojoj su prisustvovali predstavnici mlade populacije i to uglavnom predstavnici udruženja iz općine Novi Travnik.

Na istoj radionici bila je i prisutna direktorica JU Edukacijsko rehabilitacijski centar „Duga“ – koja pruža usluge socijalne zaštite i odgoja i obrazovanja djece i omladine s poteškoćama u razvoju na stepenu umjerene, teže i teške mentalne retardacije uz pridružene smetnje.

Radionica je imala za cilj da se kroz rad fokus grupe ispituju stavovi među ovom populacijom kakvi su uslovi za život mladih u općini Novi Travnik. Sudionici fokus grupe bili su poticani na diskusiju, kroz set pitanja koja su konstruirana za radionicu a odnosila su se na položaj mladih, mogućnosti zapošljavanja, samozapošljavanja, način na koji provode slobodno vrijeme, kakva je sigurnosna situacija. Sudionici u radionici uglavnom su se složili, a što je potvrđeno i od ravnateljice rehabilitacijskog centra „Duga“ da je mlađa populacija većinom živi u roditeljskim domaćinstvima.

Mogućnosti zapošljavanja prema stavovima prisutnih uglavnom najvećim djelom su vezani uz jaku motivaciju i inicijativu pojedinaca. Većina je mišljenja da prilikom zapošljavanja postoji određena razina korupcije prilikom zapošljavanja.

Prisutni su također istakli kako je izražena neusklađenost u srednjoškolskom obrazovanju i zahtjevima tržišta rada. Isto tako, većina je mišljenja kako bi se godišnji poticaji koji su na raspolaganju mladima za samozapošljavanje mogli kroz koknurs provoditi po drugim modelima, primjerice da se sredstva stave na raspolaganje i dok se ne potroše da konkurs stoji otvoren.

Kad su u pitanju prostorije koje stoje na raspolaganju od strane Općine Novi Travnik, uglavnom je na zadovoljavajućem nivou samo što je izrazito slab interes kod mladih, pa se prema mišljenju prisutnih. Mlada populacija također nije zadovoljna ni sa populacijskim mjerama ni lokalne zajednice a ni viših nivoa vlasti.

Mišljenje je mlađe populacije da postoje i neusklađenosti u politikama zapošljavanja viših nivoa javne uprave.

6. Analiza budžeta i javne administracije općine Novi Travnik

Budžet općine Novi Travnik, kao obavezujući dokument, predstavlja akt kojim se planiraju prihodi, primici, rashodi i izdaci za tekuću godinu.

Planiranje i izvršavanje budžeta se zasniva na principima jedinstva, tačnosti, uravnoteženosti i zakonitosti budžeta, univerzalnosti, efikasnosti, ekonomičnosti, transparentnosti, participativnosti i principu jedne godine.

6.1 Prihodi

Prihode općine čine osnovne kategorije prihoda: porezni i neporezni prihodi, transferi i donacije, te prihodi od prodaje imovine u vlasništvu općine i ostali prihodi. Prema izvještajima o izvršenju budžeta, Općina Novi Travnik je fiskalne 2016.-2020. godine završila sa deficitom i to u 2016., i 2019. godini, (2017. i 2018. sa suficitom) dok je 2020. godinu obilježilo manje ostvarenje prihoda od planiranih.

Tabela 35 Stanje prihoda i rashoda u općini Novi Travnik 2016. – 2020. godina

Ostvareni finansijski rezultati	2016	2017	2018	2019	2020
Ostvareni prihodi	6396476,0	6.786.383	7.683.230	6.672.474	6.316.175
Ostvareni rashodi	5054563,0	5.228.996	5.601.574	5.096.925	4.907.947
Razlika ostvarenih prihoda i rashoda	1341913,0	1.557.387	2.081.656	1.575.549	1.408.228
Ostvareni kapitalni primici	91.317	359.943	24.539	20.435	11.883
Ostvareni kapitalni izdaci	1.825.839	284.375	1.479.100	1.744.762	1.395.818
Razlika ostvarenih kapitalnih primitaka i	1.734.522	-924.432	-1.454.561	-1.724.417	1.383.835
Ostvaren budžetski DEFICIT	-392.609	632.955	627.095	-148.868	24.293

Izvor: Općina Novi Travnik

Pri tome treba ukazati da je 2020. godina obilježena značajnim poremećajima u normalnom funkcioniranju privrede uslijed pandemije Covid-19, a čija nepredvidivost značajno utiče na ostvarivanje prihoda i uslovljava prioritete u rasporedu budžetskih izdataka. U strukturi tekućih prihoda Općine najznačajniju stavku čine porezni prihodi, koji se skladu sa propisima o pripadnosti javnih prihoda, transferiraju Općini a slijede ih neporezni prihodi.

Transferi i donacije drugih nivoa vlasti čine značajno manji udio u ukupnim sredstvima što, sa jedne strane, ukazuje na neovisnost Općine u raspolaganju i rasporedu vlastitih finansijskih sredstava, dok sa druge strane, uslovljava da kapitalne, višegodišnje i strateške projekte nije moguće finansirati isključivo iz akumuliranog ili tekućeg suficita (posebno u uslovima ugrožene tekuće likvidnosti), te je nužno kreirati projekte i aplicirati za sredstva od viših nivoa vlasti ili od drugih izvora finansijskih sredstava (drugi nivoi vlasti, fondovi Evropske unije, međunarodne institucije). Kapitalni primici, posmatrajući po godinama, variraju u zavisnosti od konkretnih i specifičnih okolnosti, a najvećim dijelom se odnose na primitke od prodaje općinskog zemljišta. Značajan udio u strukturi ukupnih prihoda čine akumulirana nerealizirana sredstva iz prethodnih godina, koja se, najvećim dijelom, odnose na namjenska sredstva koja se akumuliraju za strogo propisane namjene.

Tabela 36 Struktura izdataka iz budžeta Općine Novi Travnik 2016. 2020. godina

Struktura izdataka	2020	2019	2018	2017	2016
Izdaci za plaće i naknade	31,70	28,14	31,31	30,20	27,72
Izdaci za materijal	22,78	21,77	20,32	20,10	19,95
Izdaci za tekuće transfere	20,93	22,45	21,77	21,69	21,61
Izdaci za kapitalne grantove	1,39	1,24	2,30	3,59	2,22
Izdaci za kamate	-	-	-	1,50	0,05
Kapitalni izdaci	22,21	27,38	24,21	22,37	28,45

Izvor: Općina Novi Travnik

Obrada autora

Porezni prihodi su u proteklom periodu bili relativno stabilni, pri čemu se najznačajnije pojedinačne stavke odnose na ostvareni porez na promet nepokretnosti i porez od indirektnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave:

Izdaci općine raspoređeni su, prema ekonomskoj klasifikaciji, na tekuće izdatke (izdatke za rad administracije i tekuće transfere), kapitalne izdatke (kapitalne transfere i kapitalna ulaganja) i izdatke za finansiranje. Rashodi su u proteklom trogodišnjem periodu bili relativno stabilni, odnosili su se na finansiranje rada uprave, kontinuirane projekte općine prema stanovništvu, kao i za nove razvojne programe.

6.2 Projekcije sredstava za finansiranje realizacije strategije razvoja

Strateški okvir za srednjoročno planiranje budžeta i povezivanje trogodišnjih projekcija alokacije resursa sa srednjoročnim strateškim prioritetima Općine definira se Dokumentom okvirnog budžeta.

Navedenim dokumentom se, na trogodišnjem nivou, identificiraju ključna budžetska opredjeljenja koja direktno utiču na mobilizaciju javnih resursa i njihovu raspodjelu u srednjoročnom periodu s ciljem boljeg strateškog planiranja i osiguranja bolje povezanosti prioriternih politika i budžetskih sredstava. U skladu sa navedenim, u Strategiji razvoja se indikativni finansijski okvir bazira na Dokumentu okvirnog budžeta Općine Novi Travnik za period 2022.-2024. godinu uz dodatne projekcije za period 2025.-2027. godinu (na osnovu procjene postotne promjene ostvarivanja tekućih prihoda). Navedeno znači da su projekcije za period 2022.-2024. godine usklađene prema procjenjenim izvorima sredstava (fondovski usaglašene), dok su projekcije za period 2025.-2027. godine isključivo izvršene sa stanovišta ukupno procijenjenih sredstava i njihovog rasporeda na izdatke. Trenutno najuticajniiji eksterni rizik na ostvarenje projiciranih prihoda predstavlja stanje pandemije koronavirusa, čiji ciklični uticaji na privredne i sve društvene tokove nije moguće predvidjeti i sagledati u potpunosti.

Utjecaj navedenog, kao i drugih faktora (potencijalne izmjene propisa o raspodjeli i pripadnosti javnih prihoda, opća nestabilnost zbog nedefiniranih i nejasnih nadležnosti različitih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini) na porezne i neporezne prihode (kao rezultat smanjenja ukupne privredne aktivnosti i nelikvidnosti poslovnih subjekata) značajno mogu limitirati vlastite izvore finansiranja budžetskih izdataka Općine. Također, u dijelu izdataka, stanje pandemije značajno i neplanirano mijenja prioritete u budžetskim politikama, a samim time i u budžetskim izdacima, tako da se trenutne procjene baziraju na aktuelnim mjerama i aktivnostima Općine.

Bitno je istaknuti da su značajna nastojanja da se uključivanjem Općine u projekte koji se finansiraju iz sredstava dostupnih evropskih i drugih fondova, unaprijedi sistem planiranja, identificiraju potrebe zajednice koje se prioritetno trebaju kvalitetno zadovoljiti, a navedenim izvorima finansiranja osigura kvalitetna struktura budžetskih sredstava uz očuvanje likvidnosti Budžeta.

7. SWOT, strateški fokusi, vizija i ciljevi

7.1 Pregled unutrašnjih i vanjskih faktora – SWOT analiza

U SWOT analizi procjenjuje se sljedeće:

Eksterni faktori -vanjsko okruženje/prilike i prijetnje u vremenskom okviru do 2027. godine, dok se unutrašnje okruženje/snage i slabosti, procjenjuju u sadašnjosti. Na ovaj način uočava se razlika između vanjskog i unutrašnjeg okruženja, koji se popunjava odgovarajućim strategijama. U analizi vanjskog okruženja identifikuju se i procjenjuju elementi nad kojima Općina i lokalni akteri nemaju kontrolu i ne mogu uticati. Potrebno je razlikovati političke i socijalne uticaje vanjskog okruženja, od uticaja koji proističu iz poslovnog ambijenta (tržište, konkurentnost, privredna razvijenost, preduzetnička kultura i inicijativnost, preduzetnički resursi, kvalitet obrazovanja, naučna istraživanja i inovacije. Kod unutrašnjeg okruženja-interne snage i slabosti, procjenjuju se faktori nad kojima Općina i lokalni akteri na području općine imaju kontrolu i uticaj.

SWOT analiza

INTERNI FAKTORI	
SNAGE	SLABOSTI
Privredni razvoj	
Tradicija u metaloprerađivačkom sektoru U strukturi dominantan je primarni sektor sa specijalistički obrazovanim zaposlenim osobljem, Visoka koncentracija ekonomskih efekata razvijenosti (prihoda, rashoda, dobiti, prifitabilnosti) Dobro razvijene djelatnosti prerađivačke industrije i trgovine	Investicione prilike nisu pripremljene i promovirane u skladu sa međunarodnim standardima i očekivanjima velikih inostranih investitora; Nedostatak diverzifikacije ekonomskih aktivnosti i podrazvijenost ostalih sektora ekonomije (sa izuzetkom C i G). Mala i srednja preduzeća se ne povezuju u lance vrijednosti i ne koriste prisustvo velikih privrednih subjekata Nerazvijenost preduzetničke kulture Nedostatak lokalnih programa podrške razvoju preduzetništva, posebno kod mladih Nedostatak istraživanja i inovacija Nedovoljno razvijena preduzetnička infrastruktura i servisi Nepovezanost nauke i obrazovanja i privrednih i subjekata, posebno sistema srednjoškolskog obrazovanja i potreba privrednih subjekata Neiskorištene investicione mogućnosti Javno privatnog partnerstva-JPP-a Neusaglašene politike i aktivnosti aktera lokalnog ekonomskog razvoja Nedovoljan nivo komunikacije JLS sa privrednici ma i nepostojanje/neaktivnost tijela kao što su „Privredni savjet općine“ i sl. Neadekvatna podrška ruralnom razvoju i poljoprivrednoj proizvodnji Neiskorištenost i niska ekonomska valorizacija kulturno historijske baštine od neolita do savremenog doba/ 4000 godina Nedovoljno ažurirani podaci evidencije tursitičkih posjeta dolazaka/noćenja Nepostojanje kapaciteta lokalne zajednice za upravljanje turističkom destinacijom Nedovoljni kapaciteti Općine za pripremu projekata povezivanja sektora privrede i naučno istraživačkih insititucija Nedovoljna strateška koordinacije sa višim nivoima vlasti u implementacije politika i programa; Neiskorištenost mogućnosti dijaspore Neriješeni imovinski odnosi u poslovnoj zoni Neobarje i
Atraktivne lokacijske investicione prilike	
Atraktivne sektorske investicione prilike	
Atraktivna kulturno-historijska baština od neolita do suvremenog doba/ 4000 godina	

	Stojković
SOCIJALNI RAZVOJ	
Raspoloživi kapaciteti obrazovnih centara Postojanje kapaciteta za kulturne i sportske aktivnosti i događaje Kulturnih manifestacija konkurentnih na regionalnom i međunarodnom nivou Značajna mreža socijalnih servisa Raspoloživost kapaciteta NVO	Nepovoljna starosna struktura stanovništva Negativna stopa prirodnog prirasta Visoka nezaposlenost posebno mladih Budžetski kapaciteti limitirani za finansiranje svih socijalnih servisa Nerazvijen sektor socijalnih usluga koje se realizuju u partnerstvu javnog i NVO sektora Problemi socijalne inkluzije (mladih, osoba treće dobi) Nedovoljna iskorištenost kapaciteta obrazovnih centara Oslabljeni zdravstveni kapaciteti Nedovoljna opremljena infrastruktura za kulturne i sportske aktivnosti i događaje
ZAŠTITA OKOLIŠA, URBANI RAZVOJ I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	
Pokrivenost prostorno planskom dokumentacijom Infrastrukturalna opremljenost urbanog područja općine Razvijena energetska infrastruktura/ el.energija i gas Pokrivenost prostora sistemom telekomunikacionih veza Prometna povezanost Nema značajnih industrijskih zagađivača okoliša	Prostorna ograničenja Neujednačenost urbanog razvoja Nedovoljna infrastrukturna opremljenost padinskih i ruralnih dijelova Nedovoljna prometna pristupačnost i povezanost padinskih i ruralnih dijelova Niska energetska efikasnost Neriješeno upravljanje otpadnim vodama Neriješena vodoopskrba

EKSTERNI FAKTORI	
PRILIKE	PRIJETNJE
EKONOMSKI RAZVOJ	
Proces približavanja EU Strateški planski dokumenti viših nivoa Informacione i kompjuterske tehnologije Prisutnost savremene tehnologije i tehnike u uslužnim djelatnostima Rast urbanih ekonomija u oblasti ekonomije znanja Ubrzan rast E biznisa	Globalna ekonomska kriza Porezna i fiskalna politika Loši efekti provedene privatizacije Nedostatak društvene odgovornosti aktera ekonomskog razvoja /u javnom i privatnom sektoru Kvalifikaciona i starosna struktura zaposlenih Neregulisani pravno imovinski odnosi
SOCIJALNI RAZVOJ	
Proces približavanja EU/ usklađivanje standarda Implementacija Strategija F BiH i SBK u oblasti unapređenja socijalnih usluga i razvoja socijalne infrastrukture	Ekonomska tranzicija i demografske promjene visoka nezaposlenost Visok nivo korupcije Socijalna isključenost pojedinaca i grupa Tendencija starenja stanovništva Javna sigurnost i vršnjačko nasilje rast siromaštva Vitalne statistike, prirodni priraštaj Dostupnost visokoškolskog obrazovanja Slaba dostupnost kulturnih i sportskih sadržaja
ZAŠTITA OKOLIŠA, URBANI RAZVOJ I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	
Preduzimanje mjera zaštite okoliša u skladu sa Strategijama F BiH, Kantona i evropskim standardima zaštite okoliša Urbani razvoj u skladu sa Prostornim planom i usvojenim RP i UP Politika planiranja usaglašena sa evropskim perspektivama prostornog razvoja, sa naglaskom na smanjenje nepovoljnih uticaja na okoliš	Nedovoljno razvijena ekološka svijest Zagađenost izvorišta i vodo zaštitnih zona Visoke cijene energenata Problemi deponija otpada i nedostatka reciklažnih dvorišta Nedovoljna ulaganja u alternativne izvore energije

7.2 Vizija razvoja, fokusi i strateški ciljevi Općine Novi Travnik sa indikatorima

Vizija razvoja općine Novi Travnik 2021. - 2027.

VIZIJA RAZVOJA

„Općina Novi Travnik – savremena dinamična i otvorena lokalna zajednica koja zadržava mlade kao lokalni razvojni kapital, prati trendove održivog razvitka malih gradova središnje Evrope“

Općina Novi Travnik je :

Konkurentna i atraktivna za investicije

Jedinstvenog identiteta,

Mladih i preduzetnih stanovnika

S lokalnim firmama koje su spremne da se uključe u već postojeće lance vrijednosti srednjih i velikih preduzeća

Zdravstvene usluge prilagođenje lokalnom stanovništvu,

Sportski i kulturni život usmjeren potrebama lokalnog stanovništva

Općina Novi Travnik, mjesto ugodnog življenja, grad mladih kao glavnog razvojnog kapitala, sa osnaženim i razvijenim institucionalnim i kadrovskim kapacitetima za upravljanje razvojem

Na osnovu strateških fokusa i vizije općine Novi Travnik definisana su četiri strateška fokusa i tri razvojna cilja, koji imaju sektorska težišta, ali djeluju integralno i povezuju sektore lokalnog privrednog, društvenog razvoja, okolišno i efikasno odgovorne uprave.

7.3 Strateški fokusi i strateški ciljevi Općine Novi Travnik 2021-2027

STRATEŠKI FOKUSI	STRATEŠKI CILJEVI
Sveobuhvatan i dinamičan održiv privredni razvoj	1. Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti
Uključujući društveni razvoj usmjeren aktiviranju penzionerske populacije i zadržavanja mladih kao razvojnog kapitala	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)
Smanjenje pritisaka na okoliš	3. Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima
Efikasno funkcionisanje javne uprave koja služi svojim stanovnicima i privredi	

7.4 Strateški ciljevi sa indikatorima

Indikatori uticaja po strateškim ciljevima

Stepen realizacije definiranih strateških ciljeva će se pratiti kroz ključne indikatore, na osnovu kojih će se moći ocijeniti stepen promjena u općini Novi Travnik u narednom definiranom planskom periodu.

Strateški cilj	Indikator	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
1.Unaprijeđena konkurentska pozicija općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti	✓ Broj nezaposlenog radno sposobnog stanovništva ✓ Pokrivenost uvoza izvozom ✓ Prosječna plaća ✓ Broj nezaposlenih osoba do 25 godina ✓ Izvoz proizvoda visoko-tehnološke opremljenosti ✓ Nivo budžetskih kapitalnih ulaganja ✓ Digitaliziranost javnih usluga općine ✓ Broj turista, dolasci i noćenja ✓ Izvoz gotovih poljoprivrednih proizvoda ✓ Broj aktivnih privrednih subjekata ✓ Broj aktivnih obrta	Obavezno	Obavezno
2.Uključiva, lokalnim žiteljima, mladima i penzionerskoj populaciji prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa,	✓ Stopa nataliteta ✓ Zdravstveno stanje stanovništva ✓ Broj socijalno ugroženog stanovništva ✓ Stopa stanovništva koje se bavi sportsko rekreativnim aktivnostima ✓ Stope stanovništva sa VKV, srednjim i visokim obrazovanjem/formalno i neformalno obrazovanje ✓ Broj aktivnih privrednih subjekata ✓ Broj aktivnih obrta ✓ Razina interesa posjetama kulturno umjetničkim i sportskim sadržajima ✓ Broj sportskih i kulturnih manifestacija, broj učesnika i broj posjetilaca ✓ Broj sportskih i kulturnih manifestacija, broj učesnika i broj posjetilaca ✓ Stopa mlađe populacije uključena u različite sportske aktivnosti ✓ Stopa penzionerske populacije uključena u različite sportske aktivnosti	Obavezno	Obavezno
3.Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima	✓ Stepent reciklaže otpada ✓ Stepent energetske efikasnosti na području ONT ✓ Stepent prikupljanja i tretmana otpadnih voda ✓ Novoizgrađena vodovodna i putna infrastruktura	Obavezno	Obavezno

U pripremi Strateške platforme korišteni su podaci:
 Federalnog zavoda za programiranje razvoja
 Statističkog zavoda F BiH
 JU Biro za zapošljavanje Općine Novi Travnik
 Podaci sektora za finansije i budžet Općine Novi Travnik

7.5 Ključni strateški projekti

Općina Novi Travnik je za naredni sedmogodišnji strateški period definisala šest ključnih strateška projekta, i to:

1. „*Projekt regionalni vodovod Plava Voda*“ - Općinsko vijeće Novi Travnik donijelo je Odluku o pristupanju Općine Novi Travnik Regionalnom projektu Plava voda, koja je objavljena u Službenom listu Općine br.2, od 23.04.2010.god.

Portfolio projekta čine:

A. *Regionalni sustav vodosnabdijevanja,*

B. *Zaštita izvorišta,*

C. *Turističko uređenje i*

D. *FOPIP (Program poboljšanja finansijske i operativneefikasnosti).*

Cilj projekta je unaprijediti kvalitetu života cca 200.000 stanovnika kroz unapređenje korištenja izvorišta Plava voda. Ukupna dužina regionalnog vodovoda je 33 km, a dužina odvojka za Novi Travnik je 6,7 km (40 litara/sek). Implementacija projekta traje već niz godina pošto se radi o složenom projektu, kako sa tehničkog i administrativnog, tako i s finansijskog aspekta. Sredstva se osiguravaju iz kredita EBRD (20 miliona KM) i CEB (20 miliona KM). Učesnici u projektu su Općina Travnik, Grad Zenica, Općina Novi Travnik i Općina Busovača, sa svojim komunalnim preduzećima, zatim KSB/SBK, ZEDO kanton, Fond za zaštitu okoliša FBiH. U cilju sanacije i rekonstrukcije postojeće vodovodne mreže općine će dobiti grant sredstva u iznosu 500.000,00 €. Ukupna vrijednost projekta za Općinu Novi Travnik je 5.348.226 KM.

2. *Projekt “Provedba plana upravljanja otpadom za četiri BiH općine: Travnik, Novi Travnik, Vitez i Busovača”*

Cilj projekta je unapređenje upravljanja otpadom u cilju održive kružne ekonomije.

Efekti projekta su privredni, okolišni i društveni. Direktni korisnici projektnih rezultata su 121.000 stanovnika na području četiri općine.

Ukupni troškovi projekta su 51.487.225,00 KM.

Projekt ima potencijal proširenja na još 7 općina (cca 115.000 stanovnika) u drugoj fazi implementacije.

Projekt je uvršten u strateške projekte KSB/SBK i Federacije BiH.

3. *Projekt “TSRC Sebešić”*

Područje Sebešića nalazi se u južnom dijelu općine Novi Travnik na obroncima planine Vranice, a sam lokalitet Sebešić nalazi se na prosječnoj visini od oko 1000 m.n.m.

Ideja o turističkom aktiviranju područja Sebešić prepoznata je kao potencijalni generator zapošljavanja i održivog razvoja lokalne zajednice. Odluka o usvajanju Regulacionog plana “Sportsko-rekreacioni centar Sebešić”, kao i Odluka o provođenju Regulacionog plana “Sportsko-rekreacionog centra Sebešić” usvojene su na Općinskom vijeću Novi Travnik i objavljene u Službenom listu Općine br. 4, od 12.06.2008.god.

Obuhvat Regulacionog plana je 151,93 ha.

Turistički potencijali Sebešića odnose se na zimski, lovni, sportski, ekstremni, planinski i speleoturizam. Orijentacija turizma trebala bi ići u smjeru turističke ponude 365 dana u godini. Procjena ukupnih ulaganja je 57.000.000,00 KM (ski staze i liftovi, putevi i parkirališta, vozila i specijalna oprema, smještajni i ugostiteljski objekti, ostala planinska infrastruktura).

4. Projekt "Razvoj infrastrukture u Industrijsko-uslužnoj zoni Neobarje" (IUZ Neobarje)

Općinsko vijeće Novi Travnik donijelo je Odluku o usvajanju i provođenju Regulacionog plana Poslovnog centra Industrijsko-uslužne zone Neobarje (Službeni list br.8, od 15.12.2006.godine).

Studija izvodljivosti "Razvoj infrastrukture u IUZ Neobarje" završena je 2014. godine, a financirana je iz sredstava programa IPA 2009 - kroz projekt "EU podrška uspostavljanju i jačanju preduzetničke infrastrukture". Izmjene i dopune Regulacionog plana Poslovnog centra Industrijsko-uslužne zone Neobarje usvojene su na sjednici Općinskog vijeća 17.09.2015. god. (Službeni list br. 5, od 18.09.2015.god.).

Ukupni troškovi komunalne infrastrukture prema Studiji su 13.415.000,00 KM.

Svrha projekta je izgraditi i povezati osnovnu infrastrukturnu mrežu na svih 50,59 ha greenfield terena.

Opći cilj projekta je privući 50 domaćih i inostranih investitora iz proizvođačkih i pratećih djelatnosti i otvoriti 1000 radnih mjesta.

Izgradnja infrastrukture odvija se u fazama u skladu raspoloživim izvorima financiranja. Osim sredstava iz općinskog budžeta, podršku projektu pružaju Federalno ministarstvo razvoja, preduzetništva i obrta, te Ministarstvo privrede Kantona Središnja Bosna. Do sada je u infrastrukturno opremanje Zone uloženo 1.673.000,00 KM (dio prometnica u Zoni i priključak na magistralnu cestu M16-4, dio vodovodne mreže, oborinske i fekalne kanalizacije - sve za tzv. prvi i drugi prsten Zone).

5. Projekt Sanacija gradskog vodovoda u općini Novi Travnik

Projekt se sastoji od: arhitektonsko-građevinske, hidromašinske i elektro faze. Procijenjena vrijednost troškova projekta je 850.000,00 KM. Glavni projekt pripremljen i revidiran.

Implementacijom projekta postojeći gubitci vode na magistralnom vodu gradskog vodovoda Novi Travnik, koji su prema posljednjim analizama veoma visoki, smanjiti će se ili u potpunosti eliminirati. Projektirana rješenja ukazuju na isplativa rješenja za korištenje energije, stvaranje preduvjeta za njihovu implementaciju, te promoviraju energijsku efikasnost i štednju u potrošnji energije.

6. Realizacija projekta daljinskog grijanja u užem gradskom području

7.6 Usklađenost sa strateškim dokumentima horizontalne i vertikalne razine uprave

Usklađenost podrazumijeva usaglašavanje, osiguranje komplementarnosti razvojnih pravaca i strateških ciljeva sa strateškim ciljevima strateških dokumenata viših nivoa vlasti kao i sa strateškim dokumentima proizašlim iz procesa evropskih integracija i međunarodno prihvaćenim globalnim ciljevima održivog razvoja.

U procesu usklađivanja izvršena je identifikacija strateških i planskih dokumenata te su analizirani ciljevi tih dokumenata kako bi se sa tim ciljevima povezali strateški ciljevi i prioriteta Strategije razvoja za sljedeći sedmogodišnji period.

Prikaz usklađenosti Strategije razvoja Novog Travnika prikazan je u tabeli ispod.

OKVIR ZA CILJEVE ODRŽIVOG RAZVOJA U BIH – SDG OKVIR	
Razvojni pravac: "Pametna rast"	1. Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti 1.1. Aktivirati nova ulaganja u privredu (strateške industrijske sektore = C), unaprijediti postojeće investicijske aktivnosti sa većom dodanom vrijednost proizvoda 1.1.1. Podrška privredi i njegovoj saradnji sa naučno-obrazovnim institucijama 1.1.2. Unaprijediti podršku ženskom preduzetništvu i preduzetničkom duhu kod populacije mlađe od 35 godina 2.1.2. Podržati unapređenje nastavnih i vannastavnih programa u osnovnim i srednjim školama (sa posebnim naglaskom na STEM i digitalne vještine) i uskladiti ga sa zahtjevima tržišta rada i potražnjom za radnom snagom
Razvojni pravac: "Socijalna uključenost – društvo jednakih mogućnosti"	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlađe i penzionisane populacije) 2.5.1. Uključivanje socijalno osjetljivih osoba/učešće u osiguranju boljih uvjeta života socijalno ugroženih, starih i iznemoglih, invalida, civilnih žrtava rata, povratnika i razvoj socijalnih usluga neposrednim korisnicima 2.5.2. Radno osposobljavanje i školovanje socijalno osjetljivih osoba i manjinskih grupa
Razvojni pravac: "Dobra uprava i upravljanje javnim sektorom"	3 Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima 3.3. Unapređivati integralno upravljanje otpadom i sistem cirkularne ekonomije 3.3.1. Planiranje i uređenje lokacija za selektivno prikupljanje otpada
STRATEŠKI PLAN RURALNOG RAZVOJA BOSNE I HERCEGOVINE (2018-2021) – Okvirni dokument	
Strateški cilj 2: Jačanje konkurentnosti poljoprivrede, šumarstva i ruralnih područja kroz povećanje nivoa investicija i unapređenje prenosa znanja i promoviranje inovacija	1. Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti 1.2.1. Unaprijediti programe podrške poljoprivrednim proizvođačima
Strateški cilj 3: Unapređenje tržišnosti poljoprivredno-prehrambenih proizvoda kroz povećanje dodane vrijednosti, poboljšanje standarda kvaliteta i sigurnosti, i jačanje veza unutar lanaca vrijednosti	1. Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti 1.2. Aktivirati i unaprijediti kapacitete za ekološku poljoprivrednu proizvodnju, veće dodane vrijednost

Strateški cilj 5: Poboljšanje kvaliteta života u ruralnim područjima kroz ostvarivanje novih izvora prihoda i unaprjeđenje fizičke infrastrukture, društvene uključenosti i dostupnosti javnih usluga	1. Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti 1.3. Razviti jedinstven turistički sadržaj uz valorizaciju lokalnih resursa
OKVIRNA STRATEGIJA SAOBRAĆAJA BOSNE I HERCEGOVINE (2015-2030)	
Strateški cilj 1: Zadovoljiti potrebe u smislu održavanja, poboljšanja i razvoja	3 Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima 3.4. Razvoj saobraćajne infrastrukture
STRATEGIJA RAZVOJA FEDERACIJE BiH	
1. Ubrzan ekonomski razvoj	1. Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti 1.1. Aktivirati nova ulaganja u privredu (strateške industrijske sektore = C), unaprijediti postojeće investicijske aktivnosti sa većom dodanom vrijednost proizvoda
2. Prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlađe i penzionerske populacije) 2.5.1. Uključivanje socijalno osjetljivih osoba/učešće u osiguranju boljih uvjeta života socijalno ugroženih, starih i iznemoglih, invalida, civilnih žrtava rata, povratnika i razvoj socijalnih usluga neposrednim korisnicima 2.5.2. Radno osposobljavanje i školovanje socijalno osjetljivih osoba i manjinskih grupa
3. Resursno efikasan i održiv razvoj	3 Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima 3.3. Unapređivati integralno upravljanje otpadom i sistem cirkularne ekonomije 3.3.1. Planiranje i uređenje lokacija za selektivno prikupljanje otpada
NACRT STRATEGIJE RAZVOJA SBK (2021-2027)	
1. Poticati održiv ekonomski razvoj	1. Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti 1.1.3. Ojačati institucionalne kapacitete općinske administracije za proaktivnije usluge gospodarskim subjektima
2. Unaprijediti kvalitet življenja i održivog društvenog okruženja za sve građane	2. Unaprijeđena i lokalnim žiteljima, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlađe i penzionerske populacije) 2.5.1. Uključivanje socijalno osjetljivih osoba/učešće u osiguranju boljih uvjeta života socijalno ugroženih, starih i iznemoglih, invalida, civilnih žrtava rata, povratnika i razvoj socijalnih usluga neposrednim korisnicima 2.5.2. Radno osposobljavanje i školovanje socijalno osjetljivih osoba i manjinskih grupa
3. Poboljšati stanje okoliša i javnu infrastrukturu	3 Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima 3.3. Unapređivati integralno upravljanje otpadom i sistem cirkularne ekonomije 3.3.1. Planiranje i uređenje lokacija za selektivno prikupljanje otpada

Indikativni finansijski okvir

INDIKATIVNI FINANSIJSKI OKVIR ZA PERIOD VAŽENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA					
Oznaka strateškog cilja, prioriteta i mjere	Struktura finansiranja (u %)*	Ukupno (KM)	Budžet institucije (KM)	Ostali izvori	
				(KM)	Naziv potencijal nog izvora
1. Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti	20,3%	5.450.000	3.690.000	1.760.000	
1.1 Aktivirati nova ulaganja u gospodarstvo (strateške industrijske sektore = C), unaprijediti postojeće investicijske aktivnosti sa većom dodanom vrijednost proizvoda	10,3%	2.790.000	1.560.000	1.230.000	
1.1.1 Podrška privredi i njegovoj saradnji sa naučno-obrazovnim institucijama					
1.1.2. Unaprijediti podršku ženskom preduzetništvu i preduzetnički duh kod populacije mlađe od 35 godina		220.000	190.000	30.000	
1.1.3. Ojačati kapacitete općinske administracije za proaktivnije usluge privrednim subjektima		70.000	70.000		
1.1.4. Razvoj preduzećne infrastrukture		2.500.000	1.300.000	1.200.000	
1.2. Aktivirati i unaprijediti kapacitete za ekološku poljoprivrednu proizvodnju, veće dodane vrijednost	8,5%	2.300.000	1.860.000	440.000	
1.2.1. Unaprijediti programe podrške poljoprivrednim proizvođačima		2.100.000	1.700.000	400.000	
1.2.2. Unaprijeđene ekološke-poljoprivredne proizvodnje		200.000	160.000	40.000	
1.3. Razviti jedinstven turistički sadržaj uz valorizaciju lokalnih resursa	1,3%	360.000	270.000	90.000	
1.3.1. Zaštititi i valorizirati i promovirati kulturno historijsku baštinu u svrhu turističke ponude		200.000	150.000	50.000	
1.3.2. Razviti lokalne kapacitete za upravljanje turističkom destinacijom i statistikom praćenja broja noćenja i dolazaka turista		80.000	60.000	20.000	
1.3.3. Razviti turističku ponudu		80.000	60.000	20.000	
2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlađe i penzionerske populacije)	24,7%	6.645.000	5.081.000	1.564.000	
2.1. Unaprijediti kvalitetu formalnog i neformalnog obrazovanja	6,0%	1.630.000	1.490.000	140.000	
2.1.1. Povećati obuhvat djece u ustanovama predškolskog odgoja		250.000	150.000	100.000	
2.1.2. Podržati unapređenje nastavnih i		170.000	150.000	20.000	

vannastavnih programa u osnovnim i srednjim školama (sa posebnim naglaskom na STEM i digitalne vještine) i uskladiti ga sa zahtjevima tržišta rada i potražnjom za radnom snagom					
2.1.3. Podrška unapređenju školskim ustanovama		210.000	190.000	20.000	
2.1.4. Stipendiranje i dodjela nagrada najboljim učenicima i studentima		1.000.000	1.000.000		
2.2. Unaprijediti dostupnost, efikasnost i kvalitetu zdravstvenih usluga	0,6%	170.000	120.000	50.000	
2.2.1. Razviti programe prevencije bolesti i zaštite, zdravlja stanovništva		170.000	120.000	50.000	
2.3. Podrška unapređenju uvjeta za bavljenje rekreativnim sportskim aktivnostima za sve dobne skupine	0,7%	200.000	150.000	50.000	
2.3.1. Održavanje i unapređenje sportske infrastrukture u vlasništvu Općine Novi Travnik		200.000	150.000	50.000	
2.4. Poticanje modela kulture prilagođenog potrebama svih generacija općine Novi Travnik	4,2%	1.150.000	800.000	350.000	
2.4.1. Podrška razvoju infrastrukture namijenjene kulturnim sadržajima		1.150.000	800.000	350.000	
2.5. Unapređenje standarda u oblasti socijalne zaštite i inkluzije/uključivanja	6,8%	1.850.000	1.180.000	670.000	
2.5.1. Uključivanje socijalno osjetljivih osoba/učešće u osiguranju boljih uvjeta života socijalno ugroženih, starih i iznemoglih, invalida, civilnih žrtava rata, povratnika i razvoj socijalnih usluga neposrednim korisnicima		500.000	380.000	120.000	
2.5.2. Radno osposobljavanje i školovanje socijalno osjetljivih osoba i manjinskih grupa		950.000	500.000	450.000	
2.5.3. Unapređenje uvjeta aktivnog življenja za osobe treće dobi		400.000	300.000	100.000	
2.6. Unapređenje položaja mladih	4,5%	1.210.000	1.000.000	210.000	
2.6.1. Podrška natalitetnim politikama kroz porodične naknade za svako novorođeno dijete na području općine Novi Travnik i subvencioniranje paketa higijenskih paketa pomoći		500.000	400.000	100.000	
2.6.2. Razvoj poticajnog okruženja za samozapošljavanje mladih		400.000	350.000	50.000	
2.6.3. Razvoj svijesti mladih o značaju kreativnog provođenja slobodnog vremena i pružanje podrške mladim u organizaciji kulturnih i sportskih aktivnosti i događaja		310.000	250.000	60.000	
2.7. Razvoj partnerstva sa organizacijama civilnog društva NVO	1,4%	390.000	300.000	90.000	
2.7.1. Financiranje projekata koji su u skladu sa ciljevima Općine		390.000	300.000	90.000	
2.8. Unapređenje sigurnosti na području općine Novi Travnik	0,1%	45.000	41.000	4.000	
2.8.1. Podrška edukativnim programima o sistemu javne sigurnosti, prevenciji i načinima na koje građani mogu doprinijeti poboljšanju sigurnosnog stanja		45.000	41.000	4.000	
3 Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima	54,29%	14.750.00	11.800.000	2.950.000	

3.1. Unapređenje energijske efikasnosti	9,3%	2.500.000	2.000.000	500.000	
3.1.1. Sufinanciranje utoljavanja zgrada, individualnih i javnih objekata		2.500.000	2.000.000	500.000	
3.2. Unaprjeđenje upravljanja otpadnim i oborinskim vodama i uređenje vodotokova	13,5%	3.650.000	2.800.000	850.000	
3.2.1. Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja vodovodne i kanalizacijske mreže		3.650.000	2.800.000	850.000	
3.3. Unapređivati integralno upravljanje otpadom i sistem cirkularne ekonomije	1,1%	300.000	150.000	150.000	
3.3.1. Planiranje i uređenje lokacija za selektivno prikupljanje otpada		300.000	150.000	150.000	
3.4. Razvoj prometne infrastrukture	26,0%	7.000.000	5.800.000	1.200.000	
3.4.1. Izgradnja prometne infrastrukture prema usvojenim planovima:		7.000.000	5.800.000	1.200.000	
3.5. Uređenje, infrastrukturno opremanje i zaštita javnih prostora	2,6%	700.000	550.000	150.000	
3.5.1. Uređenje i održavanje drugih javnih prostora (ulice, mostovi, trgovi, spomenici, fontane, šetnice, javna rasvjeta)		700.000	550.000	150.000	
3.6. Povećati otpornost lokalne uprave na krize	2,2%	600.000	500.000	100.000	
3.6.1. Poboljšati funkcioniranje sustava zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća		600.000	500.000	100.000	
Ukupno iz strateškog dokumenta**	100%	26.845.000	20.571.000	6.274.000	
PREGLED PO IZVORIMA (iznosi u KM i procenti) ujednačiti kolone sa planiranjem					
Budžetska sredstva		Kreditna sredstva	Sredstva EU	Ostale donacije	
KM		KM	KM	KM	
76,6%		10,7%	5,5%	7,1%	

Sažeti pregled strateškog dokumenta

SAŽETI PREGLED STRATEŠKOG DOKUMENTA				
Redni broj i oznaka	NAZIV	Indikatori i finansijski izvori		
1. Strateški cilj	Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti	Indikatori strateškog cilja	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Broj zaposlenih Broj nezaposlenih	4380 3323	Rast zaposlenih od 3% Pad nezaposlenih 5%
		Broj aktivnih privrednih subjekata	434	Rast aktivnih privrednih subejakata za 3%
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		3.690.000	1.760.000	5.450.000
1.1. Prioritet	Aktivirati nova ulaganja u gospodarstvo (strateške industrijske sektore = C), unaprijediti postojeće investicijske aktivnosti sa većom dodanom vrijednost proizvoda	Indikatori prioriteta	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Mreža saradnje sa srodnim tvrtkama iz dijaspore	-	Da
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
1.1.1. Mjera	Podrška privredi i njenoj suradnji sa naučno- obrazovnim institucijama	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027

		Sporazum o saradnji sa visokoškolskim obrazovnim institucijama	-	Da
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		-	-	-
1.1.2. Mjera	Unaprijediti podršku ženskom preduzetništvu i preduzetnički duh kod populacije mlađe od 35 godina	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Broj podržanih biznisa	cca 5 godišnje	cca 15 godišnje
		Broj novozaposlenih	cca 7 godišnje	cca 21 godišnje
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		190.000	30.000	220.000
1.1.3. Mjera	Ojačati kapacitete općinske administracije za proaktivnije usluge privrednim subjektima	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Broj uposlenih na poslovima pripreme projekata	-	3
		Broj zaposlenih	-	3 osobe u periodu strateškog vremenskog okvira
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		70.000	70.000	
1.1.4. Mjera	Razvoj preduzetničke infrastrukture	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Razvoj infrastrukture u Industrijsko uslužnoj zoni Neobarje	Prometnice 2420 m i jedan priključak na magistralnu cestu M16.4 Hidroinfrastruktura 6557 m	Prometnice 2000 m i drugi priključak na magistralnu cestu M16.4 Javna rasvjeta na S1 – 1500 m Hidroinfrastruktura 1500 m i prečistač otpadnih voda
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		1.300.000	1.200.000	2.500.000
1.2. Prioritet	Aktivirati i unaprijediti kapacitete za ekološku-poljoprivrednu proizvodnju, veće dodane vrijednost	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Broj podržanih preduzetnika	10	15
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		1.860.000	440.000	2.300.000
Mjera 1.2.1.	Unaprijediti programe podrške poljoprivrednim proizvođačima	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Broj novozaposlenih	-	30

		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		1.700.000	400.000	2.100.000
Mjera 1.2.2.	Unaprijeđene ekološke-poljoprivredne proizvodnje	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Broj radionica	5	10
		Broj polaznika	120	250
		Izvoz lokalnih poljoprivrednih proizvoda	0	Rast 2% u odnosu na 2021. godinu
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		160.000	40.000	200.000
Prioritet 1.3.	Razviti jedinstven turistički sadržaj uz valorizaciju lokalnih resursa	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Broj noćenja	-	Godišnji rast broja turista do 3%
		Broj turističkih Posjeta	-	Godišnji rast broja noćenja i posjeta do 3%
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		270.000	90.000	360.000
Mjera 1.3.1.	Zaštiti i valorizirati i promovirati kulturno historijsku baštinu u svrhu turističke ponude	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Razvijen minimalno jedan novi turistički proizvod sa obilježjima kulturno historijske baštine na području općine Novi Travnik	-	Minimalno 1 novi proizvod sa obilježjima kulturno historijske baštine u ponudi općine Novi Travnik
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		150.000	50.000	200.000
Mjera 1.3.2.	Razviti lokalne kapacitete za upravljanje turističkom destinacijom i statistikom praćenja broja noćenja i dolazaka turista	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Broj uposlenih	1	3
		Postavljena evidencija turističkih posjeta i noćenja	-	Uspostavljeno
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		60.000	20.000	80.000
Mjera 1.3.3.	Razviti turističku ponudu	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Izrađen marketing plan promidžbe turizma	-	DA
		Plan i program održavanja turističkih manifestacija	-	DA
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		60.000	20.000	80.000
2. Strateški cilj	Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Procenat stanovnika općine zadovoljno javnim i socijalnim servisima	-	90% zadovoljnih stanovnika

	populacije)	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		5.081.000	1.564.000	6.645.000
Prioritet 2.1.	Unaprijediti kvalitetu formalnog i neformalnog obrazovanja	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		1.490.000	140.000	1.630.000
Mjera 2.1.1.	Povećati obuhvat djece u ustanovama predškolskog odgoja	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Broj predškolske djece	150 cca	210 cc
		Vrtićki kapaciteti	3	5
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		150.000	100.000	250.000
Mjera 2.1.2.	Podržati unapređenje nastavnih i vannastavnih programa u osnovnim i srednjim školama (sa posebnim naglaskom na STEM i digitalne vještine) i uskladiti ga sa zahtjevima tržišta rada i potražnjom za radnom snagom	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Broj opremljenih kabineta	7	12
		Broj djece učesnika natjecanja	50 cca	70
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		150.000	20.000	170.000
Mjera 2.1.3.	Podrška unapređenju školskim ustanovama	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Broj obnovljenih objekata	-	7
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		190.000	20.000	210.000
Mjera 2.1.4.	Stipendiranje i dodjela nagrada najboljim učenicima i studentima	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Broj podržanih učenika i studenata	120	150
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		1.000.000		1.000.000
Prioritet 2.2.	Unaprijediti dostupnost, efikasnost i kvalitetu zdravstvenih usluga	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		120.000	50.000	170.000
Mjera 2.2.1.	Razviti programe prevencije bolesti i zaštite, zdravlja stanovništva	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Broj programa zdravstvenog savjeta	-	3 programa

		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		120.000	50.000	170.000
Prioritet 2.3.	Podrška unapređenju uvjeta za bavljenje rekreativnim sportskim aktivnostima za sve dobne skupine	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Zadovoljstvo stanovnika sportskim aktivnostima	-	Zadovoljstvo korisnika 90% ispitanika
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		200.000	150.000	50.000
Mjera 2.3.1.	Održavanje i unapređenje sportske infrastrukture u vlasništvu Općine Novi Travnik	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Uredene sportske površine	-	Godišnji rast od 10 %
		Zadovoljstvo korisnika sportskih	-	Zadovoljni korisnici 90 % ispitanika
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		150.000	50.000	200.000
Prioritet 2.4.	Poticanje modela kulture prilagođenog potrebama svih generacija općine Novi Travnik	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Zadovoljstvo stanovnika općine Novi Travnik kulturnim sadržajem	-	Zadovoljno 90% ispitanika
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		800.000	350.000	1.150.000
Mjera 2.4.1.	Podrška razvoju infrastrukture namijenjene kulturnim sadržajima	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Budžetska sredstva za projekte kulture	1,5%	2,0%
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		800.000	750.000	1.550.000
Prioritet 2.5.	Unapređenje standarda u oblasti socijalne zaštite i inkluzije/uključivanja	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Zadovoljstvo žitelja socijalnom zaštitom i inkluzijom	-	Zadovoljno 90% ispitanika
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		1.180.000	670.000	1.850.000
Mjera 2.5.1.	Uključivanje socijalno osjetljivih osoba/učešće u osiguranju boljih uvjeta života socijalno ugroženih, starih i iznemoglih, invalida, civilnih žrtava rata, povratnika i razvoj socijalnih usluga neposrednim korisnicima	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Budžetski izdatci za socijalno osjetljive kategorije	1,7%	2,1%
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		380.000	120.000	500.000
Mjera 2.5.2.	Radno osposobljavanje i školovanje socijalno osjetljivih osoba i manjinskih	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027

	grupa	Obuhvat stanovništva	Obuhvat stanovništva 55%	Obuhvat stanovništva 80%
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		500.000	450.000	950.000
Mjera 2.5.3.	Unapređenje uvjeta aktivnog življenja za osobe treće dobi	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Obuhvat stanovništva	Obuhvat stanovništva 45%	Obuhvat stanovništva 80%
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		300.000	100.000	400.000
Prioritet 2.6.	Unapređenje položaja mladih	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Zadovoljstvo mladih svojim položajem u društvenoj zajednici	-	Zadovoljno 90% ispitanika
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		1.000.000	210.000	1.210.000
Mjera 2.6.1.	Podrška natalitetnim politikama kroz porodične naknade za svako novorođeno dijete na području općine Novi Travnik i subvencioniranje paketa higijenskih paketa pomoći	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Jednokratne potpore za rođenje djeteta Iznosi oslobođanja sektora trgovine za poticaje higijenskih potrepština za roditelje kroz 6 mjeseci	-	Usvojena mjera
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		400.000	100.000	500.000
Mjera 2.6.2.	Razvoj poticajnog okruženja za samozapošljavanje mladih	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Obuhvat mladih osoba	20%	55%
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		350.000	50.000	400.000
Mjera 2.6.3.	Razvoj svijesti mladih o značaju kreativnog provođenja slobodnog vremena i pružanje podrške mladim u organizaciji kulturnih i sportskih aktivnosti i događaja	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		250.000	60.0000	310.000
Prioritet 2.7.	Razvoj partnerstva sa organizacijama civilnog društva NVO	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Zadovoljstvo nevladinog sektora položajem u društvenoj zajednici	-	Zadovoljno 90% ispitanika
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		300.000	90.000	390.000
Mjera 2.7.1.	Financiranje projekata koji su u skladu sa ciljevima Općine	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027

		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		300.000	90.000	390.000
Prioritet 2.8.	Unapređenje sigurnosti na području općine Novi Travnik	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Zadovoljstvo stanovništva sigurnosnom situacijom u društvenoj zajednici	-	Zadovoljno 90% ispitanika
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		41.000	4.000	45.000
Mjera 2.8.1.	Podrška edukativnim programima o sistemu javne sigurnosti, prevenciji i načinima na koje građani mogu doprinijeti poboljšanju sigurnosnog stanja	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Ocjena stanja smanjenja sigurnosnog rizika rizika	-	Percepcija stanovništva o smanjenju sigurnosnih rizika za 10%
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		41.000	4.000	45.000
Strateški cilj 3	Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Potrošnja električne energije	-	Smanjenje do 25%
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		11.800.000	2.950.000	14.750.00
Prioritet 3.1.	Unapređenje energetske efikasnosti	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Potrošnja električne energije	-	Smanjenje do 25%
		Potrošnja čvrstih goriva	-	Smanjenje do 25%
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		2.000.000	500.000	2.500.000
Mjera 3.1.1.	Sufinanciranje utoljavanja zgrada, individualnih i javnih objekata	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Potrošnja električne energije	-	Smanjenje do 25%
		Potrošnja čvrstih goriva	-	Smanjenje do 25%
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		2.000.000	500.000	2.500.000
Prioritet 3.2.	Unaprjeđenje upravljanja otpadnim i oborinskim vodama i uređenje vodotokova	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Zadovoljstvo stanovnika upravljanja otpadnim i oborinskim vodama	-	Zadovoljno 90% ispitanika
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		2.800.000	850.000	3.650.000
Mjera 3.2.1.	Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja vodovodne i kanalizacijske mreže	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		% stanovništva priključen na kanalizaciju	55%	80% obuhvat stanovništva

		% stanovništva priključen na vodovod	85%	99 % obuhvat stanovništva
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		2.800.000	850.000	3.650.000
Prioritet 3.3.	Unapređivati integralno upravljanje otpadom i sistem cirkularne ekonomije	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Zadovoljstvo stanovništva upravljanjem otpadom u društvenoj zajednici	-	Zadovoljno 90% ispitanika
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		150.000.000	150.000	300.000
Mjera 3.3.1.	Planiranje i uređenje lokacija za selektivno prikupljanje otpada	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		150.000.000	150.000	300.000
Prioritet 3.4.	Razvoj prometne infrastrukture	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Zadovoljstvo stanovništva prometnom infrastrukturom u društvenoj zajednici	-	Zadovoljno 90% ispitanika
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		5.800.000	1.200.000	7.000.000
Mjera 3.4.1.	Izgradnja prometne infrastrukture prema usvojenim planovima:	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Duljina prometnica		
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		5.800.000	1.200.000	7.000.000
Prioritet 3.5.	Uređenje, infrastrukturno opremanje i zaštita javnih prostora	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Zadovoljstvo stanovništva uređenje, infrastrukturno opremanje i zaštita javnih prostora u društvenoj zajednici	-	Zadovoljno 90% ispitanika
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		550.000	150.000	700.000
Mjera 3.5.1.	Uređenje i održavanje drugih javnih prostora (ulice, mostovi, trgovi, spomenici, fontane, šetnice, javna rasvjeta)	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Uređene površine		
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		550.000	150.000	700.000
Prioritet 3.6.	Povećati otpornost lokalne uprave na krize	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Zadovoljstvo stanovništva upravljanjem u kriznim situacijama u društvenoj	-	Zadovoljno 90% ispitanika

		zajednici		
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		500.000	100.000	600.000
Mjera 3.6.1.	Poboljšati funkcioniranje sustava zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		500.000	100.000	600.000

Detaljno prikazani prioriteti i mjere

Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti		
Prioritet	1.1 Aktivirati nova ulaganja u privredu (strateške industrijske ektore = C), unaprijediti postojeće investicijske aktivnosti sa većom dodanom vrijednost proizvoda		
Naziv mjere	1.1.1 Podrška privredi i njena saradnja sa naučno- obrazovnim institucijama		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je podrška privrednim subjektima u strateškom sektoru C, za povećanje konkurentnosti praćenje inovacijama, novim čistim tehnologijama i međunarodnim standardima. Ova mjera ima za cilj jačanje izvozne orijentacije privrede i investicija u finalizaciju proizvoda, za stvaranje dodane vrijednosti. Nužno je raditi na umrežavanju privrede i uključivanje u lance. Dodatno povezivanje malih privrednih subjekata i obrta sa velikim subjektima sektora C (prerađivačka industrija) da bi postigla potrebna razina pametne specijalizacije u proizvodnji potrebnih komponenti u okviru lanaca vrijednosti. Zbog negativnih utjecaja pandemije na poslovanje kompanija (smanjenje obima industrijske proizvodnje, izvoza i sl.), potrebni su poticaji i subvencije za očuvanje likvidnosti i održavanje zapošljavanja. Područje djelovanja mjere usmjereno je na: - Podršku privrednim subjektima za uvezivanje sa obrazovnim institucijama institucijama u cilju kreiranja proizvoda dodane vrijednosti u strateškom sektoru C; - Osigurati umrežavanje lokalnih industrijskih proizvođača sa srodnim tvrtkama iz dijaspore - sporazum o saradnji sa visoko-školskim institucijama		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Broj zaposlenih	4380	Rast zaposlenih od 3%
	Broj nezaposlenih	3323	Pad nezaposlenih 5%
	Broj aktivnih privrednih subjekata	434	Rast aktivnih privrednih subejakata za 3%
	Mreža saradnje sa srodnim tvrtkama iz dijaspore Sporazum o saradnji sa visokoškolskim obrazovnim institucijama	-	Da
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unaprijeđenje usluga prema investitorima, kvalitetnija promidžba investicionih prilika, veći priliv investicija		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: -	troškovi administracije (stalna aktivnost)	troškovi administracije (stalna aktivnost)
	Izvor: -	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022-2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Služba za privredu, poduzetništvo i lokalni ekonomski razvoj		
Nosioci mjere	Služba za privredu, poduzetništvo i lokalni ekonomski razvoj		
Ciljne grupe	Postojeći i potencijalni investitori		
Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti		
Prioritet	1.1 Aktivirati nova ulaganja u privredu (strateške industrijske ektore = C), unaprijediti postojeće investicijske aktivnosti sa većom dodanom vrijednost proizvoda		
Naziv mjere	1.1.2. Poticati razvoj preduzetništva, osobito kod žena i populacije mlađe od 35.god.		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj mjere je osiguranje povoljnih uvjeta za podršku preduzetničke infrastrukture, nabave opreme, novih tehnologija, edukacije i umrežavanja. Ključna područja djelovanja: - Unaprijediti postojeće grant podrške za pokretanje novih start-up biznisa namijenjenih		

	mladima i ženama preduzetnicama - Finansijska Podrška obrtnicima, - Unaprijediti kapacitete LER-a Općine Novi Travnik za proaktivniju pripremu projektne dokumentacije za Osnazivanje preduzetničkih kapaciteta, prekogranična saradnja IPA III sredstva, ostali raspoloživi fondovi EU i međunarodnih organizacija		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Broj podržanih biznisa	cca 5 godišnje	cca 15 godišnje
	Broj novozaposlenih	cca 7 godišnje	cca 21 godišnje
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvoj i unapređenje poslovanja MSP, podrška obrtima i opstanak pojedinih obrta, samozapošljavanje kroz osnivanje vlastitog biznisa		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 220.000	190.000 KM	30.000 KM
	Izvor: Općina, Više razine, grant sheme	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022-2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za privredu, poduzetništvo i lokalni ekonomski razvoj		
Ciljne grupe	Privredni subjekti MSP, samostalni privrednici, samozapošljavanje nezaposlenih kroz osnivanje vlastitog biznisa		
Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti		
Prioritet	1.1 Aktivirati nova ulaganja u privredu (strateški industrijski sektori = C), unaprijediti postojeće investicijske aktivnosti sa većom dodanom vrijednost proizvoda		
Naziv mjere	1.1.3. Ojačati kapacitete općinske administracije za proaktivnije usluge privrednim subjektima		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj mjere je kapacitetom ojačati i osigurati edukativnu i stručnu podršku u pripremi biznis planova, savjetodavna uloga, implementaciji projekata za preduzeća; Organiziranje edukativnih programa o osnovama preduzetništva, izradi biznis planova i drugim temama vezanim za poslovne vještine; - Edukacija lokalnih privrednih subjekata - Ojačati ljudske kapacitete u Općini Novi Travnik koji će biti direktno na usluzi privrednicima a ujedno će biti educirana za pripremu i implementaciju projekata		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Broj uposlenih na poslovima pripreme projekata	0	3
	Broj zaposlenih	0	3 osobe u periodu strateškog vremenskog okvira
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Pružanje ekonomskih, pravnih i finansijskih informacija. Organizacija edukativnih programa vezanih za osnove preduzetništva, Inkubiranje biznisa do 30 na godišnjem nivou (IT sektor)		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 70.000KM	70.000 KM	KM
	Izvor: Općina, finansiranje iz projekata	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022- 2027 godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za privredu, poduzetništvo i lokalni ekonomski razvoj		
Ciljne grupe	MSP, preduzetnici, svi zainteresirani za razvoj vlastitog biznisa		
Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti		
Prioritet	1.1 Aktivirati nova ulaganja u gospodarstvo (strateški industrijski sektori = C), unaprijediti postojeće investicijske aktivnosti sa većom dodanom vrijednost proizvoda		

Naziv mjere	1.1 . 4. Razvoj preduzetničke infrastrukture		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Razvoj kapaciteta i infrastrukture industrijsko uslužne zone Općine Novi Travnik Podrška preduzetnicima za učešće na sajmovima Podrška preduzetnicima pri certificiranju proizvodnje i proizvoda Podrška korištenju OIE (obnovljivi izvori energije)		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Donošenje regulacionog plana za poslovnu zonu Stojkovići	-	Usvojen plan
	Razvoj infrastrukture u Industrijsko uslužnoj zoni Neobarje	Putevi 2420 m i jedan priključak na magistralnu cestu M16.4 Hidroinfrastruktura 6557 m	Putevi 2000 m i drugi priključak na magistralnu cestu M16.4 Javna rasvjeta na S1 – 1500 m Hidroinfrastruktura 1500 m i prečistač otpadnih voda
	Promocija investicijskih potencijala općine Novi Travnik	-	Izrađen plan promidžbe investicijskih potencijala općine Novi Travnik
	Unaprijeđenje poslovne infrastrukture u zoni BNT	-	Osigurana infrastruktura u zoni BNT
Razvojni učinak i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Inkubiranje biznisa na jednom mjestu i uspostava preduzetničkog inkubatora		
Indikativna financijska konstrukcija sa izvorima financiranja	Iznos: 2.500.000 KM	Iznos: 1.300.000 KM	Iznos: 1.200.000 KM
	Izvor: Općina, financiranje iz projekata	Budžet	Izvor: Financiranje iz projekata
Razdoblje implementacije mjere	2022- 2027 godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nositelji mjere	Služba za gospodarstvo, poduzetništvo i lokalni ekonomski razvoj		
Ciljne grupe	MSP, preduzetnici, svi zainteresirani za razvoj vlastitog biznisa		
Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti		
Prioritet	1.2. Aktivirati i unaprijediti kapacitete za ekološku-poljoprivrednu proizvodnju, veće dodane vrijednost		
Naziv mjere	1.2.1. Unaprijediti programe podrške poljoprivrednim proizvođačima		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj mjere je unaprijediti postojeće programe podrške poljoprivrednoj proizvodnji i osigurati dodatnu suradnju sa visoko-školskim institucijama na pripremi projekata IPA III za unaprijeđenje poljoprivredne proizvodnje; Ova mjera treba djelovati u smjeru: - Revizije postojećih grant sredstava i sagledati mogućnosti za njihovo unaprijeđenje, u smislu plaćanje dijela doprinosa na plaću za novo zapošljavanje, sufinansiranje kamata na kredite kod poslovnih banaka i sl. - Pružiti popodršku lokalnim poljoprivrednicima u nabavi opreme za preradu voća, mlijeka, ljekovitog bilja, žitarica, povrća.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Broj podržanih preduzetnika	0	10
	Broj novozaposlenih	0	30
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvoj postojećih obrta, obezbjeđenje opstanka starih tradicionalnih zanata, Registrovanje novih biznisa		
Indikativna finansijska konstrukcija sa	Iznos:2.100.000KM	1.700.000 KM	400.000 KM

Izvorima finansiranja	Izvor: Općina	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za privredu, poduzetništvo i lokalni ekonomski razvoj		
Ciljne grupe	MSP u sektoru poljoprivrede i OPG-ovi		
Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijeđena konkurentska pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti		
Prioritet	1.2. Aktivirati i unaprijediti kapacitete za ekološku-poljoprivrednu proizvodnju, veće dodane vrijednosti		
Naziv mjere	1.2.2. Unaprijediti programe ekološke-poljoprivredne proizvodnje		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Osigurati savjetodavnu podršku u bio i ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji; Organiziranje edukativnih programa o uzgoju bobičastog voća, unaprijeđenije prerade mlijeka i mliječnih proizvoda od autohtonih pasmina krava i ovaca, a područje usmjerenja ove mjere je: - Značajnija i jača saradnja sa visoko-školskim institucijama u cilju kreiranja lokalnih proizvoda geografskog porijekla, standardizacije i njihovog plasmana na regionalnom i međunarodnom tržištu - Osigurati promociju lokalnih poljoprivrednih proizvoda u vidu gastro ponude		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Broj radionica	5	10
	Broj polaznika	120	250
	Izvoz lokalnih poljoprivrednih proizvoda	0	Rast 2% u odnosu na 2021. godinu
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unapređenje znanja o preduzetništvu, planiranju novih poslovnih aktivnosti, razvoj poslovnih vještina		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 200.000	160.000	40.000
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za privredu, poduzetništvo i lokalni ekonomski razvoj		
Ciljne grupe	Mali poljoprivredni proizvođači, poslovni subjekti sektora poljoprivrede, svi zainteresovani za razvoj i unaprijeđenje poljoprivredne proizvodnje		
Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijeđena konkurentska pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti		
Prioritet	1.3. Razviti jedinstven turistički sadržaj uz valorizaciju lokalnih resursa		
Naziv mjere	1.3.1. Zaštititi, valorizirati, promovirati kulturno historijsku baštinu u svrhu turističke ponude		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj mjere je razvoj turističkog sadržaja u okviru kulturno-historijske baštine nekropole stećaka upisane na UNESCO-ovu listu za unaprijeđenije turističke ponude Općine Novi Travnik. Stoga je nužno definirati sve atraktivne turističke resurse sa potencijalom koje je potrebno proglasiti područjima od općeg interesa za razvoj turizma i pružiti podršku valorizaciji tih destinacija. U sklopu ove mjere razvit će se jedinstveno gastro ponuda koja će biti vezana za tradicionalna jela. Ova mjera podrazumijeva edukaciju i kategorizaciju seoskih gazdinstava za bavljenje seoskim i planinskim turizmom, uspostavljanje interaktivnog portala sa ponudom objekata za smještaj i informacijama o sadržajima boravka i linijama kretanja Okvirna područja djelovanja odnose se na: - Mapiranje svih turističkih resursa u Općini i proglašenje resursa od značaja za razvoj turizma; - edukaciju i opremanje seoskih domaćinstava za ruralni turizam; - izgradnja lovačkih domova i promocija lovstva; - izgradnju infrastrukture za zimski turizam - promoviranje i podrška zoni nekropole stećaka Maculje područja Novi Travnik;		

Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Broj noćenja	-	Godišnji rast broja turista do 3%
	Broj turističkih Posjeta	-	Godišnji rast broja noćenja i posjeta do 3%
	Razvijen minimalno jedan novi turistički proizvod na području općine Novi Travnik	-	Minimalno 1 novi proizvod u ponudi općine Novi Travnik
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Otvaranje novih biznisa, samozapošljavanje i zapošljavanje		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 200.000	150.000	50.000
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2021-2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za privredu, poduzetništvo i lokalni ekonomski razvoj		
Ciljne grupe	Zainteresovani za samozapošljavanje putem osnivanja vlastitog biznisa iz oblasti turizma		
Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti		
Prioritet	1.3. Razviti jedinstven turistički sadržaj uz valorizaciju lokalnih resursa		
Naziv mjere	1.3.2. Razviti općinske kapacitete za upravljanje turističkom destinacijom i statistikom praćenja turističkih posjeta		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj mjere da se u suradnji sa Turističkom zajednicom SBK razviju modeli za upravljanje turističkom destinacijom na razini općine. Okvir za djelovanje mjere je: - Razviti lokalne ljudske kapacitete za upravljanje turističkom destinacijom - Razviti modele za prikupljanje statističke evidencije dolazaka i noćenja turista na području Općine Novi Travnik, te anketa o zadovoljstvu turista		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Broj uposlenih	1	3
	Postavljena evidencija turističkih posjeta i noćenja	-	Uspostavljeno
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Kvalitetno organizovan mentoring povećava uspješnost i održivost podržanih biznisa		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 80.000	60.000	20.000
	Izvor:	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022-2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za privredu, poduzetništvo i lokalni ekonomski razvoj		
Ciljne grupe	Mali iznajmljivači, OPG ruralnih područja, ugostiteljski objekti		
Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijeđena konkurentna pozicije općine Novi Travnik u regionalnim i globalnim lancima vrijednosti		
Prioritet	1.3. Razviti jedinstven turistički sadržaj uz valorizaciju lokalnih resursa		
Naziv mjere	1.3.3. Razviti turističku ponudu		

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je učiniti Novi Travnik atraktivnom turističkom destinacijom za domaće i strane turiste, kroz definiranje turističke ponude i kontinuiranu promociju uz podršku turističkim manifestacijama. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - izradu marketing plana i plana promocije turizma općine Novi Travnik; - promociju turizma u saradnji sa putničkim/turističkim agencijama i Turističkom zajednicom općine (nakon uspostavljanja) i Turističkom zajednicom SBK/KSB - program podrške turističkim manifestacijama (festivalima, sajmovima i drugim manifestacijama).		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Izrađen marketing plan promocije turizma	NE	DA
	Broj sajмова		
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Rast interesa investitora, povećan priliv investicija		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 80.000	60.000 KM	20.000 KM
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2021 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za privredu, poduzetništvo i lokalni ekonomski razvoj		
Ciljne grupe	Domaći i strani turisti, ugostiteljski sector OPG-ovi ruralnih područja		

Veza sa strateškim ciljem	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)		
Prioritet	2.1. Unaprijediti kvalitet formalnog i neformalnog obrazovanja		
Naziv mjere	2.1.1. Povećati obuhvat djece u ustanovama predškolskog odgoja		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere da se povećaju kapaciteti u ustanovama predškolskog odgoja u privatnom ili javnom sektoru uz ispunjavanje standarda sa ciljem povećanja obuhvata cjelodnevnom boravkom.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Broj predškolske djece	cca 120	cca 180
	Vrtićki kapaciteti	3	5
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Socijalizacija djece i unapređenje predškolskog odgoja rasterećenje roditelja, zadovoljstvo i zdravo odrastanje djecu		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 250.000	150.000	100.000
	Izvor:	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2021 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		

Nosioci mjere	Služba za opću upravu i društvene djelatnosti		
Ciljne grupe	Djeca predškolskog uzrasta,		
Veza sa strateškim ciljem	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)		
Prioritet	2.1. Unaprijediti kvalitet formalnog i neformalnog obrazovanja		
Naziv mjere	2.1.2. Podržati unapređenje nastavnih i vannastavnih programa u osnovnim i srednjim školama (sa posebnim naglaskom na STEM i digitalne vještine) i uskladiti ga sa zahtjevima tržišta rada i potražnjom za radnom snagom		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj mjere je pružiti podrške nabavci opreme, softvera i edukacija nastavnika se osigurava poboljšanje kvaliteta nastavnih programa u razvoju digitalnih vještina učenika. Koristeći programe viših razina vlasti i međunarodnih razvojnih agencija u BiH osigurati podrške: - osnovnim i srednjim školama u nabavci računarske opreme i dodatne obuke nastavnika u cilju unapređenja on line nastave i unapređenja digitalnih vještina učenika; - Takmičenje osnovnih škola iz znanja		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Broj opremljenih kabineta	7	12
	Broj djece učesnika takmičenja	50 cca	70
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvoj vještina učenika u programiranju, robotici i rast zainteresovanosti za studiranje i rad u IT sektoru		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 170.000 KM	150.000 KM	20.000 KM
	Izvor:	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022-2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za opću upravu i društvene djelatnosti, obrazovne institucije na području općine Novi Travnik, Ministarstvo obrazovanja SBK		
Ciljne grupe	Učenici i nastavno osoblje osnovnih i srednjih škola		
Veza sa strateškim ciljem	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)		
Prioritet	2.1. Unaprijediti kvalitet formalnog i neformalnog obrazovanja		
Naziv mjere	2.1.3. Podrška unaprijeđenju školskim ustanovama		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj mjere je poboljšanje uvjeta za boravak djece i realizaciju natsvanih programa, Poboljšanjem prostornih uslova rada i opremljenosti osnovnih i srednjih škola		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Broj obnovljenih objekata		7
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Poboljšavanjem prostornih uslova i opreme, raste kvalitet nastavnog procesa sa konačnim izlaznim rezultatom učenici završavaju osnovne i srednje škole sa višim nivoom znanja		

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 210.000KM	190.000	20.000
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za opću upravu i društvene djelatnosti		
Ciljne grupe	Učenici i nastavno osoblje osnovnih i srednjih škola		
Veza sa strateškim ciljem	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)		
Prioritet	2.1. Unaprijediti kvalitet formalnog i neformalnog obrazovanja		
Naziv mjere	2.1.4. Stipendiranje i dodjela nagrada najboljim učenicima i studentima		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Dodjelom nagrada učenici i studenti se motivišu na postizanje boljih rezultata; nagrađuju se za već ostvarene rezultate; - Stipendiranje učenika i studenata - Podrška mladim uspješnim pojedincima, dobitnicima najvećih priznanja i nagrada		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Broj podržanih učenika i studenata	120	150
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Veći broj učenika i studenata koji su motivisani za postizanje dobrih rezultata, obezbjeđeni uslovi za nesmetano pohađanje nastave,		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 1.000.000	1.000.000	
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2021 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za opću upravu i društvene djelatnosti		
Ciljne grupe	Učenici i studenti koji postižu dobre rezultate		
Veza sa strateškim ciljem	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)		
Prioritet	2.2. Unaprijediti dostupnost, efikasnost i kvalitet zdravstvenih usluga		
Naziv mjere	2.2.1. Razviti programe prevencije bolesti i zaštite, zdravlja stanovništva		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Implementacija konkretnih programa koji imaju cilj prevenciju bolesti i zaštite zdravlja stanovništva - Podrška razvoju zdravstvene infrastrukture i u nabavci neophodne medicinske opreme		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027

	Broj programa zdravstvenog savjeta	-	3 programa
	Broj stanovnika koji su uključeni u programe zdravstvenog savjeta	-	Obuhvat iz svih dobnih skupina stanovništva
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Primjena mjera i realizacija projekata doprinosi poboljšanju Javnog zdravlja		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 170.000 KM	120.000	50.000
	Izvor:	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za opću upravu i društvene djelatnosti		
Ciljne grupe	Stanovništvo		
Veza sa strateškim ciljem	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)		
Prioritet	2.3. Podrška unapređenju uslova za bavljenje rekreativnim sportskim aktivnostima za sve dobne skupine		
Naziv mjere	2.3.1. Održavanje i unapređenje sportske infrastrukture u vlasništvu Općine Novi Travnik		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Održavanje i unapređenje sportske infrastrukture je osnovna pretpostavka za bavljenje rekreativnim i takmičarskim sportskim aktivnostima za sve dobne uzraste; - Podrška organizaciji sportskih i rekreativnih aktivnosti za sve dobne uzraste i invalide, uz promociju zdravog načina življenja i ostvarenje socijalnih kontakata; - Sportski susreti srednjih škola - Promocija zdravih životnih stilova i značaja bavljenja sportom za sve dobne skupine; - Podrška sportskim klubovima koji rade sa invalidnim licima		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Uredene sportske površine	-	Godišnji rast od 10 %
	Zadovoljstvo korisnika sportskih	-	Zadovoljni korisnici 90 % ispitanika
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Povećanje učešća stanovništva svih dobnih struktura u rekreativnim i takmičarskim sportskim aktivnostima direktno utiče na zdrav način življenja, socijalnu inkluziju/Javno zdravlje		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 200.000	150.000	50.000
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2021 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za opću upravu i društvene djelatnosti		
Ciljne grupe	Stanovništvo		
Veza sa strateškim ciljem	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)		
Prioritet	2.4. Posticanje modela kulture prilagođenog potrebama svih generacija Općine Novi Travnik		
Naziv mjere	2.4.1. Podrška razvoju infrastrukture namjenjene kulturnim sadržajima		

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Podrška opremanju objekata kulturnih ustanova u cilju osiguranja uvjeta za realizaciju kulturno-umjetničkih programa - Podrška institucijama kulture za rad, poboljšanje prostornih uslova rada i opremljenosti; - Podrška konkretnim kulturnim projektima, manifestacijama, festivalima, izložbama, predstavama, te autorima književnih djela /podrška na osnovu javnog poziva i utvrđenih kriterija; - Podrška kulturnim ustanovama za manifestacije, festivale i projekte		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Budžetska sredstva za projekte kulture	1,5%	2,0%
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unapređenje kulturno-umjetničkih sadržaja i programa		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 1.550.000	800.000	750.000
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022-2027. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za opću upravu i društvene djelatnosti		
Ciljne grupe	Kulturne institucije, udruge i stanovništvo		
Veza sa strateškim ciljem	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)		
Prioritet	2.5. Unapređenje standarda u oblasti socijalne zaštite i inkuzije/uključivanja		
Naziv mjere	2.5.1. Uključivanje socijalno osjetljivih osoba/učešće u osiguranju boljih uvjeta života socijalno ugroženih, starih i iznemoglih, invalida, civilnih žrtava rata, povratnika i razvoj socijalnih usluga neposrednim korisnicima		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Osiguranje boljih uvjeta života za socijalno osjetljive/ugrožene osobe radeći na: - Nabavka pomagala za invalidna lica; - Sanacija objekata za invalidne osobe; - Pomoć u liječenju osoba oboljelih od leukemije, hepatitisa B i C i drugih teških hroničnih bolesti; - Urgentne socijalne pomoći; - Pomoć penzionerima i osobama treće životne dobi - Podrška i učešće u projektima ustanova koje se bave socijalnom zaštitom i NVO koje se bave socijalnom zaštitom		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Budžetski izdaci za socijalno osjetljive kategorije	1,7%	2,1%
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Implementacijom mjere i realizacijom projekata smanjuje se broj socijalno ugroženih porodica/osoba		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 500.000	380.000	120.000
	Izvor:	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za opću upravu i društvene djelatnosti		
Ciljne grupe	Socijalno ugrožene osobe/stari i iznemogli, invalidi, civilne žrtve rata, povratnici		
Veza sa strateškim ciljem	2. Unaprijeđena i lokalnim žiteljima, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)		

Prioritet	2.5. Unapređenje standarda u oblasti socijalne zaštite i inkluzije/uključivanja		
Naziv mjere	2.5.2. Radno osposobljavanje i školovanje socijalno osjetljivih osoba i manjinskih grupa		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Podrška školovanju socijalno osjetljivih osoba i manjinskih grupa (invalidna lica, manjske skupine), dokvalifikacija/prekvalifikacija u cilju zapošljavanja		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Broj lica uključenih u projekte	100	120
	Broj dokvalifikacija/ prekvalifikacija	-	15
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Stvaranje predpstavki za zapošljavanje i inkluzijeu socijalno osjetljivih osoba		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 950.000	500.000	450.000
	Izvor:	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022-2027. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za opću upravu i društvene djelatnosti		
Ciljne grupe	socijalno osjetljivih osoba i manjinskih grupa (invalidna lica, manjske skupine)		
Veza sa strateškim ciljem	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)		
Prioritet	2.5. Unapređenje standarda u oblasti socijalne zaštite i inkluzije/uključivanja		
Naziv mjere	2.5.3. Unapređenje uvjeta aktivnog življenja za osobe treće dobi		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Organizacija radnih, sportskih, izletničkih, kulturnih sadržaja za osobe treće dobi; - Projekti u suradnji sa umirovljenicima; - Podrška radu i aktivnostima NVO za zdravo starenje		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Obuhvat stanovništva	Obuhvat stanovništva 55%	Obuhvat stanovništva 80%
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Učešće stanovništva treće dobi u organiziranim programskim sadržajima kao učesnika ili promatrača ostvaruje se inkluzivnost i socijalni kontakti		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 400.000	300.000	100.000
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za opću upravu i društvene djelatnosti		
Ciljne grupe	socijalno osjetljivih osoba i manjinskih grupa (invalidna lica, manjske skupine)		
Veza sa strateškim ciljem	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)		
Prioritet	2.6. Unapređenje položaja mladih		

Naziv mjere	2.6.1. Podrška natalitetnim politikama kroz porodiljne naknade za svako novorođeno dijete na području općine Novi Travnik i subvencioniranje paketa higijenskih paketa pomoći		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Mjera podrazumijeva sufinansiranje higijenskih potrepština za rođenu djecu u periodu do 6 mjeseci nakon poroda .		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Jednokratne podrške za rođenje djeteta Iznosi oslobođanja sektora trgovine za poticaje higijenskih potrepština za roditelje kroz 6 mjeseci	-	Usvojena mjera
Razvojni efekt i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Doprinos preduzetničkoj infrastrukturi Broj mladih zaposlenih godinu dana nakon prestanka mjerere		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 500.000	400.000	100.000
	Izvor:	Budžet(KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za opću upravu i društvene djelatnosti		
Ciljne grupe	Mladi bračni parovi		
Veza sa strateškim ciljem	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)		
Prioritet	2.6. Unapređenje položaja mladih		
Naziv mjere	2.6.2. Razvoj poticajnog okruženja za samozapošljavanje mladih		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Edukativnim programima namijenjene mladim u suradnji sa visoko-školskim institucijama, jačati znanja o osnovama preduzetništva, pripremi biznisa kroz pripremu biznis plana i dodjela Grant sredstava za sufinansiranja vlastitog biznisa; - Unaprjeđenje postojećih Podrška samozapošljavanju kroz osnivanje vlastitog biznisa		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Obuhvat mladih osoba	20%	55%
	Obuhvat pokrenutih vlastitih biznisa	-	Godišnji rast za 3%
Razvojni efekt i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvijanje duha preduzetništva među mladim osobama		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 400.000	350.000	50.000
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za privredu, poduzetništvo i lokalni ekonomski razvoj		
Ciljne grupe	Mladi do 35 godina koji se vode na evidenciji nezaposlenih		

Veza sa strateškim ciljem	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)		
Prioritet	2.6. Unapređenje položaja mladih		
Naziv mjere	2.6.3. Razvoj svijesti mladih o značaju kreativnog provođenja slobodnog vremena i pružanje podrške mladim u organizaciji kulturnih i sportskih aktivnosti i događaja		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Podrška mladim osobama u cilju kvalitetnog korištenja slobodnog vremena, kroz različite kreativne sadržaje, programe - Podrška aktivizmu mladih - Podrška mladima za mobilnost putem javnih ustanova i omladinskih organizacija - Finansiranje projekata za mlade		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Obuhvat mladih učesnika u projektima	20%	55%
	Obuhvat projekata namijenjen mladim	15%	40%
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Kvalitetno ispunjeno slobodno vrijeme mladih, kroz uključivanje u različite sadržaje		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 310.000	250.000	60.0000
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022-2027. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za opću upravu i društvene djelatnosti,		
Ciljne grupe	Mlada populacija Općine Novi Travnik		
Veza sa strateškim ciljem	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)		
Prioritet	2.7. Razvoj partnerstva sa organizacijama civilnog društva NVO		
Naziv mjere	2.7.1. Finansiranje projekata koji su u skladu sa ciljevima Općine		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Finansiranje/sufinansiranje projekata koji su u skladu sa ciljevima Općine Novi Travnik,		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Broj aktivnih NVO	30	35
	Budžetska potpora za nevladin sektor	1,2%	1,5%
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Realizacijom projekata NVO doprinosi se ostvarenju strateških ciljeva i prioriteta Općine		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 390.000	300.000	90.000
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022- 2027. Godine		

Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za privredu, poduzetništvo i lokalni ekonomski razvoj		
Ciljne grupe	Stanovništvo Općine Novi Travnik		
Veza sa strateškim ciljem	2. Unaprijeđena i lokalnom stanovništvu, prilagođena dostupnost javnih i socijalnih servisa (sa aktivnijim usmjerenjem međugeneracijske solidarnosti, aktiviranjem mlade i penzionerske populacije)		
Prioritet	2.8. Unapređenje sigurnosti na području općine Novi Travnik		
Naziv mjere	2.8.1. Podrška edukativnim programima o sistemu javne sigurnosti, prevenciji i načinima na koje građani mogu doprinijeti poboljšanju sigurnosnog stanja		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	U organizaciji lokalne samouprave Općine Novi Travnik organizirati predavanja, savjetovanja i susrete lokalnog stanovništva i Civilne zaštite i PU u cilju prevencije delikvencije, kriminala i poboljšanja sigurnosne situacije; Ova mjera će se realizirati: - Organiziranjem tematskih sastanaka lokalnog stanovništva i Civilne zaštite i Policijske uprave vezanih za javnu sigurnost - Organiziranjem podizanja svijesti kod školske populacije o vršnjačkom nasilju		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Ocjena stanja smanjenja sigurnosnog rizika rizika	-	Percepcija stanovništva o smanjenju sigurnosnih rizika za 10%
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Smanjenje delikventnog ponašanja i unapređenje sigurnosne situacije na području općine Novi Travnik		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 45.000	41.000	4.000
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022-2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za Civilnu zaštitu		
Ciljne grupe	Stanovništvo Općine Novi Travnik		

Veza sa strateškim ciljem	3 Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.1. Unapređenje energetske efikasnosti i smanjenje emisije CO2		
Naziv mjere	3.1.1. Sufinansiranje utopljanja zgrada i poticaji korištenje obnovljivih izvora energije u zgradarstvu i ostalim sektorima		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Smanjenje potrošnje energije kroz uštede koje su rezultat utopljanja zgrada, individualnih objekata i javnih objekata, a mjera će se realizirati: - Podrška utopljanju objekata zajedničkog stanovanja. - Sufinansiranjem izrade termo fasada za objekte kolektivnog stanovanja - Edukacija i informisanje o energetske efikasnosti i održivosti, klimatskim promjenama i obnovljivim izvorima energije - Projekti energetske efikasnosti za javne objekte - Unapređenje energetske infrastrukture elektroenergetika, plinifikacija i toplifikacija/uvođenje daljinskog grijanja) - Nastavak modernizacije javne rasvjete u cilju podizanja energetske efikasnosti - Obnova voznog parka Općine - Promocija biciklizma		

	-Hidrogeološka istraživanja u cilju primjene OIE -Poticanje instaliranja obnovljivih kapaciteta u individualnom i zajedničkom stanovanju -Izgradnja električne punionice na općini Novi Travnik		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Električna energija	-	Smanjenje do 25%
	Prirodni plin	-	Smanjenje do 25%
	Čvrsta goriva	-	Smanjenje do 25%
Razvojni efekt i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Smanjenje potrošnje energije, manje zagađenje okoliša-zraka, smanjenje troškova za vlasnike objekata		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 2.500.000	2.000.000	500.000
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2021 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Službe za komunalne djelatnosti, obnovu i stambene poslove		
Ciljne grupe	Stanovništvo Općine Novi Travnik		
Veza sa strateškim ciljem	3. Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.2. Unaprjeđenje upravljanja otpadnim i oborinskim vodama i uređenje vodotoka		
Naziv mjere	3.2.1. Izgradnja, rekonstrukcija, sanacija i izgradnja vodovodne i kanalizacijske mreže		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Izgradnja i zamjena kanalizacijske infrastrukture u cilju prikupljanja svih otpadnih voda na području općine Novi Travnik i njihovo provođenje do Glavnog kolektora. Izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže zbog stabilnijeg opskrbe vodom smanjenja gubitaka vode. Mjera će djelovati u smjeru: - Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja vodovodne i kanalizacijske mreže na području Općine izgradnja i održavanje objekata vodoopskrbe rubnih naselja općine vodom -Sanacija gradskog vodovoda u ONT -Izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže u užem i širem gradskom području. -Izgradnja i rekonstrukcija vodoopskrbnih objekata -Izgradnja i rekonstrukcija kanalizacijske mreže (oborinske i fekalne) i izgradnja prečistača		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	% stanovništva priključen na kanalizaciju	-	97% obuhvat stanovništva
	% stanovništva priključen na vodovod	-	99 % obuhvat stanovništva
Razvojni efekt i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Zaštita voda, zraka i zdravlja stanovništva		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos:3.650.000	2.800.000	850.000,00
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2022 2027		

Institucija odgovorna za koordinaciju	JKP vodovod i kanalizacija, Općina Novi Travnik, JP Vilenica vodovod d.o.o.		
Nosioci mjere	Službe za komunalne djelatnosti, obnovu i stambene poslove		
Ciljne grupe	Stanovništvo Općine Novi Travnik		
Veza sa strateškim ciljem	3. Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.3. Unapređivati integralno upravljanje otpadom i sistem cirkularne ekonomije		
Naziv mjere	3.3.1. Planiranje i uređenje lokacija za selektivno prikupljanje otpada		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Unapređenje i razvoj infrastrukture za selektivno prikupljanje otpada: - Osiguranje higijenskih uvjeta odlaganja otpada; - Povećanje stepena reciklaže otpada - Smanjenje negativnih emisija iz sektora otpada - Izgradnja reciklažnog dvorišta - Potpora opremanju i jačanju kapaciteta JKP-a		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Zeleni otoci selektirani otpad, Pokrivenost uslugama prikupljanja otpada	Obuhvat stanovništva 65 %	Obuhvat stanovništva 85%
Razvojni efekt i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Selektivno prikupljanje otpada donosi značajne uštede, dolazi se do sirovina koje se ponovo koriste/ smanjuje se uvoz, a sve zajedno dovodi do razvoja malih i srednjih preduzeća		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 300.000	150.000	150.000
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2021 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za privredu, poduzetništvo i lokalni ekonomski razvoj		
Ciljne grupe	Svi proizvođači otpada/stanovništvo, svi poslovni subjekti.		
Veza sa strateškim ciljem	3. Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.4. Razvoj prometne infrastrukture		
Naziv mjere	3.4.1. Izgradnja prometne infrastrukture prema usvojenim planovima		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Izgradnja, sanacija i rekonstrukcija lokalnih i nekategoriziranih ulica sa saobraćajnom signalizacijom i drugim infrastrukturnim opremanjem u skladu sa suvremenim standardima (odvođenje oborinskih voda, trotoari, eventualno hortikulturno uređenje)		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Duljina saobraćajnica	-	Unaprijeđena mrežna putna infrastruktura na 99% obuhvata stanovništva
Razvojni efekt i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Izgradnjom prometne infrastrukture poboljšava se protok prometa gradskog i vangradskog. Štiti se okoliš u centru u pogledu emisija u zrak i buke. Skraćuju se vremena prevoze što dovodi do ušteda. Sve zajedno kreira povoljniji ambijent za život, i unapređuje konkurentnost općine Novi Travnik.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 7.000.000	5.800.000	1.200.000
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)

Period implementacije mjere	2021 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općins Novi Travnik		
Nosioci mjere	Službe za komunalne djelatnosti, obnovu i stambene poslove		
Ciljne grupe	Svi proizvođači otpada/stanovništvo, svi poslovni subjekti.		
Veza sa strateškim ciljem	3. Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.5. Uređenje, infrastrukturno opremanje i zaštita javnih prostora		
Naziv mjere	3.5.1. Uređenje i održavanje drugih javnih prostora (ulice, mostovi, trgovi, spomenici, fontane, šetnice, javna rasvjeta)		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Uređenje i održavanje javnih prostora (ulice, mostovi, trgovi, spomenici, fontane, šetnice, javna rasvjeta). Hotikulturno uređenje, održavanje i opremanje parkova i drugih zelenih površina Mjera će se provoditi: - Izgradnja i održavanje spomen obilježja - Uređenje i opremanje javnih prostora javnim mobilijarom - Izgradnja, rekonstrukcija, sanacija i održavanje javne rasvjete - Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja šetnica - Izgradnja i održavanje dječijih igrališta na otvorenom - Ugradnja bezbjednosnih sustava (video nadzor)		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Uređene površina	Obuhvat javnih površina 65%	Obuhvat javnih površina 90%
Razvojni efekt i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Uređenje javnih prostora stvara sigurniji i bolji ambijent življenja		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 700.000	550.000	150.000
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2021 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Službe za komunalne djelatnosti, obnovu i stambene poslove i JKP Vilenica-čistoća d.o.o.		
Ciljne grupe	Stanovništvo		
Veza sa strateškim ciljem	3. Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.6. Povećati otpornost lokalne uprave na krize		
Naziv mjere	3.6.1. Poboljšati funkcioniranje sistema zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Ažuriranje planova zaštite i stalne provjere sistema zaštite od prirodnih i drugih nesreća, održavanje i nabavka opreme - Projekti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća - Jačanje kapaciteta civilne zaštite		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti indikatora 2020	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
	Kapaciteti Civilne zaštite	-	Unaprijeđeni kapaciteti Civilne zaštite, ljudski i materijalni za 5%
	Planova zaštite i stalne provjere sistema zaštite od prirodnih i drugih nesreća	-	Ažurirani planovi zaštite i stalne provjere sistema zaštite od

			prirodnih i drugih nesreća
Razvojni efekt i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Sigurnost građana, zaštita ključne infrastrukture, objekata stambenih i privrednih		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 600.000	500.000	100.000
	Izvor: Općina, donatori	Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)
Period implementacije mjere	2021-2027.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Novi Travnik		
Nosioci mjere	Služba za Civilnu zaštitu		
Ciljne grupe	Stanovništvo		

7.7 Okvir za provođenje, praćenje, izvještavanje i evaluaciju strategije razvoja

U narednom planskom periodu 2021-2027, a prema Zakonu o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine, biće osnažen sistem za upravljanje razvojem u Općini Novi Travnik. Primijenit će se funkcionalni sistem koji sadrži horizontalnu (između Službi) i vertikalnu (između viših razina vlasti i jedinica lokalne samouprave u sastavu Srednjobosanskog kantona) koordinaciju, neposredno usklađivanje strateškog planiranja i budžetskih procesa, kao i sistemsku implementaciju, monitoring i evaluaciju razvojnih ciljeva.

Ključni koraci godišnjeg procesa sistema za upravljanje razvojem

- (1) Izrada Akcionog plana za implementaciju Strategije
- (2) Trogodišnje i godišnje planiranje rada u službama Općine Novi Travnik prema razvojnim prioritetima i mjerama utvrđenim u Strategiji razvoja, kao i redovnim odgovornostima službi predstavlja osnovu za pripremu prijedloga budžeta i programa javnih investicija SBK
- (3) Nacrt trogodišnjih i godišnjih planova razmatra se detaljno prije konačnog podnošenja Općinskom načelniku.
- (4) Godišnji planovi rada općinskih službi predstavljaju dokument sa aktivnostima/projektima koji će se realizovati na godišnjem nivou, kako bi se implementirale mjere (programi), iz trogodišnjeg plana rada, te ostvarili prioriteti i strateški ciljevi iz Strategije razvoja.
- (5) Tekuća implementacija godišnjih planova rada (mjera i programa) od strane svih općinskih službi (uključujući procese nabavke, objava i vođenje *grant-shema*, itd).
- (6) Sve nadležne službe u Općini Novi Travnik vrše redovno prikupljanje podataka neophodnih za monitoring, evaluaciju i izvještavanje o realizaciji mjera i programa iz godišnjih planova.

Plan implementacije, monitoringa, izvještavanja, evaluacije Strategije

Zakonskim i podzakonskim normativnim okvirom u FBiH propisani su kao obavezni elementi strateškog planiranja i strateških dokumenata implementacija, monitoring, izvještavanje i evaluacija. U okviru pomenutih procesa ključno je izvršiti opis odgovornih institucija, opis postupaka i postupanja odgovornih institucija, dinamiku postupanja i okvir rokova.

Implementacija

Implementacija Strategije razvoja provodit će se alatima uspostavljenim Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH, i Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH. Propisani alati za implementaciju su akcioni plan za implementaciju strategije, smjernice za trogodišnje planiranje, trogodišnji i godišnji planovi rada službi na nivou Općine. Propisani alati za implementaciju izrađuju se u skladu sa članom 19. Uredbe o izradi strateških dokumenata u FBiH i članovima 10., 11. i 12. Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH.

Akcioni plan za implementaciju Strategije se na načelima razvojnog planiranja izrađuje za planski period važenja Strategije, svake planske godine po principu 1+2 usklađeno sa procesom izrade i usvajanja smjernica.

Akcioni plan minimalno sadrži sljedeće elemente: naziv strateškog cilja i prioriteta, naziv planiranih mjera i strateških projekata sa očekivanim rezultatima, nosioca realizacije, okvirnu finansijsku vrijednost po godinama i očekivane izvore finansiranja.

Trogodišnji plan rada Općine Novi Travnik je implementacijski dokument koji operacionalizuje strateške ciljeve, prioritete i mjere iz Strategije razvoja, utvrđuje nosioce odgovornosti u skladu sa nadležnostima službi i predstavlja temelj za izradu DOP-a i PJI-a. Prilikom izrade trogodišnjeg plana rada, općinske službe imaju obavezu preuzeti relevantne mjere iz Strategije razvoja općine Novi Travnik sa pripadajućim indikatorima, kao i polazne i ciljne vrijednosti indikatora za svaku godinu trogodišnjeg razdoblja. Trogodišnji plan rada se usvaja svake godine. U izradi trogodišnjeg plana SBK uprave preuzimaju projekte i aktivnosti iz akcionog plana.

Mjere iz Strategije razvoja se unose kao programi u trogodišnjem planu rada, a svaki program u trogodišnjem planu rada utvrđuje se i kao program u Dokumentu okvirnog budžeta (DOP-u) sa dodijeljenom šifrom.

Godišnji plan rada je implementacijski dokument koji sadrži, pored redovnih aktivnosti, i aktivnosti na godišnjem nivou koje će se preduzimati kako bi se implementirali strateški ciljevi, prioriteti i mjere iz usvojenih strateških dokumenata, a priprema se na osnovu usvojenih trogodišnjih planova.

Monitoring i izvještavanje

U skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH kao i Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH (član 14., 15. i 16.), procesi monitoringa i izvještavanja su obavezne radnje razvojnog planiranja i upravljanja razvojem. Monitoring je sistematično i kontinuirano prikupljanje, analiziranje i korištenje podataka i indikatora radi mjerenja napretka realizacije Strategije razvoja, u svrhu preduzimanja odgovarajućih mjera radi eventualnih korekcija i izvještavanja o ostvarenim rezultatima. Kvalitetno obavljanje monitoringa podrazumijeva da se moraju uspostaviti ažurirati elektronske evidencije o implementaciji strategije kao i indikatorima ostvarenja strateških ciljeva, prioriteta i mjera iz Strategije razvoja. U godišnjem izvještaju o radu precizno se navodi da li su i u kojoj mjeri izvršene planirane aktivnosti iz godišnjih programa rada, očekivani i ostvareni rezultati, planirana i utrošena sredstva za izvršenje aktivnosti, i za eventualno neizvršenje, razlog za neizvršenje ili djelomično izvršenje.

Evaluacija

Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH i Uredbom o evaluaciji strateških dokumenata u FBiH uspostavljen je proces evaluacije. Evaluacija je proces kojim se određuje vrijednost i značaj intervencije, odnosno programa, projekta ili sveukupne strategije razvoja, prema definisanim kriterijima.

Evaluacija u toku će se raditi u predzadnjoj godini implementacije Strategije razvoja (2026. godine). Evaluaciju će provesti nezavisni vanjski evaluator.

Evaluacija u toku se radi sa ciljem utvrđivanja stepena implementacije strateških dokumenata, te efektivnosti i efikasnosti planiranih mjera i rezultata prema zacrtanim ciljevima i očekivanjima, kao i sumiranja rezultata prema predviđenim mjerama

NOVI TRAVNIK

ont.gov.ba